

EPICTETI
MANUALE.

EPICETI
MANUALE

E

ΠΡ

Κ

E

PR

CH

I
Exc

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ,

ΚΗΒΗΤΟΣ
ΠΙΝΑΞ,
ΠΡΟΔΙΚΟΥ ΗΡΑΚΛΗΣ,
ΚΑΙ
ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΥΜΝΟΣ.

ΕΠΙΣΤΕΤΙ
ENCHIRIDION,
CEBETIS
TABULA,
PRODICI HERCULES,
ET
CLEANTHIS HYMNUS.

Omnia Græce & Latine.

GLASGUAЕ:
IN AEDIBUS ACADEMICIS
Excudebat ROBERTUS FOULIS, Academiae
Typographus. MDCCXLIV.

165 h 2

Typographische Maschinenfabrik
Kaiserliche Hofdruckerei, Augsburg

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

ΕΠΙCTETI
MANUALE.

Graece & Latine.

ΕΠΙΚΤΗΤΟΥ
ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΝ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΤΩΝ ὄντων τὰ μὲν ἐσὶν ἐφ' ἡμῖν·
τὰ δὲ, ὅκ' ἐφ' ἡμῖν. ἐφ' ἡμῖν
μὲν, ὑπόληψις, ὄρμη, ὄρεξις,
ἐκκλισις, καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅσα ἡμέτερα ἔρβα·
ὅκ' ἐφ' ἡμῖν δὲ, τὸ σῶμα, ἡ κλῆσις,
δόξα, ἀρχαί, καὶ ἐνὶ λόγῳ, ὅσα ὅκ'
ἡμέτερα ἔρβα.

α'. Καὶ τὰ μὲν ἐφ' ἡμῖν, ἐστὶ φύσις
ἐλεύθερα, ἀκώλυτα, ἀπαρεμπόδιτα· τὰ
δὲ ὅκ' ἐφ' ἡμῖν, ἀδολενῆ, δῦλα, κωλύα,
ἀλλότρια.

β'. Μέννησο ἔν, ὅτι, εἰάν τὰ φύσις
δῦλα, ἐλεύθερα οἰηθῆς, καὶ τὰ ἀλλότρια,
ἴδια, ἐμποδιώδης, πεινθήσεις, ταραχ-
δήσῃ, μέμψῃ καὶ θεὸς καὶ ἀνθρώπος·
εἰάν δὲ τὸ σὸν, μόνον οἰηθῆς σὸν εἶναι· τὸ
δὲ

EPICETI MANUALE.

CAPUT I.

RERUM aliae in nostra potestate sunt ; aliae in nostra potestate non sunt. In nostra sunt potestate ; opinio, impetus, adpetitio, declinatio, atque uno verbo, quaecunque nostra sunt opera : in nostra potestate non sunt ; corpus, possessio, gloria, magistratus, atque uno verbo, quaecunque nostra opera non existunt.

I. Et quidem quae in nostra sunt potestate ; naturâ sunt libera, quae prohiberi et impediri nequeant : at quae in nostra non sunt potestate ; imbecilla, serva, quae impediri possint, aliena.

II. Memento igitur, si, quae natura serva sunt, libera putâris ; et aliena, propria ; fore ut impediaris, lugeas, turberis, Deos atque homines incuses : fin id quod tuum est, solùm tuum esse putaris ;

et quod alienum, uti revera est, alienum ; nemo te coget unquam, nemo te impedit, non incusabis quenquam, nec culpabis, invitus nihil ages, nemo te laedet, inimicum non habebis ; neque enim quidquam quod laedat patieris.

III. Tanta igitur expetens, memento non oportere modice commotum ea attingere ; sed alia omnino mittere ; alia in praesens differre, ac praecipue tuiipius curam agere. Si autem et ista expetas, et magistratum gerere, et dives esse ; fortasse neque haec ipsa consequere, quod priora quoque expetas. Illa certe nullo modo consequeris, quibus solis felicitas ac libertas adquiritur.

IV. Statim igitur omni aspero viso occurrere stude, ac dicere ; visum es, ac nullo modo id quod esse videris. Deinde explora illud, atque examina ; iis, quas habes, regulis : Prima autem hac vel maxime, utrum circa ea versetur, quae in nostra potestate sunt, aut quae in

δὲ ἀλλότριον ὥς πέρ ἐστιν ἀλλότριον· ὁ-
δεῖς (εἰ ἀναγκάσει ὁδέποτε, ὁδεῖς (εἰ κω-
λύσει, ὁ μέμψῃ ὁδένα, ὁκ ἐγκαλέσεις
τινὶ, ἄκων πράξεις ὁδὲ ἐν, ὁδεῖς (εἰ
βλάψῃ, ἐχθρὸν ὁχ ἔξεις· ὁδὲ γὰρ βλα-
βερόν τι πείσῃ.

γ'. Τηλικύτων ὅν ἐφίεμμος, μέμ-
νησο ὅτι ὁ δεῖ ὁδὲ μείριως κεκινήμενον
ἀπλῶς αὐτῶν· ἀλλὰ τὰ μὲν ἀφί-
ναυ παντελῶς· τὰ δ' ὑπερτίθεσθαι
πρὸς τὸ παρὸν, καὶ πρὸς τὸ μέλλον (εἰ αὐτῷ
ἐπιμελεῖσθαι. ἐὰν δὲ καὶ ταῦτ' ἐθέλῃς,
καὶ ἄρχειν, καὶ πλεονεῖν· τυχὸν μὲν ὁδὲ
αὐτῷ τῶν τεύξεων, διὰ τὸ καὶ τῷ
πρὸς τὸν ἐφίεμμον ἀφίεσθαι. πάντως γε μὴν ἐ-
κείνων ἀπολῶν, δι' ὧν μόνων εὐδαίμο-
νία καὶ ἐλευθερία περιγίνεσθαι).

δ'. Εὐθύς ὅν πάσῃ φαντασίᾳ τρα-
χεῖα μελέτα ἐπιλέγειν, ὅτι φαντασία
εἶ, καὶ ὁ πάντως τὸ φαινόμενον. ἐπειτα
ἐξετάζει αὐτήν, καὶ δοκίμαζε τοῖς κανόσι
τέτοις, οἷς ἔχεις· πρῶτον δὲ τὰς

ἢ μάλισα, πόσιον περὶ τὰ ἐφ' ἡμῖν
 εἰν, ἢ περὶ τὰ ἔκ ἐφ' ἡμῖν. καὶ περὶ
 τι τῶν οὐκ ἐφ' ἡμῖν ἢ, πρόχειρον ἔσω
 τὸ, διότι ὁδὲν πρὸς σέ.

Κ Ε Φ. β'.

ΜΕμνησο ὅτι ὀρέξεως μὲν ἐπαγγελ-
 λία, τὸ ἐπίσχεῖν, ἢ ὀρέγη·
 ἐκκλίσεως δὲ ἐπαγγελία, τὸ μὴ περι-
 πεσεῖν ἐκείνῳ, ὃ ἐκκλίνει). ἢ ὁ μὲν ἐν
 ὀρέξει ἀπολύχάνων, ἀτυχής· ὁ δὲ ἐν
 ἐκκλίσει περιπίπτων, δυστυχής· ἂν μὲν ἔν
 μόνα ἐκκλίνης τὰ παρὰ φύσιν τῶν ἐπὶ
 σοι, ὁδὲν ὧν ἐκκλίνεις περιπεσῇ. νόσον
 δ' ἂν ἐκκλίνης, ἢ θάνατον, ἢ πέναν,
 δυσυχήσεις. ἄρον ἔν τὴν ἐκκλισιν ἀπὸ
 πάντων τῶν ἔκ ἐφ' ἡμῖν, ἢ μετὰ τὸ ἐπὶ
 τὰ παρὰ φύσιν τῶν ἐφ' ἡμῖν. τὴν
 ὀρέξιν δὲ παντελῶς ἐπὶ τῇ παρόντι
 ἀνελε. ἂν τε γὰρ ὀρέγη τῶν ἔκ ἐφ' ἡμῖν
 τινος, ἀτυχεῖν ἀνάγκη· τῶν δ' ἐφ' ἡ-
 μῖν, ὅσων ὀρέγεσθαι καλὸν ἂν, ὁδὲν ὁ-
 δέπω

in nostra potestate non sunt. Quod si circa aliquod eorum versetur, quae in nostra potestate non sunt, promptum hoc esto ; Nihil ad te.

C A P. II.

MEMENTO adpetitionis promissionem esse, fore ut consequaris quod adpetis ; declinationis autem promissionem, fore ut in id non incidas, quod declines : et quidem eum, qui adpetens non consequitur, fortunam parum faventem habere ; qui declinans incidit, fortunam habere iratam. Si ergo sola declines, quae praeter naturam existentia in tua sunt potestate, in eorum nullum, quae declines, incides. At vero morbum si declines, aut mortem, aut paupertatem, eris calamitosus. Aufer igitur declinationem ab omnibus, quae in nostra potestate non sunt, eamque transfer ad ea, quae contra naturam existentia in nostra potestate sunt. Adpetitionem vero penitus in praesens tolle. Si enim adpetas quidquam eorum, quae in nostra non sunt potestate, infortunatum te esse necesse est : ex iis autem, quae in nostra potestate sunt, nihil, quod honeste

honeste adpetas, adhuc tibi adest. At solo eo utere, ut impetum aliquo feras, et allicunde revoces; leviter tamen, et cum exceptione, ac remisse.

C A P. III.

ILLARUM rerum, quae animum delinunt, aut usum praebent, aut diliguntur, singulis memento verbis subicere, qualis sit. Si ollam diligas, dic; Ollam diligo. Eâ enim fractâ non perturbaberis. Si puellum tuum osculere, aut uxorem, subde; Hominem osculor. Eo enim mortuo non perturbaberis.

C A P. IV.

OPUS aliquod aggressurus ipse tibi in memoriam revoca, quale sit istud opus. Si lotum abis, propone tibi quae in balneo fiunt; abluentes, incutientes, convitiantes, furantes; atque ita cauti-
us

δέπω σοι πάρεσι. μόνω δὲ τῷ ὀρμᾶν,
καὶ ἀφορμᾶν χρῶ· κέφως μὲν τοι, καὶ
μεθ' ὑπεξαγρέσεως, καὶ ἀνειμῶως.

Κ Ε Φ. γ'.

ΕΦ' ἐκάστῃ τῇ ψυχαγωγίῳ, ἢ
χρείας παραχόνῳ, ἢ σεργομέ-
νων, μέμνησο ἐπιλέγειν, ὁποῖόν ἐστιν, ἀπὸ
τῇ μικροτάτων ἀρχόμῳ. ἂν χύ-
τραν σέρβῃς, ὅτι χύτραν σέρβῃς· κα-
τεαγείσῃς γὰρ αὐτῆς, καὶ ταραχθήσῃ. ἂν
παυδίον (αὐτῷ) καλαφίῃς, ἢ γυναῖκα,
ὅτι ἄνθρωπον καλαφίῃς· ἀποθανόντος
γὰρ αὐτῷ καὶ ταραχθήσῃ.

Κ Ε Φ. δ'.

ΟΤαν ἄφαδᾶί τις ἔρβῃ μέλλῃς,
ὑπόμνησον (σεαυτὸν), ὁποῖόν ἐστι τὸ
ἔρβον. εἰάν λυσόμῳ ἀπίης, πρὸβαλλέ
(σεαυτῷ) τὰ γινόμενα ἐν βαλανείῳ· τὸς
ἀπορραίνοντάς, τὸς ἐνσειομῶντας, τὸς λοι-
δορῶντάς, τὸς κλέποντάς, καὶ ὕτως ἀσφα-
λέτερον

λέγερον ἄψῃ τῷ ἔρῳ, εἰάν ἐπιλέγῃς εὐθύς,
ὅτι λῦσαδάμ θάλω, καὶ τὴν ἐμαυτῷ προ-
αίρεσιν κατὰ φύσιν ἔχουσιν τηρῆσαι. καὶ
ὡσαύτως ἐφ' ἑκάστῳ ἔρῳ· καὶ διαμαρτή-
σεις. ἔγω γὰρ, ἂν τι πρὸς τὸ λῦσαδάμ
(ἡμῇ) ἐμποδῶν, πρόχειρον ἔσται, ὅτι καὶ
τῷτο ἤθελον μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμαυτῷ
προαίρεσιν κατὰ φύσιν ἔχουσιν τηρῆσαι.
καὶ τηρήσω δὲ, εἰάν ἀγανακτῶ πρὸς τὰ
γινόμενα.

Κ Ε Φ. Ε.

ΤΑράττι τὸς ἀνθρώπους, καὶ τὰ
πραγμάτια, ἀλλὰ τὰ περὶ τῶν
πραγμάτων δόγματα. οἷον, ὁ θάνατος
ἔστιν δεινόν, ἐπεὶ καὶ Σωκράτης ἂν ἐφάνητο·
ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ περὶ τοῦ θανάτου,
ὅτι δεινόν, ἐκεῖνο τὸ δεινὸν ἐστίν. ὅταν
εἴν ἐμποδιζώμεθα, ἢ ταρασώμεθα, ἢ λυ-
πώμεθα, μηδέποτε ἄλλον ἀντιώμεθα,
ἀλλ' ἑαυτὸς, τυτέσι, τὰ ἑαυτῶν δόγ-
ματια.

α. Ἀπαγ-

MANUALE. II

us rem adgredieris : si haec verba statim subdas ; Lavare volo, propositumque meum, quod secundum naturam est, servare. Et similiter in quocunque negotio : nec peccabis. Ita enim, si quid inter lavandum impedimenti accidat, promptum erit ; Non hoc volebam tantum, sed et propositum meum, quod secundum naturam est, servare. : Non servabo autem, si moleste feram quae fiunt.

CAP. V.

PERTURBANT homines non res ipsae, sed de rebus opiniones. Ut, mors nihil terribile est, alioquin et Socrati hoc visum fuisset ; sed opinio de morte, quod terribile aliquid sit, hoc est illud terribile. Cum igitur impedimur, aut perturbamur, aut tristamur, nunquam alium incusamus, sed nos ipsos, hoc est, nostras opiniones.

I. In-

I. Ineruditi factum est incusare alios, ob quae sibi male est; ejus qui erudiri coepit, seipsum; eruditi, neque alios, neque seipsum.

CAP. VI.

OB nullam alienam efferaris praestantiam. Si equus sese efferens diceret; pulcher sum; ferri id posset: Tu vero, cum dicis superbiâ elatus; pulchrum equum habeo; scito te ob pulchrum equum superbire. Quid ergo tuum est? Usus visorum. Quare cum in usu visorum secundum naturam es adfectus, tum vero merito te efferes. tuo enim aliquo bono superbies.

CAP. VII.

QUEMADMODUM in navigatione, ubi stationem navis nacta est, si exeas aquatum, in via quidem obiter hoc agis, ut cochleolam colligas, aut bulbulum; animum autem ad navim intentum habere

α'. Ἀπαυδύτῃ ἔρπον, τὸ ἄλλοις ἐλ-
καλῆν, ἐφ' οἷς αὐτὸς πρᾶσι κακῶς·
ἡρμῆν παυδεύεσθαι, τὸ ἑαυτῷ· πεπαυ-
δάμεν, τὸ μήτ' ἄλλω, μήθ' ἑαυτῷ.

Κ Ε Φ. ε'.

ΕΠΙ μηδενὶ ἐπαρθῆς ἀλλοτρίῳ προ-
τερήματι. εἰ ὁ ἵππος ἐπαρόμενος
ἐλεγεν, ὅτι καλὸς εἰμι, οἷσόν ἂν ἦν· σὺ
δ' ὅταν λέγῃς ἐπαρόμενος, ὅτι ἵππον
καλὸν ἔχω, ἴσθι ὅτι ἐπὶ ἵππῳ ἀγαθῷ
ἐπαύρη. τί ὅν ἐστὶ σόν; χρῆσις φαντα-
σιῶν. ὥς δ' ὅταν ἐν χρήσι φαντασιῶν
κατὰ φύσιν χῆς, τῆνικαὐτὰ ἀλόγως ἐ-
παρθῇ. τότε γὰρ ἐπὶ σῷ τινι ἀγαθῷ
ἐπαρθῇ.

Κ Ε Φ. ζ'.

ΚΑΘ' ἅπερ ἐν πλῶ, τῷ πλοῖν καθορ-
μιωθέντος, ἂν ἐξέλθῃς ὑδράσασθαι,
ὁδὸν μὲν πᾶρεργόν ἐστι, καὶ κοχλῆδιον ἀ-
ναλέξασθαι, ἢ βολβάριον· τεύχεα δὲ

B

δῆ

δεῖ τὴν διάνοιαν ἐπὶ τὸ πλοῖον, καὶ συν-
εχῶς ἐπιστρέφουσα, μήτοι σὲ ὁ κυβερνή-
της καλέσῃ· καὶ καλέσῃ, πάντα ἐκεῖνα
ἀφίεναι, ἵνα μὴ δεδεμένος ἐμβληθῇς, ὥς
τὰ πρόβατα· ἔτω καὶ ἐν τῷ βίῳ, εἰάν
διδῶται ἀντὶ βολβαρίων καὶ κοχλιδίων, γυ-
νακάριον, καὶ παυδίων, ἔδεν κωλύσι. εἰάν
δὲ ὁ κυβερνήτης καλέσῃ, τρέχε ἐπὶ τὸ
πλοῖον, ἀφείς ἐκεῖνα ἅπαντα, μηδὲν ἐ-
πιστρεφόμενος. εἰάν δὲ γέρων ᾗς, μηδὲ
ἀπαλλαγῇς ποτε τῷ πλοίῳ μακρὰν,
μή ποτε καλῶντος ἐλλίπης.

Κ Ε Φ. ἦ.

ΜΗ' ζητῇ τὰ γινόμενα γίνεσθαι
ὥς θέλεις, ἀλλὰ θέλειν ὥς τὰ
γινόμενα γίνεσθαι, καὶ ἀρῶσεις.

α. Νόσος, σῶματός ἐστιν ἐμπόδιον·
προαγρέσεως δὲ ὄχι· εἰάν μὴ αὐτὴ θέλῃ.
χώλωνσις, (κέλευς ἐστὶν ἐμπόδιον, προα-
γρέσεως δὲ ὄχι· καὶ τῷτο ἐφ' ἑκάστου τῶν ἐμ-
πιπλόντων ἐπίλεγε. ἀρῶσεις γὰρ αὐτὸ
ἄλλω τινὸς ἐμπόδιον· οὗ δὲ ὄχι.

Κ Ε Φ.

bere oportet, et continuo respicere, an gubernator vocet ; et, si vocet, omnia oportet relinquere, ne vinctus, ovium instar, in navim conjiciaris : Sic quoque in vita, si pro bulbulò, et cochleola, uxorecula detur et puellus, nihil haec habere vetabit. Cum autem gubernator vocarit, curre ad navim, relictis illis omnibus, nihil respiciendo. Quod si senex sis, ne recedas unquam procul a navi, ne vocantem non adsequaris.

C A P. VIII.

NE cupias quae fiunt fieri ut vis ; sed fieri velis quae fiunt, ut fiunt ; et tranquillo vitae cursu uteris.

I. Morbus, corporis impedimentum est ; propositi nequaquam ; nisi ipsum velit. Claudicatio cruris impedimentum est ; propositi nequaquam. Atque hoc cuicumque incidentium rerum verbis adde. Illam enim alterius cujusdam impedimentum invenies ; tui vero nequaquam.

C A P. IX.

SUPER quacunq[ue] incidentium rerum
memento ad te conversus quaerere,
quam potentiam habeas ad ejus usum. Si
pulchrum videas, aut pulchram, poten-
tiam ad haec invenies, continentiam. Si
labor offeratur; invenies tolerantiam. Si
convitium; patientiam. Atque sic adfue-
tum non te abripiet secum visa.

C A P. X.

NUNQUAM de aliqua re dicas; Per-
didi eam: sed dicas; eam reddidi.
Puellus obiit? redditus est. Ager ereptus?
ergo et hic redditus. Sed malus est qui
abstulit. Quid vero tu curas, per quem
repetierit is qui dedit? Quamdiu autem
habere dederit, tanquam alienae rei, ip-
sius curam habe; ut hospitii, viatores.

Κ Ε Φ. Θ'.

ΕΦ' ἐκάστῃ τῇ προσπιόντων μέμνησο, ἐπιστρέφων ἐπὶ σεαυτὸν, ζητεῖν, τίνα δύναμιν ἔχεις πρὸς τὴν χρῆσιν αὐτῷ. εἰ καλὸν ἴδῃς, ἢ καλὴν, εὐρήσεις δύναμιν πρὸς ταῦτα ἐγκρατεῖαν. εἰ πόνος προσφέρῃ, εὐρήσεις καρτερίαν. εἰ λοιδορία, εὐρήσεις ἀνέξικακίαν. καὶ ὕτως ἐπιζόμενον σε, ὁ συνάραπάσσειν αὐτὴν φαντασία.

Κ Ε Φ. ι.

ΜΗδέποτε ἐπὶ μηδενὸς εἶπες, ὅτι ἀπώλεσα αὐτό· ἀλλ' ὅτι ἀπέδωκα. τὸ παρδίον ἀπέθανεν; ἀπεδόθη. τὸ χωρίον ἀφῆρέθη; ἔκῃν καὶ τῷτο ἀπεδόθη. ἀλλὰ κακὸς ὁ ἀφελόμενος. τί δὲ σοὶ μέλει, διὰ τίνος σε ὁ θεὸς ἀπήτησε; μέχρι δ' αὖν διδῶ, ὡς ἀλλοθίον αὐτῷ ἐπιμελῆ, ὡς τῷ πανδοχείῳ οἱ παριόντες.

Κ Ε Φ. ια΄.

ΕΙ προκόψαι θέλεις, ἄφες τὸς τοι-
 ὕτης διαλογισμῶς· εἰάν ἀμελήσω
 τῶν ἐμῶν, ἔχ' ἔξω διαδροφάς· εἰάν μὴ
 κολάσω τὸν παῖδα, πονηρὸς ἔσται· κρείσ-
 σον γάρ ἐσι λιμῶ ἀποθανεῖν, ἄλυπον ἢ
 ἄφοβον ἡρόμηνον, ἢ ζῆν ἐν ἀφρόνοισι τα-
 ραυτόμηνον· κρεῖττον δὲ, τὸν παῖδα κα-
 κὸν εἶναι, ἢ σὲ κακοδαίμονα· ἄρξαι τοι
 γάρην ἀπὸ τῆς συμικρῶν· ἐκχεῖται τὸ
 ἐλάδιον; κλέπτει τὸ οἰνάριον; ἐπίλεξε,
 ὅτι τοσούτῃ πωλεῖται ἀπάθεια, τοσούτῃ
 ἀταραξία· περὶ κα δὲ ἡδὲν παραγίνε·
 ἄταν δὲ καλῆς τὸν παῖδα, ἐθυμῶ ὅτι
 δύνα' μὴ ὑπακούσαι· ἢ ὑπακούσας, μη-
 δὲν ποιεῖσαι ὧν θέλεις· ἀλλ' ἔχ' ὕτως
 ἐστὶν αὐτῷ καλῶς· ὅλως δὲ (οἱ καλῶς·
 ἵνα ἐπ' ἐκείνῳ ᾗ, τὸ σὲ μὴ παραχθῆναι·

Κ Ε Φ.

CAP. XI.

SI proficere vis, hujusmodi cogitationes mitte: nisi curam rerum mearum habeam, alimenta non habebo: nisi puerum castigem, malus erit. Sati-
 us enim est fame emori, sine moerore, ac metu existentem, quam vivere in omnium rerum adfluentia perturbatum. Sati-
 us quoque est puerum malum esse, quam te calamitosum. Quare a parvis incipe. Effunditur parum quod habes olei? furto aufertur villum? haec verba subjice; tanti venditur perturbationum vacuitas, tanti tranquillitas. gratis nihil adquiri-
 tur. Cum autem puerum vocas, cogita posse ipsum non audire; et, si audierit, nihil eorum agere quae velis. Nec ita ipsi bene est; tibi vero omnino bene; ut ipse efficiat, te non perturbari.

CAP.

CAP. XII.

SI proficere vis, perfer si ob externa stultus ac brutus, videaris.

I. Nihil videri velis scire; et si quibus esse aliquis videare, tibiipſi diffide. Scias enim, non facile esse, et propositum suum, quod secundum naturam adfectum est, servare, et externa; sed omnino necesse esse, ut, qui unum curet, alterum negligat.

CAP. XIII.

SI velis liberos tuos, et uxorem, et amicos, semper vivere; stultus es. Quae enim in tua potestate non sunt, vis esse in tua potestate; et aliena, vis esse tua. Sic quoque, si puerum velis non peccare, fatuus es. vis enim vitium non esse vitium, sed aliud quidpiam. Si autem velis adpetens aliquid, eo non excidere,

Κ Ε Φ. ΙΒ'.

ΕΙ ποροκόψαι θέλεις, ὑπόμεινον ἑνεκα τῆς ἐκλὸς ἀνόητος δόξαι, καὶ ἡλίθιος.

α'. Μηδὲν βέλτε δοκεῖν ἐπίστασθαι, καὶ δόξης τισὶν εἶναι τις, ἀπίστη σεαυτῷ. ἴσθι γὰρ, ὅτι ἡ βλάβη, καὶ τὴν πωροαίρεσιν αὐτῷ, κατὰ φύσιν ἔχουσιν, φυλάξαι, καὶ τὰ ἐκλὸς· ἀλλὰ τὸν ἑτέρω ἐπιμελέμενον, τῷ ἑτέρω ἀμελήσας πᾶσα ἀνάγκη.

Κ Ε Φ. ΙΓ'.

ΑΝ θέλῃς τὰ τέκνα σου, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τοὺς φίλους, πάντοτε ζῆν, ἡλίθιος εἶ. τὰ γὰρ μὴ ἐπὶ σοι, θέλεις ἐπὶ σοι εἶναι· καὶ τὰ ἀλλότρια, σὰ εἶναι. ὕτω καὶ τὸν πᾶντα θέλῃς μὴ ἀμαρτάνειν, μωρὸς εἶ. θέλεις γὰρ τὴν κακίαν μὴ εἶναι κακίαν, ἀλλ' ἄλλο τι. ἂν δὲ θέλῃς ὀρεγόμενος μὴ ἀπολυγχαίνειν,

νειν, τῷτο δύνασαι. τῷτο ἔν ἄσκη, ὃ δύνασαι.

α. Κύριος ἐκάστω ἐστίν, ὃ τῷ ὑπ' ἐκείνου δελομῶν, ἢ μὴ δελομῶν, ἔχων ἐξουσίαν, εἰς τὸ περιποιῆσαι, ἢ ἀφελῆσαι. ὅς τις ἔν ἐλδ'θερος εἶναι βύλε), μῆτε δελέτω τί, μῆτε φάγέτω τί, τῷ ἐπ' ἄλλοις. εἰ δὲ μὴ, δελδ'ειν ἀνάσκη.

Κ Ε Φ. ιδ'.

ΜΕμνησο ὅτι, ὡς ἐν (υμποσίῳ, σὲ δεῖ ἀνασρέφειν. περιφερόμενον γέγονέ τι καλὰ σέ; ἐκλείνας τὴν χεῖρα, κοσμίως μεῖάλαβε. παρέρχε); μὴ κάτεχε. ἔπω ἦκη; μὴ ἐπίβαλε πόρρω τὴν ὄρεξιν· ἀλλὰ περίμμε, μέχρῃς ἂν γῆ) καλὰ σέ. ἔτω πρὸς τέκνα, ἔτω πρὸς γυναῖκα, ἔτω πρὸς ἀρχάς, ἔτω πρὸς πλῆτον, καὶ ἔση ποτὲ ἄξιος τῷ θεῶν (υμπότης. ἂν δὲ καὶ παραβένθῃς σοι μὴ λάβῃς, ἀλλὰ καὶ ὑπερίδῃς, τότε ἔμόνον (υμπότης τῷ θεῶν ἔση, ἀλλὰ καὶ συνάρχων.

ἔτω

dere, hoc potes. hoc igitur exerce, quod potes.

1. Dominus cujusque est, qui eorum quae is vult, aut non vult, potestatem habet, ut conferat, aut auferat. Quisquis igitur liber esse vult, nec velit quidquam, nec fugiat, ex iis quae in aliorum potestate existunt. alioquin, ut serviat necesse est.

C A P. XIV.

MEMENTO oportere te, tanquam in convivio, versari. Aliquid quod circumfertur ad te devenit? extenta manu modeste percipe: Praeterit? ne detineas: Nondum venit? ne adpetitum procul extende; sed expecta, donec ad te venerit. Sic erga liberos te gere; sic erga uxorem; sic erga magistratus; sic erga divitias; erisque aliquando dignus deorum conviva. Quod si vel proposita tibi non capias, sed despicias; tunc non tantum conviva deorum eris, sed et collega. Sic enim cum facerent Diogenes,
et

et Heraclitus, atque his similes, merito et divini erant, et vocabantur.

C A P. XV.

CUM plorantem aliquem videris, in luctu, ob filium mortuum; aut quoniam a patria procul abest; aut sua amissit, cave ne te visum una abripiat, cum in malis ille sit externis: sed apud te distingue, ac dicere promptum esto: Non hunc torquet id quod accidit; quippe alium non torquet; sed quae de illo est opinio. Ne tamen pigeat sermone tenus una cum ipso circumferri, et, si ita res tulerit, simul ingemiscere. Cave vero, ne etiam intrinsecus gemas.

C A P. XVI.

MEMENTO te actorem esse, cujuscunque magister velit, fabulae: si brevis est, brevis; si longa, longae: si pauperem agere te velit, ut et hanc personam ingeniose agas; si claudum, si magistra-

ἔτω γὰρ ποιῶν διοργάνης, καὶ ἡράκλειτος, καὶ οἱ
ὁμοιοί, ἀξίως θεοὶ τε ἦσαν, καὶ ἐλέγοντο.

Κ Ε Φ. ιέ.

Ο Ταν κλαίοντα ἴδης τινὰ ἐν πένθει,
ἢ ἀποδημῶν τέκνη, ἢ ἀπολω-
λεκότος τὰ ἑαυτῷ, πρόσεχε μὴ σε ἡ
φαντασία συναρπάσῃ, ὡς ἐν κακοῖς ὄντος
αὐτῷ τοῖς ἐκτός· ἀλλ' ἀθὺς διαίρει
παρὰ σεαυτῷ, καὶ λέγειν ἔσω πρόχειρον·
ὅτι τῷτον θλίβει, καὶ τὸ συμβέβηκός· ἄ-
λλον γὰρ ὃ θλίβει· ἀλλὰ τὸ δόγμα τὸ
περὶ τῶν. μέχρι μὲν τοι λόγῳ, μὴ ὅκνῃ
συμπεριφέρεσθαι αὐτῷ· καὶ ἔτω τύχη,
καὶ συνεπισθενᾶσαι. πρόσεχε μὲν τοι, μὴ
καὶ ἔσωθεν σενάξῃς.

Κ Ε Φ. ις.

Μ Εμνησο ὅτι ὑποκριτὴς εἰ δράμα-
τος, οἷον ἂν θέλῃ ὁ διδάσκαλος·
ἂν βραχὺ, βραχείος· ἂν μακρὸν, μα-
κρῷ· ἂν πτωχὸν ὑποκρίνεσθαι σε θελῇ,
ἵνα καὶ τῷτον ἀφυῶς ὑποκρίνῃ· ἂν χω-
λόν,

С

λόν, ἀν ἄρχοντα, ἀνιδιώτην. σὸν γὰρ τῶτ' ἐστὶ, τὸ δοθὲν ὑποκρίνασθαι πρὸς ὅσων καλῶς ἐκλέξασθαι δ' αὐτὸ, ἄλλυ.

Κ Ε Φ. ιζ.

Κ Οραξ ὅταν μὴ ἄσιον κράξῃ, μὴ συναρπαζέτω σε ἡ φαντασία· ἀλλ' ἀθὺς διαίρει παρὰ σεαυτῷ, καὶ λέγε· ὅτι τῶτων ὕδεν ἐμοὶ ἐπισημαίνε, ἀλλὰ τῷ σωματίῳ μιν, ἢ τῷ κηποιδίῳ μιν, ἢ τῷ δοξαρίῳ μιν, ἢ τοῖς τέκνοις, ἢ τῇ γυναίκε· ἐμοὶ δὲ πάντα ἄσια σημαίνε, εἰάν ἐγὼ θέλω. ὅ, τι γὰρ ἂν τῶτων ἀποβαίῃ, ἐπ' ἐμοὶ ἐστίν, ὠφεληθῆναι ὑπ' αὐτῶ.

Κ Ε Φ. ιη.

Α Νίκηλος εἶναι δύνασθαι, εἰάν τις μηδὲνα ἀγῶνα καλᾶσθῆναι, ὃν οὐκ εἰσὶν ἐπὶ σοὶ νικῆσαι.

α. Ὅρα ἔν μήποτε ἰδὼν τινα προτιμώμενον, ἢ μέγα δυνάμενον, ἢ ἄλλως ἀδοκιμῆτα, μακαρίσῃς, ὑπὸ τῆς φαντασίας

gistratum, si plebejum. Hoc quippe tu-
um est, datam personam bene agere ; sed
illam eligere, alterius.

C A P. XVII.

CORVUS cum haud prospere crocitarit,
ne te visum corripiat ; sed statim a-
pud te distingue, ac dic : Horum mihi
nihil portenditur ; sed corpusculo meo ;
aut reculae meae ; aut gloriolae meae ;
aut liberis ; aut uxori. Quin mihi om-
nia prospera portenduntur, si ego velim.
Quodcunque enim horum evenierit, in
mea potestate est, ut ex iis utilitatem ca-
piam.

C A P. XVIII.

INVICTUS esse potes, si in nullum cer-
tamen descendas, quo in tua potestate
non est vincere.

1. Vide igitur, ne, si quem honore,
aut potentia evectum, aut aliter com-
mendatum videris, illum beatum praedi-

C 3 ces,

ces, a viso uno abreptus. Si enim in iis, quae in nostra potestate sunt, substantia boni est; nec invidia, nec aemulatio locum habebit. Tu autem ipse non imperator, non praefectus, aut consul esse velis, sed liber. Una autem via eo ducit, contemptus eorum quae in nostra potestate non existunt.

C A P. XIX.

MEMENTO, non eum qui convitiatur, aut verberat, injuriam facere; sed opinionem quae de his est, tanquam facientibus injuriam. Cum igitur te aliquis irritarit, scito tuam te opinionem irritasse. Quare in primis tenta, ne a viso una abripiaris. Si enim semel tempus et otium nactus fueris, facilius tuiipsius compos eris.

C A P. XX.

MORS, et exilium, omniaque, quae terribilia videntur, ante oculos tibi quotidie sunt. maxime vero omnium mors:

τασίας αναρπαδαίς. εἰάν γὰρ ἐν ταῖς ἐφ'
ἡμῖν ἡ ψαῖα τῷ ἀγαθῷ ἢ, ἔτε φθόνος, ἔτε
ζηλοτυπία χώραν ἔξει. σὺ δὲ αὐτὸς ἔ
στρατηγός, ἢ πρύτανις, ἢ ὑπάτος εἶναι
δελήσεις, ἀλλ' ἐλεύθερος. μίαν δὲ ὁδὸν
πρὸς τῷτο, καλαφρότησις τῶν ἐκ ἐφ'
ἡμῖν.

Κ Ε Φ. θ'.

ΜΕμνηστο, ὅτι ἐχὼ λοιδορῶν, ἢ τυ-
πλῶν, ὑβρίζει, ἀλλὰ τὸ δόγμα
τὰ περὶ τέτων, ὡς ὑβριζόντων. ὅταν
ἐν ἐρεθίσῃ σέ τις, ἴσθι ὅτι ἡ σὴ σε ὑπό-
ληψις ἠρέθισε. τοιγαρὺν ἐν πρώτοις
σειρῶ ὑπὸ τῆς φαντασίας μὴ συναρ-
παδῆναι. ἂν γὰρ ἅπαξ χρόνῳ καὶ διατρι-
βῇς τύχης, ῥᾶον κραήσεις ἑαυτῷ.

Κ Ε Φ. κ'.

ΘΑνάτος, καὶ φυγὴ, καὶ πάντα τὰ
ἄλλα, τὰ δεινὰ φαινόμενα, περὶ
ὀφθαλμῶν ἔσω σοι καθ' ἡμέραν· μάστιγα
C 3 δὲ

δὲ πάντων ὁ θάνατος. καὶ ὅθεν ὁδὲ ποιε
ταπεινὸν ἐνθυμήσῃ, ἔτε ἄγαν ἐπιθυμή-
σεις τινός.

Κ Ε Φ. κα'.

ΕΙ φιλοσοφίας ἐπιθυμεῖς, παρασκα-
ᾶς αὐτόθεν, ὡς καλαγελαδοησό-
μνος, ὡς καλαμωκησομνίων σε πολλῶν,
ὡς ἐρῶντων· ὅτι ἄφνω φιλόσοφος ἡμῖν ἐ-
πακέληλυθε. καὶ, πόθεν ἡμῖν αὐτὴ ἡ ὀ-
φρὺς; σὺ δὲ ὀφρὺν μὲν μὴ χῆς. καὶ
δὲ βελτίων σοι φαινομένων ἔτις ἔχει,
ὡς ὑπὸ τῷ θεῷ τεταγμένος εἰς ταύτην
τὴν τάξιν. μέμνησο δὲ, ὅτι εἰάν μὲν ἐμ-
μείνης τοῖς αὐτοῖς, οἱ καλαγελῶντές σε
πρότερον, ἔτοί σε ὕπερον θαυμάσουσιν·
εἰάν δὲ ἡττηθῇς αὐτῶν, διπλὴν προσλή-
ψῃ καλαγέλωλα.

Κ Ε Φ. κβ'.

ΕΑΝ ποτέ σοι γῆνιαι ἐξω σραφῆ-
ναι, πρὸς τὸ βλέπεσθαι ἀρέσαι τινί,
ἴσθι ὅτι ἀπώλεσας τὴν ἐνστάσιν. ἀρκῶν ἐν
παντί,

mors: neque quidquam unquam humile cogitabis, neque quidquam nimis cupies.

C A P. XXI.

SI philosophiae te amor tenet, statim accingere tanquam ridiculus futurus, tanquam multi te naso suspensuri sint, ac dicturi: Repente philosophus nobis rediit: et, Unde hoc nobis supercilium? Tu vero, ne supercilium habe; sed quae tibi optima videntur, ita retine, tanquam qui a Deo in hunc ordinem sis collocatus. Memento autem, si in illis perseveres, eos qui te antea deridebant, postea te admiraturos; at duplo majori risu te exceptum iri, si illis vincaris.

C A P. XXII.

SI quando ad externa te converti accidat, ut placere alicui velis, scito te instantiam perdidisse. Contentus igitur semper

semper esto, eo quod sis philosophus.
Quod si etiam videri velis, eo quod sis ti-
bi videre, et fatis erit.

C A P. XXIII.

HAE te cogitationes ne adfligant: Ig-
nobilis ego vivam, et nullius existi-
mationis usquam. Si enim ignobilitas ma-
lum est, non potes in malo esse per ali-
um, non magis quam in turpi. Num-
quid ergo tuum opus est magistratum
consequi? aut, convivio accipi? Mini-
me. Quomodo ergo etiam ignobilitas
hoc censi potest? Quomodo etiam nul-
lius estimationis eris usquam, quem in
iis solis, quae in tua potestate sunt, ali-
quem esse oportet, in quibus tibi quantivis
esse pretii licet? At amici sine auxilio mi-
hi relinquentur. Quid vocas, sine auxilio?
Non habebunt a me pecuniam; nec ci-
ves Romanos eos faciam. Et quis tibi
dixit, haec ex iis esse quae in nostra po-
testate existunt, ac non potius aliena o-
pera?

παντι, τῷ εἶναι φιλόσοφος. εἰ δὲ καὶ
δοκεῖν βύλη, τῷ εἶναι (αὐτῷ φαίνε, καὶ
ικανὸς ἔσῃ.

Κ Ε Φ. κγ'.

ΟΥτοί σε οἱ διαλογισμοὶ μὴ θλι-
βέτωσαν· ἄτιμος ἐγὼ βιώσομαι,
καὶ ὕδεις ὕδαμῦ. εἰ γὰρ ἡ ἀτιμία ἐστὶ κα-
κὸν, καὶ δύνασθαι ἐν κακῷ εἶναι δι' ἄλλον,
καὶ μᾶλλον ἢ ἐν ἀχρῷ. μή τι ἐστὶν ἔν σὸν
ἔρπον, τὸ ἀρχῆς τυχεῖν, ἢ παρακηφθῆ-
ναι ἐφ' ἐσίασιν; ὕδαμῶς. πῶς ἔν ἐτι
τῷτ' ἐστὶν ἀτιμία; πῶς δὲ ὕδεις ὕδα-
μῦ ἔσῃ, ὃν ἐν μόνοις εἶναι τινα δεῖ τοῖς
ἐπὶ σοι, ἐν οἷς ἔξεσί σοι εἶναι πλείους ἀ-
ξίω; ἀλλὰ σοι οἱ φίλοι ἀβοήθητοί ἐστον-
τα. τί λέγεις τὸ ἀβοήθητοί; ἔχ' ἔξουσι
παρά σε ἀργύριον; καὶ πόλιν ῥω-
μαίων αὐτὰς ποιήσεις; τίς ἔν σοι εἶ-
πεν, ὅτι ταῦτα ἤρ' ἐφ' ἡμῖν ἐστίν, καὶ
δὲ ἀλλότρια ἔρτα; τίς δὲ δύναται δύ-
νασθαι ἐτέρω, ἢ μὴ ἔχῃ αὐτός; κλῆσαι
υγ,

ἔν, φασίν, ἵνα καὶ ἡμεῖς ἔχωμεν. εἰ δὲ
 ναμα κήσαοθαι, τηρῶν ἑμαυτὸν αἰδή-
 μονα, καὶ πεισὸν, καὶ μεγαλόφρονα, δεικ-
 νύετε τὴν ὁδὸν, καὶ κήσομαι. εἰ δ' ἐμὲ
 ἀξίωτε τὰγαθὰ τὰ ἑμαυτῷ ἀπολέσαι,
 ἢ ὑμεῖς τὰ μὴ ἀγαθὰ περιποιήσασθε,
 ὁράτε ὑμεῖς, πῶς ἀνισοί ἐστε, καὶ ἀγνώ-
 μονες. τί δὲ καὶ βύλεσθε μάλλον; ἀρ-
 γύριον, ἢ φίλον πεισὸν καὶ αἰδήμονα; εἰς
 τῷτο ἔν μοι μάλλον συλλαμβάνετε, καὶ
 μὴ δι' ὧν ἀποβαλῶ αὐτὸ, ταῦτά με
 πρᾶσσιν ἀξίωτε. ἀλλ' ἡ παλρίς, φησιν,
 ὅσαν ἐπ' ἐμοί, ἀβοήθητος ἔσαι. πάλιν,
 ποίαν ταύτην βοήθειαν; σοὺς ἔχει
 διὰ σέ, ὥτε βαλανεῖα; καὶ τί τῷτο; ὡδὲ
 καὶ ὑποδήματα ἔχει διὰ τὸν χαλκίαν·
 ὡδὲ ὄπλα διὰ τὸν σκυῖαν. ἱκανὸν δὲ, ἂν
 ἕκαστος ἐκπληρώσῃ τὸ ἑαυτῷ ἔρπον. εἰ δὲ
 ἄλλον τινα αὐτῇ καλίσκῃ αἶζες πολίτην
 πεισὸν καὶ αἰδήμονα, ὡδὲν ἂν αὐτὴν ὠφέ-
 λεις; ναί. ὡκύν ὡδὲ σὺ αὐτὸς ἀνωφελὴς
 αὐτῇ εἴης αὐτῇ. τίνα ἔν, φησιν, ἔξω χῶ-
 ραν

pera
 ipse
 unt,
 paran
 fidun
 et co
 mean
 bona
 ipfi,
 Utru
 amic
 ergo
 tem
 post
 in n
 bit.
 liun
 baln
 nim
 neq
 um
 que
 et
 Ita
 res

pera? Quis autem alii dare potest, quae ipse non habet? compara igitur, inquit, ut et nos habeamus. Si possum comparare, meipsum verecundum servans ac fidum, et magnanimum, monstrate viam, et comparabo. At si vos postulatis, ut meamet ego bona perdam, quo vos, quae bona non existunt, adquiratis, videte vos ipsi, quomodo inique sitis et desipientes. Utrum autem mavultis? pecuniamne, an amicum fidum et verecundum. In hoc ergo potius mihi opitulamini; non autem ea, quibus perdam istud, me agere postulate. Sed patria, inquit, quantum in mea potestate situm est, auxilio carebit. Rursus, quod tu istud vocas auxilium? Porticus per me non habebit, nec balnea. Et quid hoc ad te? Neque enim calceos habet per fabrum ferrarium; neque arma per sutorem. Sufficit, si suum quisque munus expleat. At si alium quendam ipse civem praeparares, fidum, et verecundum, nihilne illam juvares? Ita vero. Quare nec tu ipse inutilis ei fores. Quem igitur, inquit, locum in civitate

tate tenebo? Quemcunque possis, simul fidum te, ac verecundum servans. Quod si, dum illi prodesse vis, haec perdas, quam illi utilitarem adferes, qui impudens et infidus evasisti?

C A P. XXIV.

PRAELATUS tibi aliquis est in convivio, aut in salutatione, aut in adsumptione ad consilium? Si quidem haec bona sunt, gaudere te oportet, quod ille his fit potitus: Sin mala, ne doleas, te illa non adeptum. Memento autem, haud posse te, non eadem facientem ad consequenda illa quae in nostra potestate non existunt, aequalia mereri. Quomodo enim tantundem habere potest, fores aliqujus non frequentans, quantum qui frequentat? non deducens, quantum qui deducit? non laudans, quantum qui laudat? Injustus igitur eris, atque inexplibilis, si haec non tradens, quibus ista venduntur, gratis illa accipere velis. Sed quanti

ραν
ἀμα
ἐκείν
ταῦτ
ναδὴ

Γ
ληφθ
ταῦτ
αὐτῶ
ὅτι ο
ὅτι
τὸ τ
ἀξίω
μὴ
τῶν
πέμ
ἀδικ
ἐμδ
κε)

ραν ἐν τῇ πόλει; ἢν ἂν δύνῃ, φυλάττων
ἅμα σεαυτὸν πιστὸν καὶ ἀδύμονα. εἰ δ'
ἐκείνην ὠφελεῖν βυλόμηνος, ἀποβαλεῖς
ταῦτα, τί ὄφελος ἂν αὐτῇ γῆρας, ἀ-
ναστροφῆς καὶ ἀπίστος ἀποβλεπτοίς.

Κ Ε Φ. κδ'.

Προειμύθη σε τίς ἐν ἐσιᾷσιν, ἢ ἐν
προσαγορεύσει, ἢ ἐν τῷ παρα-
ληφθῆναι εἰς συμβολίαν; εἰ μὲν ἀγαθὰ
ταῦτ' ἐσὶ, χαίρειν σε δεῖ, ὅτι ἔτυχεν
αὐτῶν ἐκεῖνος. εἰ δὲ κακὰ, μὴ ἄχθῃ,
ὅτι σὺ αὐτῶν οὐκ ἔτυχες. μέμνησο δὲ,
ὅτι καὶ δύνῃσαι, μὴ ταυτὰ ποιοῦν πρὸς
τὸ τυχεῖν καὶ οὐκ ἐφ' ἡμῖν, τῶν ἴσων
ἀξιοῦσθαι. πῶς γὰρ ἴσον ἔχειν δυνάει, ὁ
μὴ φοιτῶν ἐπὶ δούρας τινός, τῷ φοι-
τῶνι; ὁ μὴ παραπέμπων, τῷ παρα-
πέμπονι; ὁ μὴ ἐπαγνῶν, τῷ ἐπαγνῶνι;
ἀδίκος ὢν ἔση, καὶ ἀπληστος, εἰ μὴ προῖ-
μέηνος ταῦτα, ἀνθ' ὧν ἐκεῖνα πιπράσ-
κει, προῖκα αὐτὰ βεβλήσῃ λαμβάνειν.

D

ἀλλὰ

ἀλλὰ πόσων πιπράσκειν) θρίδακες; ὁ-
 βολῶν, ἂν ᾤτω τύχη. ἂν ᾤν τις προϊέ-
 μμος τὸν ὀβολὸν, λάβῃ θρίδακας, σὺ
 δὲ μὴ προϊέμμος, μὴ λάβῃς, μὴ οἷον
 ἔχειν ἑλάττω τῷ λαβόντι. ὥς γὰρ ἐκεῖ-
 νος ἔχει θρίδακας, ᾤτω σὺ τὸν ὀβολὸν
 ἢκ ἔδωκας. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ
 ταῦθα. ἢ παρεκλήθης ἐφ' ἐξιάσιν τινος;
 ἢ γὰρ ἔδωκας τῷ καλῶντι, ὅσον πωλεῖται
 τὸ δεῖπνον. ἐπαίνω δ' αὐτὸ πωλεῖ, δε-
 ραπείας πωλεῖ. δὲ ᾤν τὸ διαφέρειν, εἰ
 σοι λυσιτελεῖ, ὅσον πωλεῖται. εἰ δὲ κα-
 κῆνα θέλεις μὴ προῖεσθαι, καὶ ταῦτα
 λαμβάνειν, ἅπλητος εἶ, καὶ ἀβέλτερος. ἢ δὲν
 ᾤν ἔχεις ἀντὶ τῷ δεῖπνῳ; ἔχεις μὲν ᾤν,
 τὸ μὴ ἐπαμνεῖσθαι τῷτον, ὃν ἢκ ἠθέλεις· τὸ
 μὴ ἀναχέειν αὐτῷ ἐπὶ τῆς εἰσόδου.

Κ Ε Φ. κέ.

ΤΟ' βύλημα τῆς φύσεως καλῶμα-
 δεῖν ἐστίν, ἐξ ὧν ἢ διαφερόμεθα
 πρὸς ἀλλήλους· οἷον, ὅταν τῷ γείτονος
 ἄλλο

qua
 scan
 Etuo
 acci
 bere
 sic t
 do e
 licu
 non
 qui
 Da i
 cit o
 non
 et st
 na?
 nola
 am

N
 cept

quanti venduntur lactucae? obolo fortassean. Si quis igitur, tradens obolum, lactucas capiat; tu autem non tradens, non accipias, haud minus eo qui accepit te habere putes. Ut enim ille lactucas habet; sic tu obolum non dedisti. Eodem modo et hic se res habet. Ad convivium alicujus non es vocatus? nimirum vocanti non dederas, quanti coena venditur. Atqui laude eam vendit, ministerio vendit. Da igitur pretium, si quidem tibi conducit quod venditur. Quod si illa tradere non vis, et haec accipere, inexplebilis es et stolidus. Nihil igitur habes pro coena? Certe habes, quod non laudaris quem nolebas; quod ejus in ingressu insolentiam non tolerâris.

C A P. XXV.

NATURAE decretum addiscere ex iis licet, de quibus inter nos non disceptamus: ut, cum vicini poculum ali-

us puer fregerit, promptum statim est dicere; Ex iis hoc est quae fiunt. Scito igitur, cum et tuum fractum fuerit, talem te esse oportere, qualis eras cum alterius frangeretur. Hoc ad majora transfer. Alterius obiit filius, aut uxor? Nemo est, quin dicat; Humanum est. At cum suus cujusque obiit, statim; Hei mihi, me miserum! Oportebat autem meminisse, quomodo adfecti simus, cum de aliis idem audimus.

C A P. XXVI.

QUEM AD MODUM scopus aberrandi causa non ponitur; sic nec mali natura in mundo existit.

I. Si quis corpus tuum obvio concederet, indignareris: at quod mentem tuam cuivis concedis, ut cum convitiatur tibi, haec turbetur, ac confundatur, non te pudet? Hac de causa cujusque operis

ἄλλο
πρό
νομία
καί
τε
τίθει
τέθνη
ἔπει
τῶ
ἐγώ.
μέν,

Ω
ἐν
α
τις
τε
τρέπ
ταί
ἔκ

ἄλλο παυδάριον καλεῖται τὸ ποτήριον,
 πρὸ χειρὸν εἶναι ἄθυσ λέγειν, ὅτι τῶν γι-
 νομένων εἶναι. Ἰδοὺ ἦν, ὅτι ὅταν καὶ τὸ σὸν
 καλεῖται, τοῦτον εἰνά σε δεῖ, ὅποιον ὅ-
 τε καὶ τὸ τῷ ἄλλῳ καλεῖται. ἔτω μέλα-
 τίθει καὶ ἐπὶ τὰ μείζονα. τέκνον ἄλλῃ
 τέθνηκεν, ἢ γυνή; ὕδεις εἶναι, ὅς ἐκ ἂν
 εἴποι, ὅτι ἀνθρώπινον. ἀλλ' ὅταν τὸ αὐ-
 τῷ τινος ἀποθάνῃ, ἄθυσ· οἱμοι, τάλας
 ἐγώ. ἐχρῆν δὲ μεμνηῖσθαι, τί πάχο-
 μεν, περὶ ἄλλων αὐτὸ ἀκύναντες.

Κ Ε Φ. κς'.

Ὡς περ σκοπὸς πρὸς τὸ ἀπολύειν
 καὶ τίθειαι, ἔτως καὶ κακῇ φύσει
 ἐν κόσμῳ γίνε).

α'. Εἰ μὲν τὸ σῶμα σὺ ἐπέτρεπέ
 τις τῷ ἀπανθήσαντι, ἡγανάκεις ἂν· ὅ-
 τι δὲ σὺ τὴν γνώμην τὴν σαυτῷ ἐπι-
 τρέπεις τῷ τυχόντι, ἵνα εἰς λοιδόρησι-
 ταί σοι, ταραχθῇ ἐκείνη, καὶ συλχυθῇ,
 καὶ ἀγχύνη; τὸν ἐνεκα, ἐκάστῳ ἔργῳ

D 3 (κόσμος)

Σκόπει τὰ καθηγόμενα, ἢ τὰ ἀκόλυνθα αὐτῷ, ἢ ὅπως ἔρχε ἐπ' αὐτό. εἰ δὲ μὴ, τὴν μὲν πρώτην προθύμως ἤξεις, μηδὲν τῶν ἐξῆς ἐνθεθυμημένος· ὕστερον δὲ, ἀναφανέντων τινῶν αἰχρῶν, αἰχυνθήσῃ.

β'. Θέλεις ὀλύμπια νικῆσαι; καὶ γὰρ, νῆ τὸς θεός· κομψὸν γάρ ἐστιν. ἀλλὰ σκόπει τὰ καθηγόμενα, ἢ τὰ ἀκόλυνθα· ἢ ὅπως ἂπ' αὐτῷ ἔρξῃ. δεῖ σ' ἀτακτεῖν, ἀναγκοφαγεῖν, ἀπέχεσθαι πεμμάτων, γυμνάζεσθαι πρὸς ἀνάγκην, ἐν ὥρᾳ τεταγμένη, ἐν καύματι, ἐν ψύχει, μὴ ψυχρὸν πίνειν, μὴ οἶνον, ὥς ἔτυχεν. ἀπλῶς, ὥς ἰατρῷ παραδεδωκέναι σεαυτὸν τῷ ἐπιστάτῃ, εἶτα εἰς τὸν ἀγῶνα παρέρχεσθαι. ἔστι δ' ὅτε χεῖρα βαλεῖν, σφυρὸν σρέψαι, πολλὴν ἀφὴν καταπιεῖν. ἔσθ' ὅτε μασιγωθῆναι, ἢ μετὰ ταῦτα πάντα νικηθῆναι. ταῦτα πάντα ἐπισκεψάμενος, εἰς ἐτι θέλης, ἔρχε ἐπὶ τὸ ἀθλεῖν. εἰ δὲ μὴ, ὥς τὰ παιδία ἀναστροφῇ, ἃ νῦν μὲν παλαγὰς παίζει, νῦν

ris antecedentia specta, et consequentia, et sic illud adgredere. Id nisi feceris, alacriter primum accedes, nihil de iis cogitans quae consequentur. Postea vero, ubi turpia quaedam adparuerint, desistes.

II. Vis Olympiis certaminibus vincere? Et ego, per Deos. gloriosum quippe est. Sed specta antecedentia, et consequentia; et sic opus adgredere. Oportet te ordine omnia agere; coactum edere; abstinere cupediis; ex necessitate exerceri, constitutâ horâ, in aestu, in frigore; frigidam non bibere, non vinum ut libuerit; ut verbo dicam, magistro, tanquam medico, teipsum tradere oportet; deinde in certamen prodire: ubi aliquando manum elidês, malleolum luxabis, multum pulveris degluties; interdum et flagris caederis; post haec denique omnia vincêris. His omnibus consideratis, si adhuc velis, ad athletas te confer: sin minus, puerorum instar circumageris, qui nunc luctatores lusu imitantur, nunc tibicines, nunc gladiatores; deinde

deinde tuba canunt, mox tragoedum agunt. Sic quoque tu, nunc athleta es, mox gladiator; nunc orator, deinde philosophus; toto autem animo nihil; sed tanquam simius, quodcunque videris, imitaris, aliudque ex alio tibi placet. Nec enim cum consideratione ad aliquid venisti, nec ut qui animo id perlustrârit; sed temere, et ex frigida cupiditate. Sic quidam, cum philosophum viderunt, et aliquem audiverunt ita differentem, ut Euphrates differit; quanquam quis ita dicere potest? volunt et ipsi philosophari. Homo, primum considera, cujusmodi sit res: deinde et naturam tuam inspicere, num ferre possis. Quinquertio esse vis, aut luctator? adspice brachia tua, et femora; lumbos considera. aliud enim alii natura aptum existit. Putasne, te haec facientem eodem modo posse edere, eodem modo bibere, similiter fastidire. Vigilare oportet, laborare, a familiaribus discedere, a servulo contemni; ubique inferiorem esse, in honore, in magistratu,

νῦν δὲ
 Καλπ
 μὲν α
 ῥήτω
 χῆ
 αν, ἐ
 ἀρεσ
 τι, δ
 τὰ
 νοί
 τινὸν
 τοι
 δέλε
 παρ
 μα
 θε,
 βέλ
 χί
 μα
 κεί
 ἐοδ
 σεί

νῦν δὲ αὐλητὰς, νῦν δὲ μονομάχους, εἴτα
 (αλπίζει, εἴτα τραγῶδει. ἔτω καὶ σύ· νῦν
 μὲν ἀθλητὴς, νῦν δὲ μονομάχος, εἴτα
 ῥήτωρ, εἴτα φιλόσοφος· ὅλη δὲ τῇ ψυ-
 χῇ ἔδεν· ἀλλ' ὡς πύθικος, πᾶσαν θέ-
 αν, ἐὰν ἴδῃς, μιμῇ, καὶ ἄλλο ἐξ ἄλλης σοι
 ἀρέσκῃ. ὃ γὰρ μετὰ σκέψεως ἦλθες ἐπί-
 τι, ἔδὲ περιόδῳ· ἀλλ' εἰκῇ, καὶ κα-
 τὰ ψυχρὰν ἐπιθυμίαν. ἔτω δεασάμε-
 νοί τινες φιλόσοφον, καὶ ἀκύναντες ἔτω
 τινὸς λέγοντος, ὡς ἀφράτης λέγει· καί
 τοι τίς ἔτω δύνανται εἰπεῖν, ὡς ἐκεῖνος;
 θέλῃσι καὶ αὐτοὶ φιλοσοφεῖν. ἄνθρωπε,
 πρῶτον ἐπίσκεψαι, ὁποῖόν ἐστι τὸ παλαι-
 μα· εἴτα καὶ τὴν σεαυτῷ φύσιν καλῶμα-
 θε, εἰ δύνασαι βασιᾶσαι. πένταθλος εἶναι
 βύλη, ἢ παλαγῆς; ἴδε σεαυτῷ τὸς βρα-
 χίονας, τὸς μηρὸς, τὴν ὀσφύν καλῶ-
 μαθε. ἄλλο γὰρ πρὸς ἄλλο πέφυκε. δο-
 κεῖς, ὅτι ταῦτα ποιῶν, ὡσαύτως δύνασαι
 ἐοδῆναι, ὡσαύτως πίνειν, ὁμοίως δυσаре-
 εῖν. ἀγρυπνήσαι δεῖ, πονῆσαι, ἀπὸ τῶν
 οἰκείων

οικείων ἀπελθεῖν, ὑπὸ παυδαρίας καὶ ἀφρο-
νηθῆναι, ἐν παντὶ ἥττον ἔχειν, ἐν τιμῇ,
ἐν ἀρχῇ, ἐν δίκῃ, ἐν πραγματίῳ παντί.
ταῦτα ἐπίσκεψαι, εἰ θέλεις ἀνλικαλα-
λάξασθαι τῶν ἀπάθειαν, ἐλδθερίαν,
ἀταραξίαν. εἰ δὲ μὴ, πρόσσεχε μὴ ὥς
τὰ παυδία, νῦν φιλόσοφος, ὕστερον δὲ τε-
λώνης, εἴτα ῥήτωρ, εἴτα ἐπίτροπος καί-
σαυρος γῆν. ταῦτα ὁ συμφωνεῖ. ἓνα σε
δεῖ ἀνθρωπον, ἢ ἀγαθόν, ἢ κακὸν εἶναι.
ἢ τὸ ἡγεμονικόν σε δεῖ ἐξεργάζεσθαι τὸ
σαυτῷ, ἢ τὰ ἐκτός· ἢ περὶ τὰ ἔσω φι-
λοτεχνεῖν, ἢ περὶ τὰ ἔξω· τυτέσιν, ἢ
φιλοσόφου γασίν ἔχειν, ἢ ιδιώτῃ.

Κ Ε Φ. κζ.

ΤΑ καθήκοντα, ὡς ἐπίπαν ταῖς χέ-
σει παραμελεῖται. πατήρ ἐ-
στιν; ὑπαγορεύεται, ἐπιμελεῖσθαι, πα-
ραχορεῖν ἀπάντων, ἀνέχεσθαι λοιδορῶν-
τος, παμόνιος. ἀλλὰ πατήρ κακός ἐστι.
μήτι ἔν πρὸς ἀγαθὸν πατέρα φύσι ὠκει-
ώθης; ὤ· ἀλλὰ πρὸς πατέρα. ὁ ἀδελ-
φός

gistrat
Haece
turbat
quillie
lis, ca
lofop
tor, d
inter
nem,
tet :
lere
terio
est,
pleb

O
cura
in o
aut
qui
pro

gistratu, in iudicio, in omni negotiolo. Haec vero considera, num pro his perturbationum vacuitatem, libertatem, tranquillitatem, permutare velis. Quod si nolis, cave, ne puerorum instar, nunc philosophus, deinde publicanus, postea orator, denique Caesaris procurator fias. Haec inter se non consonant. Unum te hominem, aut bonum, aut malum, esse oportet: aut principalem tui partem te excolere oportet, aut externa: aut circa interiora occupari, aut circa exteriora; hoc est, aut philosophi statum habere, aut plebeji.

C A P. XXVII.

OFFICIA in universum relationibus mensurantur. Pater est? Dictatur, curam ipsius esse agendam, cedendum ei in omnibus; ferendum esse si convitietur, aut verberet. Sed pater malus est. Numquid igitur bonum patrem natura tibi proprium dicavit? Non; sed patrem.
Frater

Frater injurius est? Serva igitur quam relationem ad ipsum obtines, nec specta quid ille faciat, sed quid tibi facturo propositum tuum secundum naturam adfectum erit. Te quippe alius non laedet, nisi tu velis. Tunc autem laesus eris, cum te laedi putâris. Sic igitur à vicino, à cive, ab imperatore, officium invenies, si relationes considerare adsueveris.

C A P. XXVIII.

PIETATIS erga deos id praecipuum esse scito, rectas opiniones de illis habere, tanquam qui existant, et universa bene ac juste administrent: et ad hoc te ordinatum esse, ut illis pareas, et cedas in omnibus quae fiunt, eaque voluntarius sequaris, ut quae optimo consilio perficiantur. Sic enim nec culpabis unquam deos, nec incusabis, quasi neglectus. Quod quidem

φὸς α
τὴν ο
τί ἐκ
τι, κ
σὲ ῥ
τότε
λάβη
τονος,
γῆ, τ
σεῖς ἐ

T
ὀρθὰς
ὠγῶν,
δικαίως
χέναν
πᾶσι
τα ὦ
λαμέν
στοῖς.

φὸς ἀδικεῖ; τήρῃ τοιγαρὺν τὴν τάξιν
τὴν σεαυτῷ πρὸς αὐτὸν, μηδὲ σκόπη
τί ἐκεῖνος ποιεῖ, ἀλλὰ τί σοι ποιήσαν-
τι, καὶ αὐτὸν ἢ σὴ ἔξει παρὰ ἑσέως.
σὲ γὰρ ἄλλος ἔβλαψεν, ἂν μὴ σὺ θέλῃς.
τότε δὲ ἔσῃ βεβλαμμένος, ὅταν ὑπο-
λάβῃς βλάβην. ὥτως ἔν ἀπὸ τῷ γεί-
τονος, ἀπὸ τῷ πολίτῃ, ἀπὸ τῷ στρατι-
ωτῇ, τὸ καθῆκον ἀρήσεις· εἰὰν τὰς χέ-
σεις ἐθίσῃς θεωρεῖν.

Κ Ε Φ. κή.

ΤΗΣ περὶ τῆς θεῆς ἀσεβείας,
ἰδοὺ ὅτι τὸ κυριώτατον ἐκεῖνό ἐστιν,
ὁρθὰς ὑπολήψεις περὶ αὐτῶν ἔχειν, ὡς
ἀνθρώπων, καὶ διοικούντων τὰ ὅλα καλῶς καὶ
δικαίως. καὶ σαυτὸν εἰς τῷτο κατατετρα-
χέναι τὸ πείθεσθαι αὐτοῖς, καὶ εἶκειν ἐν
πᾶσι τοῖς γινόμενοις, καὶ ἀκολουθεῖν ἐκόν-
τα ὡς ὑπὸ τῆς ἀρίστης γνώμης ἐπίτε-
λυμένοις. ὥτως γὰρ ὅτε μέμψῃ ποτὲ τοῖς
θεοῖς. ὅτ' ἐγκαλέσεις, ὡς ἀμελόμενος.
Ε ἄλλως

ἄλλως τε ἔχ' οἷόν τε τῷτο γίνεσθαι, ἐ-
 ἂν μὴ ἀποσῆς τῷ ἔκ' ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἐν
 τοῖς ἐφ' ἡμῖν μόνοις θῆς τὸ ἀγαθόν, καὶ
 τὸ κακόν, ὡς ἂν γε τὶ ἐκείνων ὑπολά-
 βης ἀγαθόν ἢ κακόν, πᾶσα ἀνάγκη, ὅ-
 ταν ἀπολύσῃς ὧν θέλεις, καὶ περι-
 πίπῃς οἷς μὴ θέλεις, μέμψασθαι σε,
 καὶ μισεῖν τὰς αἰτίας. πέφυκε γὰρ πρὸς
 τῷτο πᾶν ζῶον, τὰ μὲν βλαβερά φα-
 νόμενα, καὶ τὰ αἴτια αὐτῶν, φάγειν καὶ
 ἐκτρέφεσθαι· τὰ δὲ ὠφέλιμα, καὶ τὰ αἴ-
 τια αὐτῶν, μετιέναι καὶ τεθναυμακέναι.
 ἀμύχανόν ἐστιν, βλάπτειν τινα οἰόμενον,
 χαίρειν τῷ δοκῶντι βλάπτειν· ὥπερ καὶ
 τὸ αὐτῇ τῇ βλάβῃ χαίρειν, ἀδύνατον.
 ἔνθεν καὶ πατήρ ὑπὸ υἱῷ λοιδορεῖται, ὅ-
 ταν τῷ δοκῶντι ἀγαθὸν εἶναι, τῷ πατρὶ
 μὴ μέλειδω. καὶ πολυνείκη καὶ ἑπεοκλέα
 ἴστω πολεμῖες ἀλλήλοις ἐποίησε, τὸ ἀ-
 γαθὸν οἶεσθαι τὴν τυραννίδα. διὰ τῷτο
 ὁ γεωργὸς λοιδορεῖ τὰς θεάς, διὰ τῷτο
 ὁ ναύτης, διὰ τῷτο ὁ ἔμπορος, διὰ τῷτο

quid
 defit
 et in i
 te, b
 quid
 omni
 velis,
 culpa
 natura
 nocer
 giat
 sunt,
 miret
 laedi
 gaude
 dere
 pater
 his,
 imper
 hostil
 quod
 Propt
 pter
 propt

quidem aliter fieri nequit, quam si ab iis desistas, quae in nostra potestate non sunt, et in iis solis, quae sunt in nostra potestate, bonum ac malum ponas: adeo ut, si quid illorum bonum aut malum opineris, omnino necesse sit, cum iis excideris quae velis, et in ea, quae nolis, incideris, te culpae et odisse auctores. Ad hoc enim naturâ factum est omne animal, ut quae nocentia videantur, eorumque causas, fugiat et aversetur: illa autem quae profunt, eorumque causas persequatur, et admiretur. Quare fieri nequit, ut, qui se laedi putet, eo, quod laedere videtur, gaudeat: sicut nec ipsò detrimento gaudere ullo modo possumus. Hinc quoque pater convitiis a filio proscinditur, cum his, quae bona esse videntur, filium non impertit. Et Polynicen atque Eteoclem hostili animo hoc inter se dissidere fecit, quod tyrannidem bonum esse putarent. Propter hoc agricola deos execratur, propter hoc nauta, propter hoc mercator, propter hoc qui uxores et liberos amisere.

Ubi enim commodum, ibi et pietas. Quare quisquis curat, ut, sicut oportet, adpetat et declinet; hoc eodem pietatis quoque curam habet. Libare autem, et sacrificare, et primitias offerre, secundum ritus patrios, omnibus convenit, pure, et non fordide, nec negligenter; nec parce, nec supra facultates.

C A P. XXIX.

CUM ad vatem accedis, memento ignorare te, quem eventum res habitura sit; venire autem, ut ex vate hoc audias. At, quale id sit quod eventurum est, sciebas, si quidem philosophus es, cum accederes. Si enim aliquid ex iis sit, quae in nostra potestate non existunt, necesse omnino est, neque bonum id esse, neque malum. Ad vatem igitur adpetitionem, aut declinationem, ne adferas; alioqui tremens eum accede; sed cum certò nō-
ris,

οἱ τ
τες.
σεβέ
γεαδ
ἡ δ
δύει
ἐκὰς
συρμ
μηδέ

Ο
ἀλλὰ
πᾶσι
δῶς,
ὡς ἐφ
αὐτὸ
πρὸς
δὲ μὴ
τοῦ
γον,

οἱ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέχνη ἀπολλύν-
τες. ὅπερ γὰρ τὸ συμφέρον, ἐκεῖ καὶ τὸ ἀ-
σεβές. ὥς τε ὅς τις ἐπιμελεῖται τῆ ὀρέ-
γεσθαι ὡς δεῖ, καὶ ἐκκλίνειν, ἐν τῷ αὐτῷ
καὶ ἀσεβείας ἐπιμελεῖται. Σπένδειν δὲ καὶ
δύειν, καὶ ἀπάρχεσθαι κατὰ τὰ πάτρια,
ἐκάστοις προσήκει καθαρῶς, καὶ μὴ ἐπισε-
συρμένως, μηδὲ ἀμελῶς, μηδὲ γλίχρως,
μηδὲ ὑπὲρ δύναμιν.

Κ Ε Φ. κθ'.

Οταν μανικῇ προσίης, μέμνησα,
ὅτι μὲν, ὡς ἀποθήσε', ἐκ οἷδας·
ἀλλὰ ἤκει, ὡς ἀπὸ τῆ μάντεως ἀπα-
πασόμενος. ὅποιον δὲ εἶναι, ἐλήλυθας εἰ-
δὼς, εἶπερ εἰ φιλάσοφος. εἰ γὰρ ἐστὶ τι τῶν
ἐκ ἐφ' ἡμῖν, πᾶσα ἀνάγκη μήτε ἀγαθὸν
αὐτὸ εἶναι, μήτε κακόν. μὴ φέρε ἔν
πρὸς τὸν μάντιν, ὀρεξίν, ἢ ἐκκλισιν· εἰ
δὲ μὴ, τρέμων αὐτὸν προσέειπε. ἀλλὰ διεΓ-
νωκώς, ὅτι πᾶν ἀποθισόμενον, ἀδιάφα-
ρον, καὶ ἔδεν πρὸς σέ, ὅποιον δ' ἂν ᾖ· ἐ-

Ε 3

σαι

ται γὰρ αὐτῷ χρήσασθαι καλῶς, καὶ τὰτα
 ὑδεῖς καλῶς. θάρρῶν ὅν, ὥς ἐπὶ Συμ-
 βύλης ἔρχε τὸς θεός. καὶ λοιπὸν, ὅταν
 τι συμβῇ, μέμνησο τίνας Συμβύ-
 λους παρέλαβες, καὶ τίνων παρακίνησης ἀ-
 πεθήσας. ἔρχε δὲ ἐπὶ τὸ μανθάνειν,
 καθάπερ ἡγεῖται Σωκράτης, ἐφ' ὧν ἡ πᾶσα
 χέψις τὴν ἀναφορὰν εἰς τὴν ἐκβασιν ἔ-
 χει, καὶ ὅτε ἐκ λόγου, ὅτε ἐκ τέχνης τι-
 νὸς ἄλλης ἀφορμαὶ δίδοντο πρὸς τὸ Συ-
 νιδεῖν τὸ προκείμενον. ὥς ὅταν δὲ Συλ-
 κινδυνεύσαι φίλῳ, ἢ πατρίδι, μὴ μανθάνειν
 εἰ Συλκινδυνάτιον. καὶ γὰρ ἂν προ-
 σείπῃ σοι ὁ μάντις, φαῦλα γεγονέναι τὰ
 ἡερά, δῆλον ὅτι ὁ θάνατος (ἡμάνει), ἢ
 πῆρως μέρους Σώματος, ἢ φυγῇ. ἀλλ'
 ἐνὶ λόγῳ, καὶ (ὅν τέτοις παρίστα) τῷ
 φίλῳ, καὶ πατρίδι Συλκινδυνάειν. τοιγα-
 ρὺν τῷ μείζονι μάντι προσέχε, τῷ Πυ-
 θίῳ, ὃς ἐξέβαλε τῷ ναῦ, τὸν ὃ βοηθή-
 σάντα ἀναρυσμένῳ τῷ φίλῳ.

Κ Ε Φ.

ris, quidquid eventurum est, indifferens esse, et nihil ad te attinere: eo enim bene uti licebit, neque hoc quisquam vetabit: idcirco confidens ad deos, tanquam consiliarios, adi. Caeterum ubi aliquid consultum fuerit, memento quos consiliarios adsumseris, et quibus inobediens futurus sis, si non parueris. De his autem vatem consulturus veni, de quibus omnis consultatio relationem habet ad eventum, cum nec ex ratione, nec ex ulla arte occasiones dantur ad cognoscendum id quod proponitur. Quare, quando unà cum amico, aut patria, periculum subeundum, vates non est consulendus, num periculum unà subeundum sit. Etenim si tibi vates dixerit, prava fuisse sacra, manifestum, aut mortem significari, aut membri alicujus truncationem, aut exilium. Ratio autem adest, etiamsi haec eventura sint, cum amico, aut patria subeundum esse periculum. Ideoque majorem vatem, Pythium, attende, qui illum è templo ejecit, qui amico, cum interficeretur, opem non tulerat.

CONSTITUE jam tibi figuram aliquam, et formam, quam, cum et solus es, et cum homines convenis, oberves.

I. Et quidem silentium tene plurimum; aut necessaria loquere, et paucis. Rarò autem, occasione quandoque invitante, ad dicendum aliquid veniemus: verum non de quibusvis rebus; non de gladiatoribus, non de ludis Circensibus, non de athleticis, non de cibis aut potionibus, quae vulgò in sermonem veniunt; maximè autem nihil de hominibus dicemus, aut laudando illos, aut inter se comparando.

II. Si igitur possis, sermonibus tuis illorum qui tecum sunt sermones ad decentem modum traducito. Quod si inter extraneos derelictus fueris, tace.

III. Risus neque multis fit, neque ob multa, neque solutus.

IV. Jus-

Τ
τε
των.
ο
λείδ
νίως
πὶ τ
δεγὸς
χων
ἀθλη
των,
δὲ, μ
νῆντες
β
τοῖς
τὸ π
λειφθ
γ'
πολλ

Κ Ε Φ. λ'.

ΤΑξον τινὰ ἥδη χαρακτῆρα (αὐ-
τῷ, καὶ τύπον, ὃν φυλάξεις ἐπὶ
τε (σεαυτῷ ὢν, καὶ ἀνθρώποις ἐντυγχά-
νων.

α. Καὶ (ζωπῇ τὸ πολὺ ἔσω· ἢ λα-
λείδω τὰ ἀναγκαῖα, καὶ δι' ὀλίγων. (πα-
νίως δέ ποτε καρῶ παρακολυθῆντος, ἐ-
πὶ τὸ λέγειν τι ἥξομεν, ἀλλὰ περὶ ὕ-
δενος τῆς τυχόντων· μὴ περὶ μονομά-
χων, μηδὲ περὶ ἵπποδρομίων, μὴ περὶ
ἀθλητῶν, μὴ περὶ βρωμάτων, ἢ πομά-
των, τῶν ἐκασταχὺ λεγομένων. μάλιστα
δὲ, μὴ περὶ ἀνθρώπων λέγοντες, ἢ ἐπαμ-
νῆτες, ἢ (υβκρίνοντες.

β'. "Αν μὲν ὦν οἷός τε ἦς, μεταγε-
τοῖς (ροῖς λόγοις τὰς τῶν (υνόντων ἐπὶ
τὸ προσῆκον. εἰ δὲ ἐν ἀλλοφύλοις ἀπα-
λειφθεὶς τύχοις, σιώπα.

γ'. Γέλως μὴ πολὺς ἔσω, μηδὲ ἐπὶ
πολλοῖς, μηδὲ ἀναιμῆτος.

δ' Ορ-

δ'. Ὅρκον παραίτησαι, εἰ μὲν οἶόν τε εἰς ἅπαν· εἰ δὲ μὴ, ἐκ τῶν ἐνόητων.

ε'. Εἰσάσεις τὰς ἐξωλικὰς, καὶ ἰδιωλικὰς, διακρύν. εἰάν δὲ ποτὲ γῆν) καὶ ρός, ἐντελεύτω σοι ἢ προσοχῇ, μήποτε ἄρα ὑπορρύης εἰς ἰδιωτισμόν. ἴδι γ', ὅτι εἰάν ὁ ἐταῖρος ἢ μεμολυσμένος, καὶ τὸν συναναρθεύμενον αὐτῷ, μολύνεσθαι ἀνάγκη, καὶν αὐτὸς ὢν τύχη καθαρός.

ς'. Τὰ περὶ τὸ σῶμα, μέχρι τῆς χρείας φιλῆς παραλαμβάνε· οἶον, τροφάς, σόμα, ἀμπεχόνην, οἰκίαν, οἰκετίαν· τὸ δὲ πρὸς δόξαν, ἢ τρυφὴν, ἅπαν περίγραφε.

ζ'. Περὶ ἀφροδίσια, εἰς δύναμιν, πρὸ γάμου καθαράτεον· ἀπλομύω δὲ, ὡς νομιμόν ἐστι, μέγαληπλίον, μὴ μέντοι ἐπαχθὲς γίνε τοῖς χρωμένοις, μηδὲ ἐλεγκηλίκός· μηδὲ πολλαχῶς τὸ, ὅτι αὐτῷ ἔχρη, παράφερε.

η'. Εἰάν τις σοι ἀπαγγείλῃ, ὅτι ὁ δεινὰ σε κακῶς λέγῃ, μὴ ἀπολογῶ πρὸς τὰ

IV
test,
bet r
V
spue.
tentio
tum p
lutus
pollu
erit.

VI
nudun
vestiti
omne
cias p

VI
fieri p
tet:
consti
tamen
dargu
uti.

VI
maled

IV. Jusjurandum recusa, si fieri potest, prorsus: sin minus, super quibuslibet rebus.

V. Convivia extranea et vulgaria respue. Quod si quando tempus incidat, attentio tibi excitetur, ne in vulgarem statum prolaboris. Scias enim, si socius pollutus fuerit, etiam conversantem cum eo pollui necesse esse, quamvis hic purus fuerit.

VI. Ea quae ad corpus pertinent, ad nudum usum adsume: ut, cibos, potum, vestitum, domum, familiam. Id autem omne, quod ad ostentationem, aut delicias pertinet, circumscribe.

VII. Circa rem veneream, quantum fieri potest, ante nuptias purum esse oportet: qui autem hanc attingit, prout lege constitutum est, percipere debet. Ne sis tamen molestus utentibus, neque eos redarguas; neque saepius objice, te non uti.

VIII. Si quis tibi nunciet: Hic tibi maledicit; ne refuta ea quae dicta sunt,

sed

sed responde: Ignorabat enim caetera quae mihi adsunt vitia, alioqui non sola haec dixisset.

IX. In theatra saepe prodire, non est necesse. Quod si quando tempus incidat, nulli studere videaris praeterquam tibi; hoc est, velis fieri sola ea quae fiunt, et vincere solum qui vincit. Sic enim non impedieris. Adclamatione autem, et risu super aliqua re, aut diuturniore commotione, penitus abstine. Et postquam discessisti, multa de iis quae facta sunt ne differe, quae ad tui correctionem non conducunt. Ex eo enim adparet, admirationi tibi fuisse spectaculum.

X. Ad recitationes aliquorum ne accede, nec facile prodi. Quod si prodeas, gravitatem ac constantiam serva; ac simul vide, ne cui sis molestus.

XI. Conventurus aliquem, eorum maxime qui eminere videntur, tibiipso propone, quid in hoc fecisset Socrates, aut Zeno:

τὰ λ
νόει
ἐπεὶ

Σ

ἐναί,

ἐν,

τῶν

ἡ νικ

ἰμπο

τινι,

ἀπὲ

πολλ

σα μι

ἐμφα

σας

ί.

δὲ ρα

νόν,

λαο

ιά.

μάλι

βαλε

τὰ λεχθέντα· ἀλλ' ἀποκρίνῃς, ὅτι ἡγ-
νῶναι γὰρ τὰ ἄλλα προσόντα μοι κακὰ,
ἐπεὶ ἔκ ἂν ταῦτα μόνα ἔλεγον.

Δ'. Εἰς τὰ δέαιρα τὸ πολὺ παρι-
έναι, ἔκ ἀναγκαῖον. εἰ δέ ποτε κατὰ
ἐπὶ, μηδενὶ σπυδαίων φαίνῃς ἢ σεαυτῷ·
τυτῆσι, δέλε γινέσθαι μόνα τὰ γινόμενα,
καὶ νικᾶν μόνον τὸν νικῶντα. ἔγω γὰρ ἔκ
ἐμποδιότητος. βοῆς δὲ καὶ τῷ ἐπιγελαῖν
τινι, ἢ ἐπιπολὺ ἐπικινεῖσθαι, πάντεσσι
ἀπέχῃ. καὶ μετὰ τὸ ἀπαλλαγεῖναι, μὴ
πολλὰ περὶ τῶν ἡγομένων διαλέγεσθαι, ὅ-
σα μὴ φέρει πρὸς τὴν σὴν ἐπανόρθωσιν.
ἐμφανέως γὰρ ἐκ τῶν τοιούτων, ὅτι ἐθαύμα-
σας τὴν δέαν.

Ι'. Εἰς ἀκροάσεις τινῶν μὴ ἦκε· μη-
δὲ ῥαδίως πᾶσι. παριῶν δὲ, τὸ σεμ-
νὸν, καὶ ἀσάθεον, καὶ ἅμα ἀνεπαχθὲς φύ-
λασσε.

ΙΑ'. "Οτάν τινι μέλλῃς συμβάλλειν,
μάλιστα τῶν ἐν ὑπεροχῇ δοκούντων, πρὸς
βαλε σεαυτῷ, τί ἂν ἐποίησεν ἐν τούτῳ

F

Σωκρά-

ζωκράτης, ἢ ζήνων· καὶ ἐκ ἀπορήσεως, τῷ
χρήσασθαι προσηκόντως τῷ ἐμπεισίῳ.

ιβ'. Ὅταν φοιτᾷς πρὸς τινα καὶ
μέγα δυναμένων, πρὸς βαλε ὅτι ἐχ' ἀρή-
σεις αὐτὸν ἔνδον, ὅτι ἀπεκλείωσθαι, ὅτι
ἐκ ἀνοιχθήσονται· (οἱ αἱ δύρα, ὅτι ἐ
φρονίει (κ. καὶ ἂν σὺν τέτοις ἐλθεῖν κα-
θήκη, φέρε τὰ γινόμενα, καὶ μηδέποτε ἐί-
πης αὐτὸς πρὸς (εαυτὸν, ὅτι ἐκ ἡν το-
σῦν. ἰδιωτικὸν γάρ, καὶ διαβεβλημένον
πρὸς τὰ ἐκτός.

ιγ'. Ἐν ταῖς ὁμιλίαις ἀπέσω, τὸ
τινα καὶ ἐαυτὸν ἔρπον, ἢ κινδύνων, ἐπὶ
ποκὺ καὶ ἀμέτρως μεμνησθαι. καὶ γὰρ ὡς
σοὶ ἡδύ ἐστι τὸ καὶ σῶν κινδύνων μεμνη-
σθαι, ἔτω καὶ τοῖς ἄλλοις ἡδύ ἐστι τὸ καὶ
σοὶ (υμβεβηκότων ἀκύνειν.

ιδ'. Ἀπέσω δὲ καὶ τὸ γέλωτα κινεῖν.
ὀλιγοπρὸς γὰρ ὁ τόπος εἰς ἰδιωτισμὸν, καὶ
ἅμα ἱκανὸς τὴν αἰδῶ τὴν πρὸς σε καὶ
πλησίον ἀνιέναι.

ιε'. Ἐπι-

Zen
con

X
mag
ut in
ris,
lam
his v
nec
le ta
mini

X
dam
frequ
enim
tuoru
liis j
audir

X
Lubr
bejan
folus
diam

Zeno : nec incertus haerebis, quomodo
convenienter eo quod inciderit utaris.

XII. Cum adieris aliquem eorum qui
magna possunt, propone tibi, fieri posse
ut intus ipsum non invenias, ut excluda-
ris, ut fores tibi non aperiantur, ut nul-
lam tui rationem habeat. Quod si cum
his venire officii tui sit, fer ea quae fiunt,
nec unquam ipse tibi dicas : Non erat il-
le tanti. hoc quippe plebejum est, et ho-
minis ad externa abjecti.

XIII. In congressibus absit, ut quae-
dam tuorum operum, aut periculorum,
frequenter et immodicè memineris. Non
enim, quemadmodum tibi periculorum
tuorum meminisse jucundum est; ita et a-
liis jucundum est, ea quae tibi acciderint
audire.

XIV. Absit etiam, ut risum moveas.
Lubricus enim hic locus est, quo in ple-
bejam consuetudinem labaris, et simul
solus potest proximorum erga te verecun-
diam remittere.

XV. Periculosum quoque est, ad sermonis obscoenitatem progredi. Cum igitur hujusmodi aliquid acciderit, si quidem tempestivum sit, increpa eum qui in obscoenitatem progressus est: quod si non possis, at conticendo, et erubescendo, et supercilium contrahendo, manifestum sit, te sermonem istum moleste ferre.

C A P. XXXI.

SI voluptatis cujuspiam imaginem animo concipias, serva teipsum, ne ab ipsa unà abripiaris: sed expectet te res ista, et moram aliquam à te cape. Deinde memento utriusque temporis, tum illius quo voluptate frueris, tum alterius, quo postquam fructus es, poenitentiâ deinde duceris, et ipse te increpabis. Atque his oppone, quomodo, si abstinueris, gavifurus sis, et ipse te laudaturus. Si autem tempus tibi visum fuerit opus agrediendi, cave ne te vincant ejus blanditiæ, et suavitates, et illecebræ: Sed oppone, quanto satius sit conscire sibi hanc victoriam adepto.

C A P.

ιέ. Ἐπισφαλές δὲ καὶ τὸ εἰς ἀχρο-
λογίαν περελθεῖν. ὅταν ὅν τι συμβῇ
τοῖς τόν, ἂν μὲν εὐκαρὸν ᾖ, ἐπίπληξον
τῷ περελθόντι. εἰ δὲ μὴ, τῷ γε ἀπο-
σιωπῆσαι, καὶ ἐρυθριᾶσαι, καὶ κυθρωπῆσαι,
δῆλος γίνε δυχεραίνων τῷ λόγῳ.

Κ Ε Φ. λά.

ΕΑΝ ἡδονῆς τινος φαντασίαν λάβῃς,
φύλασσε σεαυτὸν, μὴ συναρπαδῆς
ὑπ' αὐτῆς. ἀλλ' ἐκδεξάσθω σε τὸ πρᾶγ-
μα, καὶ ἀναβολὴν τινὰ παρὰ σεαυτὸς κά-
βε. ἔπειτα μνήσθησι ἀμφοτέρων τῶν χρό-
νων, καθ' ὃν ἀπολαύσεις τῆς ἡδονῆς, καὶ
καθ' ὃν ἀπολαύσας, ὕστερον μελanoήσεις·
καὶ αὐτὸς σεαυτῷ λοιδορήσεις. καὶ τότε τοῖς ἀν-
τίθεσι, ὅπως ἀποχόμῃος χαρήσεις, καὶ ἐ-
παγνέσεις αὐτὸς σεαυτόν. ἂν δέ σοι καρὸς
φανῇ ἄψαστα τῷ ἔργῳ, πρῶσεχε μὴ νι-
κήσῃ σε τὸ πρῶτον αὐτῷ, καὶ ἡδύ, καὶ ἐπα-
γωγόν. ἀλλ' ἀντιτίθει, πόσῳ ἄμεινον τὸ
κεναιδέναι σεαυτῷ ταύτην νίκην νενικηκότι.

F 3

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. λβ'.

Ο Τάν τι, διαγνὸς ὅτι ποιητέον ἐστὶ, ποιῆς, μηδέποτε φύγης ὀφθῆναι πράσων αὐτὸ, καὶ ἄλλοῖόν τι οἱ πολλοὶ μέλλωσι περὶ αὐτῷ ὑπολαμβάνειν. εἰ μὲν γὰρ ἐκ ὀρθῶς ποιῆς, αὐτὸ τὸ ἔρπον φεύγε· εἰ δὲ ὀρθῶς, τί φοβῇ τὸς ἐπιπλήζοντας ἐκ ὀρθῶς.

Κ Ε Φ. λγ'.

Ω Σ τὸ, ἥτοι ἡμέρα ἐστίν, ἥ νύξ ἐστίν, πρὸς μὲν τὸ διεξαγμένον μεγάλην ἔχει ἀξίαν· πρὸς δὲ τὸ συμπεπλεγμένον, ἀπαξίαν. ἔτω καὶ τῷ παρακειμένων τὰ μείζω ἐλεῖν, πρὸς μὲν τὸ σῶμα μεγάλην ἔχει ἀξίαν· πρὸς δὲ τὸ κοινὸν ἐν ἐσιάσει, οἷον δεῖ, φυλάξαι, ἀπαξίαν ἔχει. ὅταν ὦν συνεοδὴς ἐτέρῳ, μέμνησο, ὅ μόνον τὴν πρὸς τὸ σῶμα ἀξίαν τῷ παρακειμένων ὁρᾶν, ἀλλὰ καὶ τὴν πρὸς τὸν ἐσιάτορα οἷαν δεῖ φυλάχδῃναι.

Κ Ε Φ.

CAP. XXXII.

CUM facis aliquid, quod faciendum judicasti, nunquam fugias conspici id faciens; etiam si aliud quidpiam de eo multi opinaturi sint. Si enim non rectè id facis, ipsum opus fuge: sin rectè, quid metuis non rectè reprehendentes.

CAP. XXXIII.

QUEMADMODUM hoc: Aut dies est, aut nox est; ad disjunctum magnam habet dignitatem; ad conjunctum autem, indignitatem: Sic etiam, ex adpositis majorem partem capere, magnam quidem erga corpus habet dignitatem; ad servandam autem, qualem oportet, in convivio communionem, indignitatem habet. Cum igitur cum alio convivaris, memento, non tantum adpositorum erga corpus dignitatem spectare; sed etiam, qualem oporteat dignitatem erga convivatorem servari.

CAP.

CAP. XXXIV.

SI qua persona supra vires susceptâ, indecorè te in ea gessisti; etiam quam personam sustinere potuisses, omisisti.

CAP. XXXV.

IN ambulando quemadmodum caves, ne clavum calces, aut pedem tuum luxes: sic cave, ne quoque principalem tui partem laedas. Et hoc si in quovis opere observaverimus, cautius opus adgrediemur.

CAP. XXXVI.

MODUS possessionis unicuique corpus est, sicut pes calcei. Si igitur in his consistas, modum servabis; sin ea transferis, tanquam per praecepta postea te ferri necesse est. Quemadmodum et circa calceum usu venit; si pedis modum transferis, fit ille deauratus, postea purpureus,

Ε

σας

λιπε

Ε

τὸν

ἡγεμ

ἀν ἐ

φαι

Μ

ἔν ἐπ

ἐάν

ἀνάγ

ὑποδ

Κ Ε Φ. λδ.

ΕΑΝ ὑπὲρ δύναμιν ἀναλάβῃς τὸ
περόσωπον, καὶ ἐν τῷ ἡσχημόνη-
σας· καὶ ὁ ἡδύνασο ἐκπληρώσῃ, παρ-
λίπες.

Κ Ε Φ. λε.

ΕΝ τῷ περιπατεῖν καθάπερ προσέ-
χεις, μὴ ἐπιβῇς ἡλῶ, ἢ σρέψῃς
τὸν πόδα β· ἔτω πρόσσεχε, μὴ καὶ τὸ
ἡγεμονικὸν βλάβῃς τὸ σεαυτῷ. καὶ τῷ
ἂν ἐφ' ἐκάστῳ ἔρβῃ παραφυλάσσῳ μῃ, ἀσ-
φαλέστερον ἀφόμεθα τῷ ἔρβῃ.

Κ Ε Φ. λς.

ΜΕτρον κήσεως τὸ σῶμα ἐκάσῳ,
ὡς ὁ πῦς ὑποδήματος. εἰάν μὲν
ἐν ἐπὶ τέτοις σῆς, φυλάξεις τὸ μέτρον·
εἰάν δὲ ὑπερβῇς, ὡς καλὰ κρημνῶ λοιπὸν
ἀνάγκη βε φέρεσθαι. καθάπερ καὶ ἐπὶ τῷ
ὑποδήματος, εἰάν ὑπὲρ τὸν πόδα ὑπερ-
βῇς,

ἑῆς, γίνεῖ) καλὰ χρυσον ὑπόδημα, εἴτα πορφύρην, εἴτα κενήτόν. τῷ γὰρ ἅπαξ ὑπὲρ τὸ μέτρον ὄρος ἔθεις ἐσιν.

Κ Ε Φ. λζ.

ΑΙ γυναῖκες, ἄθυσ ἀπὸ τεσσαρεσκαίδεκα ἐτῶν, ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν κυρία καλῶν. τοιγαρὴν ὁρῶσαί, ὅτι ἄλλο μὲν ἔδεν αὐταῖς περὶ σῶμα, μόνον δὲ (ὕψος) μαῶσαι τοῖς ἀνδράσιν, ἄρχον) καλλωπίζεσθαι, καὶ ἐν τούτῳ πᾶσας ἔχειν τὰς ἐλπίδας. περὶ ἑαυτῶν ἄξιον, ἵνα ἀμυνταί, διότι ἐπ' ἑαυτῶν ἄλλω τιμῶν), ἢ τῷ κόσμῳ φαίνεσθαι, καὶ ἀδύνατον ἐν (ωφροσύνη).

α. Ἀφῆας ζημεῖον, τὸ ἐνδιαλρίβειν τοῖς περὶ τὸ σῶμα· οἷον, ἐπὶ πολὺ γυμνάζεσθαι, ἐπὶ πολὺ ἐοδίσιν, ἐπὶ πολὺ πίνειν, ἐπὶ πολὺ ἀποπαλῆιν, ὁχλῆν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν παρέργῳ ποιητέον· περὶ δὲ τὴν γνώμην ἢ πᾶσα ἔσω ἐπιστροφή.

Κ Ε Φ.

pureus, deinde interpunctus. Illius enim, quod semel modum excessit, nullus est terminus.

C A P. XXXVII.

MULIERES statim à quartodecimo anno à viris dominae vocantur. Videntes igitur, nihil aliud sibi adesse, praeterquam cum viris concumbere, ornare se incipiunt, et in hoc spes habere omnes. Operae ergo pretium est studere, ut sentiant, non ob aliud quidquam honorem sibi haberi, quam quod decorae videantur, et verecundae in pudicitia.

I. Nullius ingenii signum est, corporis studio immorari; ut exerceri diu, edere diu, diu habere, diu cacare, coire. Sed obiter haec sunt facienda: circa mentem autem omnis tua sit animadversio.

CAP. XXXVIII.

CUM quid male quispiam facit, aut tibi maledicit, memento, illum suo se officio fungi arbitrantem, facere, aut dicere. Non potest ergo fieri, ut ille, quod tibi videtur, sequatur; sed, quod sibiipfi. Quare si male hoc ipsi videtur, ipse laeditur, qui et deceptus est. Etenim verum conjunctum si quisquam falsum arbitretur, non conjunctum laeditur, sed qui est deceptus. Si igitur ab his impetus tuus feratur, leniter adfectus eris erga convitiantem. Quare cuique rei verbis subijce; visum est ipsi.

CAP. XXXIX.

UNAQUAEQUE res duas habet ansas: unam, quâ ferri potest; alteram, quâ ferri non potest. Frater si injurius sit; inde hanc rem ne prende, quod injurius est; haec enim ipsius ansa est, quâ ferri nequit: sed inde potius, quod frater est, quod tecum educatus. et prendes eam quâ parte ferri potest.

CAP.

Ο
αὐτῶ
τε
μὲν
αὐτῶ
ἢ ἐξ
πλε
τὸ
ἐξαπο
πρῶ
φθέγ

Π
ρητο
τὸ μὴ
λαβὴ
μᾶλλ
λίφη

Κ Ε Φ. λη.

ΟΤάν τις κακῶς τι ποιῇ, ἢ κακῶς
 (εἰ λέγῃ, μέμνησο, ὅτι καθήκειν
 αὐτῷ οἰόμενος, ποιεῖ, ἢ λέγῃ. ἔχ' οἷόν
 τε ἔν' ἀκολουθεῖν αὐτὸν τῷ σοὶ φαινο-
 μένῳ, ἀλλὰ τῷ ἑαυτῷ. ὥστε εἰ κακῶς
 αὐτῷ φαίνεται, ἐκεῖνος βλάπτει), ὅς τις
 καὶ ἐξηπάτη). καὶ γὰρ τὸ ἀληθές (συμπε-
 πλεγμένον, ἂν τις ὑπολάβῃ ψεύδος, καὶ
 τὸ (συμπεπλεγμένον βλάπτεται, ἀλλ' ὁ
 ἐξαπατηθεὶς. ἀπὸ τούτων ἐν ὁρμώμενος,
 πράως ἐξείς πρὸς τὸν λοιδορῶντα. ἐπι-
 φθέγγετο γὰρ ἐκάστῳ, ὅτι ἔδοξεν αὐτῷ.

Κ Ε Φ. λθ.

ΠΑΝ πρᾶγμα δύο ἔχει λαβὰς.
 τὴν μὲν φορητὴν· τὴν δὲ ἀφό-
 ρητον. ὁ ἀδελφός· εἰαν ἀδικῇ, ἐνλευθεν αὐ-
 τὸ μὴ λάμβανει, ὅτι ἀδικεῖ. αὕτη γὰρ ἡ
 λαβὴ ἐστὶν αὐτῷ καὶ φορητὴ· ἀλλ' ἐκείθεν
 μάλλον, ὅτι ἀδελφός, ὅτι (σύντροφος· καὶ
 λήψῃ αὐτὸ, καθ' ὃ φορητόν ἐστιν.

G

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. μ'.

ΟΥτοι δὲ οἱ λόγοι ἀσύνακτοι. ἐγὼ
 (εὖ πλεσιώτερός εἰμι· ἐγὼ σε
 ἄρα κρείστων. ἐγὼ σε λογιώτερος· ἐγὼ
 (εὖ ἄρα κρείστων. ἐκῆνοι δὲ μάλλον συ-
 νακτοί. ἐγὼ σε πλεσιώτερός εἰμι· ἢ
 ἐμὴ ἄρα κλῆσις τῆς σῆς κρείστων. ἐγὼ
 (εὖ λογιώτερος, ἢ ἐμὴ ἄρα λέξις τῆς σῆς
 κρείστων. σὺ δὲ γε ὅτε κλῆσις εἶ, ὅτε
 λέξις.

Κ Ε Φ. μα'.

ΛΟύεταί τις ταχέως; μὴ εἴπῃς,
 ὅτι κακῶς, ἀλλ' ὅτι ταχέως. πίν-
 νει τις πολὺν οἶνον; μὴ εἴπῃς, ὅτι κα-
 κῶς, ἀλλ' ὅτι πολὺν. πρὶν γὰρ διαγνώ-
 ναι τὸ δόγμα, πόθεν οἶδα, εἰ κακῶς;
 ὅτως ἔν (υμνήσεταί σοι, ἄλλας μὲν φαν-
 τασίας καὶ ἀληπτικὰς καὶ ἀλαμβάνειν,
 ἄλλοις δὲ (υκατατίθεσθαι.

Κ Ε Φ.

CAP. XL.

HAE orationes tales sunt, quae colligi non possint : Ego sum ditior te ; ergo sum te melior : ego sum facundior te ; ergo sum te melior. Sed istae magis colligi possunt : Ego sum ditior te ; mea igitur possessio, quam tua, melior est : ego te facundior ; mea igitur dictio, quàm tua, melior. Tu autem nec possessio es, nec dictio.

CAP. XLI.

LAVAT quis citò ? ne dicas, malè ; sed, citò. Bibit quis multum vini ? ne dicas, male ; sed, multum. Priusquam enim dijudicâris istam opinionem, unde nôsti, num malè ? Sic igitur tibi accidet, alia quidem visa, quae comprehendere possunt, comprehendere ; aliis autem rebus adsentire.

CAP. XLII.

NUSQUAM teipsum dic philosophum,
nec loquere multum inter rudes de
theorematis. Velut, in convivio ne dic,
quomodo oporteat edere; sed ede, sicut
oportet. Memento enim, sic quoque So-
cratem undecunque sustulisse ostentatio-
nem. Veniebant ad ipsum, qui philo-
sophis ab ipso commendari vellent; at-
que ipse illos abduxit. sic contemni susti-
nebat. Quare si apud rudes de theore-
mate sermo incidat, tace plurimum. Ma-
gnum quippe periculum est, ne statim e-
vomas, quod non concoxeris. Et si quis
tibi dixerit, nihil te scire, nec tamen tu
mordearis; tunc scito te opus inchoasse.
Quandoquidem et oves, non foenum e-
vomentes, pastoribus monstrant, quan-
tum comederint; sed pabulo intus con-
cocto, lanas atque lac proferunt. Et tu
igitur,

Μ
περί
σίω
διε,
κράτ
τικό
φιλο
νος
σορώ
τινος
τό
ἐξέμ
τις,
τότ
περ
μέσι
τήν
χ γο

Κ Ε Φ. μβ'.

ΜΗδαμὺν σεαυτὸν εἴπῃς φιλόσοφον,
μηδὲ λάλῃ τὸ πολὺ ἐν ιδιώταις
περὶ τῶν θεωρημάτων. οἷον, ἐν Συμπο-
σίῳ μὴ λέγε, πῶς δεῖ ἐοδίζειν· ἀλλ' ἐ-
οδῇ, ὡς δεῖ. μέμνησο γὰρ, ὅτι ἔτω καὶ ζω-
κράτης πανταχόθεν ἀφηρηκὴ τὸ ἐπιδεικ-
τικόν. ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν, βυλόμενοι
φιλοσόφοις ὑπ' αὐτῷ συσθῆναι· καὶ κεί-
νος ἀπῆλθεν αὐτῆς. ἔτως ἡνείχετο πα-
ρορώμενος. ὥς καὶ περὶ θεωρημάτων
τινος ἐν ιδιώταις ἐμπίπῃ λόγος, σιώπα
τὸ πολὺ. μέγας γὰρ ὁ κίνδυνος, ἀθὺς
ἐξεμέσαι, ὃν ἐκ ἐπεφας. καὶ ὅταν εἴπῃ σοι
τις, ὅτι οὐδὲν οἶδα, καὶ σὺ μὴ δηχθῆς,
τότ' ἴδι, ὅτι ἤρξω τῷ ἔρῳ. ἐπεὶ καὶ τὰ
πρόβαλα, καὶ χόρον φέροντα, τοῖς ποι-
μέσιν ἐπιδεικνύει, πόσον ἔφαθον· ἀλλὰ
τὴν νομὴν ἔσω πείσαντα, ἔρια ἔξω φέρει,
καὶ γάλα. καὶ σὺ τοίνυν μὴ τὰ θεωρήματα

G 3

τοῖς

τοῖς ἰδιώταις ἐπιδείκνυε, ἀλλ' ἀπ' αὐτῶν
 πεφθέντων τὰ ἔργα.

Κ Ε Φ. μγ'.

ΟΤαν ἐντελῶς ἡρμοσμένος ἦς κατὰ
 τὸ σῶμα, μὴ καλλωπίζε ἐπὶ
 τέτῳ. μηδ', ἂν ὕδωρ πίνης, ἐκ πάσης
 ἀφορμῆς λέγε, ὅτι ὕδωρ πίνεις. καὶ ἂν ἀ-
 σκῇσαι ποιε πρὸς πόνον θέλῃς (ἑαυτῷ,
 καὶ μὴ τοῖς ἔξω· μὴ τὴν ἀνδριάντας πε-
 ριλάμβανε. ἀλλὰ διψῶν ποιε (φοδρῶς,
 ἐπίπασσαι ψυχρῷ ὕδατος, καὶ ἐκπίυσον,
 καὶ μηδενὶ εἴπῃς.

Κ Ε Φ. μδ'.

ΙΔιώτῃ γάσις, καὶ χαρακίῃ· ὅδε ποιε
 ἐξ ἑαυτῶν προσδοκᾷ ὠφέλειαν, ἢ βλάβη-
 ν· ἀλλ' ἀπὸ τῆς ἔξω. φιλοσόφῃ γά-
 σις, καὶ χαρακίῃ· πᾶσαν ὠφέλειαν, καὶ
 βλάβην ἐξ ἑαυτῶν προσδοκᾷ.

Κ Ε Φ.

igit
 fed

C
 quan
 quan
 te ex
 ne fl
 hem
 spuit

PL
 aut d
 losop
 ment
 ipso.

MANUALE. 79

igitur, ne rudibus theoremata ostende ;
sed ab his concoctis, opera.

C A P. XLIII.

CUM perfectè composito fueris corpore, ne tibi ob id place : nec, si aquam bibas, ex quavis occasione dic ; aquam bibo. Quod si quando ad laborem te exercere velis tibiipsi, et non externis ; ne statuas amplectere. Sed si quando vehementer sitieris, frigidam haustam exspuito, ac nemini dicito.

C A P. XLIV.

PLEBEJI status, et figura : nunquam à seipso expectare emolumentum, aut detrimentum ; sed ab externis. Philosophi status, et figura : omne emolumentum, et detrimentum expectare à seipso.

C A P.

C A P. XLV.

SIGNA proficientis sunt: Neminem vituperat, neminem laudat, de nemine queritur, neminem incusat; nihil de seipso dicit, ut qui aliquis sit, et aliquid sciat. Cum in re quapiam impeditur, aut prohibetur, seipsum incusat. Et si quis ipsum laudet, ridet laudantem ipse secum; et si vituperet, non se purgat. Circumit autem infirmorum instar, metuens ne quid eorum, quae consistunt, moveat, priusquam solidetur. Adpetitionem omnem à seipso sustulit: declinationem autem ad sola ea transtulit, quae, contra naturam existentia, in nostra sunt potestate. Impetu ad omnia remisso utitur. Num fatuus, aut indoctus, videatur, non curat. et ut uno dicam verbo, tanquam hostem, seipsum observat, et tanquam insidiatorem.

C A P.

Σ
 ἐγχο
 τιν
 ἢ κα
 τὸν
 τὸς
 κογ
 ῥωσα
 ταμ
 πασ
 εἰς μ
 μέλα
 μένη
 κῆ, ε
 ἐχθρ
 βυλο

Κ Ε Φ. μέ.

Σ Ημεῖα περικόπιοι. ὅδενα ψέγει,
ὅδενα ἐπαίνει, ὅδενα μέμφει, ὅδενα
ἐγκαλεῖ, ὅδενα περὶ ἑαυτῷ λέγει, ὡς ὄντος
τινός, ἢ εἰδότος τί. ὅταν ἐμποδιοθῇ τι,
ἢ κωλυθῇ, ἑαυτῷ ἐγκαλεῖ. καὶ τις αὐ-
τὸν ἐπαίνει, καὶ αὐτῷ τῷ ἐπαίνῳ αὐ-
τὸς παρ' ἑαυτοῦ· καὶ ψέγει, καὶ ἀπα-
λογεῖται. περίεσι δὲ, καθάπερ οἱ ἄφ-
ρωτοί, ἀλαβέμενός τι κινῆσαι τῷ καθ-
εσμένῳ, πρὶν πῆξιν λαβεῖν. ὅρεζιν ὅ-
πασαν ἤρκεν ἀφ' ἑαυτοῦ· τὴν δ' ἐκκλησίαν
εἰς μόνον τὰ παρὰ φύσιν τῷ ἐφ' ἡμῶν
μετατίθεικεν. ὁρμῇ πρὸς ἀπαλὰ ἀναι-
μένη χρηταί. ἂν ἡλίθιος, ἢ ἀμαθὴς δο-
κῇ, ὁ πεφρόνισκεν. ἐνὶ δέ τε λόγῳ, ὡς
ἐχθρὸν ἑαυτὸν παραφυλάσσει, καὶ ἐπί-
βουλον.

Κ Ε Φ.

Κ Ε Φ. μς'.

Ο Τάν τις, ἐπὶ τῷ νοεῖν, καὶ ἐξηγεῖσθαι δύνασθαι τὰ χρυσίππε, (εἰμνύνῃ), λέγε αὐτὸς πρὸς σαυτὸν, ὅτι εἰ μὴ χρυσίππος ἀσαφῶς ἐγεγράφει, ὅθεν ἂν εἶχεν ὕτος, ἐφ' ᾧ (εἰμνύνε). ἐγὼ δὲ τί βύλομαι; κάλαμαθεῖν τὴν φύσιν, καὶ ταύτην ἔπεισαι. ζητῶ ἔν, τίς ἐστὶν ὁ ἐξηγούμενος; καὶ ἀκύνσας, ὅτι χρυσίππος, ἔρχομαι πρὸς αὐτόν. ἀλλ' ὃ νοῶ τὰ γεγραμμένα. ζητῶ ἔν τὸν ἐξηγούμενον· καὶ μέχρι τούτων ἔπω (εἰμνόν ὅθεν. ὅταν δὲ εὕρω τὸν ἐξηγούμενον, ἀπολείπει) χρῆσθαι τοῖς παρηγγελμένοις. τούτο αὐτὸ μόνον (εἰμνόν ἐστὶν. ἂν δὲ αὐτὸ τούτο ἐξηγεῖσθαι θαυμάσω, τί ἄλλο ἢ γραμματικὸς ἀπέτελέσθην ἀντὶ φιλοσόφου; πλὴν γε δὴ, ὅτι ἀντὶ ὁμήρου, χρυσίππον ἐξηγούμενος. μᾶλλον ἔν, ὅταν τις εἴπῃ μοι· ἐπανάγνωθί μοι χρυσίππον, ἐρυθρίῳ, ὅταν μὴ δύνωμαι ὁμοίᾳ

S
ipse
fipp
tur
natu
quis
cro,
Sed
expl
prae
inve
prae
Si au
mira
mati
pro l
us ig
lege

C A P. XLVI.

SI quis eo, quod intelligat, et explicare possit Chrysippi libros, gloriatur, ipse tibi dic: Nisi obscure scripsisset Chrysippus, nihil hic haberet, quo gloriaretur. Ego autem quid volo? Condiscere naturam, et hanc sequi. Quaero igitur; quis sit qui haec explicet. Et cum audiero, Chrysippum esse, ad ipsum venio. Sed non intelligo scripta. Quaero igitur explicatorem. atque hactenus quidem praeclari nihil. Ubi autem explicatorem invenero, reliquum est, uti iis quae sunt praecepta. id quod solum praeclarum est. Si autem ipsam illam explicationem admiratus fuero, quid aliud quam grammaticus philosophi loco evasi: nisi quod pro Homero Chrysippum explico. Potius igitur, cum quis mihi dixerit; Praelege mihi Chrysippum; erubescō, quando

do similia verbis facta, et consona, ostendere non possum.

C A P. XLVII.

QUAECUNQUE proponuntur, in his, velut legibus observandis, persevera; tanquam impius futurus, si transgrediaris. Quodcunque autem de te quis dixerit, id ne cures. Hoc enim non amplius tuum est.

C A P. XLVIII.

IN quod ergo tempus differes, optimis te ipsum dignari, et in nullo orationem dividendem violare. Accepisti theoremata, ad quae te adplicare debebas: iisne te adplicuisti? Qualem igitur adhuc doctorem expectas, ut in adventum ejus differas tui correctionem instituere? Non amplius es adolescens, sed vir jam perfectus. Si igitur negligens sis et desidiosus, et semper moram ex mora facias, propositum ex proposito, et dies alios post alios constituas, post quos tibiip-

si

ὁμοίως
τοῖς

Ο
μενε.
ἐπὶ 159

Ε
μηδεν
παρεῖν
συμβα
ἐπὶ διδ
τον ὑπ
τὴν γε
ἀνὴρ ἢ
ἢ παθ
δέσμων
καὶ ἡμ

ὅμοια τὰ ἔρβα, καὶ σύμφωνα ἐπιδεικνύειν τοῖς λόγοις.

Κ Ε Φ. μζ'.

ΟΣΑ θεωρίθῃ, τῦτοις, ὡς νόμοις, ὡς ἀσεβήσων ἂν παραβῆς, ἔμμενε. ὅ, τι δ' ἂν ἐρῇ τις περὶ σὺ, μὴ ἐπιστρέφῃ. τῦτο γὰρ ἔκ' ἐτ' ἐστὶ σόν.

Κ Ε Φ. μη'.

ΕΙΣ ποῖον ἔν χρόνον ἀναβαλῇ, τὸ τῷ βελτίστων ἀξίῳ σεαυτὸν, καὶ ἐν μηδενὶ παραβαίνειν τὸν διαγνῶντα λόγον; παρείληφας τὰ θεωρήματα, οἷς ἔδει σε συμβάλλειν, καὶ συμβέβληκας; ποῖον ἔν ἐτι διδάσκαλον θεωδοκᾶς, ἵνα εἰς ἐκείνον ὑπερβῇς τὴν ἐπ' ἀνόρθωσιν ποιῆσαι τὴν σεαυτῷ; ἔκ' ἐτι εἰ μεираκίον, ἀλλ' ἀνὴρ ἦδη τέλειος. ἂν τείνυν ἀμελήσης, καὶ ῥαθυμύσης, καὶ αἰὲ ὑπερθέσεις ἐξ ὑπερθέσεων ποιῇς, θεωθέσεις ἐκ θεωθέσεων, καὶ ἡμέρας ἄλλας ἐπ' ἄλλας ὀρίζης,

Η

μεθ'

μεθ' ἃς παρσέξεις σεαυτῷ, λήσεις σεαυ-
τὸν ὡς παρόψας· ἀλλ' ἰδιώτης διαλε-
λίσσεις καὶ ζῶν καὶ ἀποθνήσκων. ἦδη ἔν ἁξί-
ωσον σεαυτὸν βίην ὡς τέλειον, καὶ παρ-
κόποιον· καὶ πᾶν τὸ βέλτισον φαινόμε-
νον ἔσω σοι νόμος ἀπαράβατος· καὶ ἂν
ἐπίπονόν τι ἢ ἡδύ· ἢ ἔνδοξον, ἢ ἄδοξον,
παρσάγη), μέμνησο, ὅτι νῦν ὁ ἀγὼν, καὶ
ἦδη πάρεσι τὰ οὐλύμπια, καὶ ἐκ ἔσιν ἀ-
ναβάλλεσθαι· καὶ ὅτι παρὰ μίαν ἡττῆαν
καὶ ἔνδοσιν ἢ ἀπόλλυ) προκοπῇ, ἢ σώ-
ζεσθαι. Σωκράτης ἔτως ἀπέτελέσθην ἐπὶ
πάντων παρσάγων ἑαυτὸν, μηδενὶ ἄλ-
λῳ παρσέχων, ἢ τῷ λόγῳ. σὺ δὲ εἰ καὶ
μήπω εἰ Σωκράτης, ὡς Σωκράτης γε εἶ-
ναι βυλόμηνος, ὀφείλεις βίην.

Κ Ε Φ. μεθ'.

Ο Πρῶτος καὶ ἀναγκαστότατος τόπος
ἐστὶν ἐν φιλοσοφίᾳ, ὁ τῆς χρήσεως
τῶν θεωρημάτων· οἷον, ὁ τῷ μὴ ψά-
δευσαι. ὁ δ᾽ ἄτερος, ὁ τῶν ἀποδείξεων·

οἷον,

fi at
fed i
rien
vas
quoc
lege
Ac f
glori
men
adefl
una c
ctum
evafu
nulli
tion
tes, i
debes

PR
lo
tum:
demo

si attendes, ignorabis te non proficere ; sed plebejus permanebis et vivens, et moriens. Jam igitur hoc te dignare, ut vivas tanquam perfectus, et proficiens : et quodcunque tibi optimum videtur, pro lege tibi sit, quam transgredi non liceat. Ac si laboriosum quid, aut jucundum ; gloriosum, aut inglorium offeratur, memento, nunc certamen obvenisse, et jam adesse Olympia, nec differre licere : et una clade, aut instantia, vel perire profectum, vel servari. Socrates sic perfectus evasit, in omnibus, quae ipsi offerrentur, nulli alii rei adtendens, praeterquam rationi. Tu autem, etsi nondum es Socrates, sic tamen, ut qui Socrates esse velis, debes vivere.

C A P. XLIX.

PRIMUS et maximè necessarius in philosophia locus est, de usu theorematum : ut, Non esse mentiendum. Alter, demonstrationum : ut, Unde hoc, quod

H 2

non

non sit mentiendum. Tertius focus, qui hos ipsos confirmat, et distinguit: ut, Unde fiat, ut hoc sit demonstratio. Quidnam sit demonstratio; quid consecutio; quid pugna; quid falsum. Quare tertius quidem locus necessarius est ob secundum; secundus autem, ob primum. Maximè autem necessarius, et in quo adquiescere oportet, est primus. At nos contrà facimus. In tertio enim loco immoramur, et circa illum omne studium nostrum occupatur: primi autem nullam plane curam habemus. Idcirco nos quidem mentimur: at quomodo demonstretur, non esse mentiendum, in promptu habemus.

CAP. L.

IN quovis negotio haec in promptu sunt habenda.

*Duc me, ó Jupiter, atque tu fatum,
Quocunque à vobis sum destinatus;
Qui*

οἷον
τοῦ
δια
πρό
ἀκο
ψευ
κατα
δια
ἢ ὅτ
μῆτις
τῶ
ἔστιν
παν
θα
ψα
δ

E

"Αγ
"Οποι

οἶον, πόθεν, ὅτι ἔδει ψάδεσθαι. τρί-
τος, ὁ αὐτῷ τῶν βεβαιωτικῶν, καὶ
διαρθρωτικῶν· οἶον, πόθεν, ὅτι τὸ αὐ-
τόδειξις. τί γάρ ἐστιν ἀπόδειξις; τί
ἀκολουθία; τί μάχη; τί ἀληθές; τί
ψεύδος; ἔκῃν ὁ μὲν τρίτος τόπος ἀναλ-
κῆτος διὰ τὸν δῆτερον· ὁ δὲ δῆτερος,
διὰ τὸν πρῶτον· ὁ δὲ ἀναλκῆτος,
ἢ ὅτι ἀναπαύεσθαι δεῖ, ὁ πρῶτος. ἡ-
μεῖς δ' ἔμπροσθεν ποιεῖμεν. ἐν γὰρ τῷ τρί-
τῳ τόπῳ διαλέγομεν, καὶ περὶ ἐκεῖνον
ἐστὶν ἡμῖν ἡ πᾶσα (πῶς δὲ πρῶτον
παντελῶς ἀμελῶμεν. τοιγαρὶν ψάδεσθαι
μέν· πῶς δὲ ἀποδείκνυ), ὅτι ἔδει
ψάδεσθαι, πῶς χειρὸν ἔχομεν.

Κ Ε Φ. ν'.

ΕΠΙ παντὸς πῶς χειρὰ ἐκλέον ταῦ-
τα.

"Αγὼ δέ μ', ὦ ζεῦ, καὶ σύ γ' ἡ πεπρωμένη,
"Οποῖ ποθ' ὑμῖν εἶμι διαλεταλμένος·

Ως

Ὡς ἔφομαί γ' ἄοκνος. ἦν δὲ μὴ θέλω,
Κακὸς ἡυόμενος, ὕδεν ἥττον ἔφομα.

Ὅς τις δ' ἀνάγκη (υἱεχώρηκε καλῶς,
Σοφὸς παρ' ἡμῖν, ἢ τὰ θεῖ' ἐπίσῃ).

Ἀλλὰ καὶ τὸ τρίτον. Ὡς κρείττων, εἰ
ταύτῃ τοῖς θεοῖς φίλον, ταύτῃ γινέ-
σθω. ἐμὲ δ' ἄνυλος ἢ μέλιτος ἀποκλεῖναι
μὲν δύναν'. βλάψαι δ' ὕ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

*Qui sequar impiger. Nam si nolim,
Improbis factus, nihilominus sequar.*

*Qui autem necessitati bene paruit,
Sapiens apud nos habetur, et scit divina.*

Sed et tertium. O Crito, si Diis hoc modo visum fuerit, hoc modo fiat. Me quidem Anytus et Melitus occidere possunt; at laedere nequaquam.

F I N I S.

KE

CE

T

ΚΕΒΗΤΟΣ ΘΗΒΑΙΟΥ

ΠΙΝΑΞ.

CEBETIS THEBANI

T A B U L A.

Graece & Latine.

ΚΕΒΗΤΟΣ ΘΗΒΑΙΟΥ

ΠΙΝΑΞ.

ΕΤυχεύοντες περιπατῶντες ἐν τῷ
 τῷ χρόνῳ ἱερῷ, ἐν ᾧ πολλὰ μὲν
 καὶ ἄλλα ἀναθήματα ἐθεωρῶμεν.
 ἀνέκειτο δὲ καὶ πῖναξ τις ἔμπροσθεν τῆς
 νεώς, ἐν ᾗ ἦν γραφή τις ξένη, καὶ μύθος
 ἔχουσα ἰδίους, ὅς ἐκ ἡδυνάμεθα συμβα-
 λειν, τίνες, καὶ πόθεν ἦσαν. ὅτε δὲ πόλις
 ἐδόκει ἡμῖν εἶναι τὸ γεγραμμένον, ὅτε στρα-
 τόπεδον. ἀλλὰ περιβόλος ἦν, ἐν αὐτῷ
 ἔχων ἑτέρας περιβόλους δύο. τὸν μὲν,
 μείζω. τὸν δὲ, ἐλάττω. ἦν δὲ καὶ πύλη
 ἐπὶ τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. πρὸς δὲ τῇ
 πύλῃ ὄχλος ἐδόκει ἡμῖν πολὺς ἐφεσά-
 ναι. ἔνδον δὲ τῷ περιβόλῳ, πλῆθος τι
 γυμνακῶν ἑωρᾶτο. ἐπὶ δὲ τῆς εἰσόδου τῷ
 πρώτῳ πυλῶνος καὶ περιβόλου, γέρων τις
 ἰσως,

CE

F

lam q
 posita
 regrin
 tinere
 essent
 enim,
 videba
 rat, ali
 jus; al
 tiam e
 portan
 Intra
 mulier
 prima
 dem fl

C E B E T I S T H E B A N I

T A B U L A.

FORTE in Saturni facello deambulantes, cùm alia multa in eo donaria spectabamus ; tùm tabulam quãdam paulò altius ante templum positam, in qua pictura quaedam erat peregrina, et quae peculiare fabulas contineret ; cujusmodi autem, et unde, istae essent, conicere non poteramus. Neque enim, quod pictum erat, urbs nobis esse videbatur, neque castra ; sed septum erat, alia duo intra se septa continens ; majus, alterum ; alterum, minus. Porta etiam erat in primo septo ; atque ad hanc portam multa turba adstare videbatur. Intra septum autem multitudo quaedam mulierum conspiciebatur. Caeterum in primae portae, ac septi, aditu, senex quidem stabat, qui indicium faciebat, quasi ingredi-

ingredienti turbae aliquid praeciperet. Cum autem de illius fabulae explicatio-
ne diu inter nos ambigeremus, senex qui-
dam adstans : Nihil miri, inquit, ô ho-
spites, vobis accidit, quod hujus picturae
significationem non adsequimini. Nam
et ex indigenis multi ignorant, quam hu-
jus picturae explicatio vim habeat. Nec
enim civitatis est donarium ; sed hospes
aliquis olim huc advenerat, vir cordatus,
magnâque sapientiâ praeditus, sermone
autem et opere Pythagoream aliquam,
et Parmenideam vitam aemulatus, qui et
templum hoc, et picturam Saturno dedi-
cavit. Num igitur, inquam ego, et ip-
sum virum, utpote a te visum, nôsti ? E-
tiam longo, inquit, tempore eum fui ad-
miratus. Quamvis enim junior esset, de
multis et eximiis rebus disputabat. et de
hujus quoque fabulae significatione saepe
ipsum audiui differentem. Per Jovem i-
gitur, inquam ego, nisi magnum aliquod
tibi negotium est, fabulam nobis explica :
audire

ἑσῶς,
τῷ ε
περὶ
λὺν
ἔδεν
ῥῆντε
τῷ ε
αὐτῇ
πολιτ
λαμ π
ῆ δειν
πυθαγ
λωκῶς
τὴν γ
ρον ἔν
γιγνώσ
ἔφη, α
ὦν, πο
περὶ τ
λακίς
διδὸς το
γάλη α

ἔσως, ἔμφασιν ἐποίει, ὡς προσάτλων τὶ
τῷ εἰσιόντι ὄχλῳ. ἀπορνήτων δὲ ἡρώδης
περὶ τῆς μυθολογίας πρὸς ἀλλήλους πο-
λὺν χρόνον, πρεσβύτης τις παρεσῶς·
ἔδεν δεινὸν πάσχειν, ὃ ξένοι, ἔφη, ἀπο-
ρῶντες περὶ τῆς γραφῆς ταύτης. ἔ γ' ὦ
τῷ ἐπιχορίων πολλοὶ ἴσασι, τί ποιε
αὕτη ἡ μυθολογία δύνατο. ἔδὲ γάρ ἐστι
πολιτικὸν ἀνάθημα, ἀλλὰ ξένος τις πά-
λαι ποτὲ ἀφίκετο δεῦρο, ἀνὴρ ἔμφρων,
καὶ δεινὸς περὶ σοφίαν, λόγῳ δὲ καὶ ἔργῳ
πυθαγόρειόν τινα καὶ παρμενίδειον ἐξη-
λωκῶς βίον, ὃς τό τε ἱερὸν τῆτο, καὶ
τὴν γραφὴν ἀνέθηκε τῷ κρόνῳ. πότε-
ρον ἔν, ἔφην ἐγὼ, καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα
γινώσκεις ἑωρακῶς; καὶ ἐθαύμασά γε,
ἔφη, αὐτὸν πολὺν χρόνον. νεώτερος γ' ὢν,
πολλὰ καὶ Σπεδαῖα διελέγετο· καὶ
περὶ ταύτης δὲ τῆς μυθολογίας πολ-
λάκις αὐτῷ ἠκηκόειν διεξίεινός. πρὸς
δῖος τοίκυν, ἔφην ἐγὼ, εἰ μὴ τις σοι με-
γάλη ἀχολία τυγχάνει ἔσα, διήγησαι

Κ

ἡμῖν.

ἡμῖν. πάντῳ γὰρ ἐπιθυμῶμεν ἀκῆσαι, τί
 ποτέ ἐσιν ὁ μῦθος. ὕδεις φθόνος, ὧ ξέ-
 νοι, ἔφη. ἀλλὰ τὸ τί δεῖ ὑμᾶς ἀκῆσαι,
 ὅτι ἐπικίνδυνόν τι ἔχει ἡ ἐξηγησις. οἴ-
 ὄν τι; ἔφη ἐγώ. ὅτι εἰ μὲν περσέζηε,
 ἔφη, καὶ Συνήσετε τὰ λεγόμενα, φρόνιμοι
 καὶ ἀδαίμονες ἔσεσθε· εἰ δὲ μὴ, ἄφρονες,
 καὶ κακοδαίμονες, καὶ πονηροὶ, καὶ ἀμαθεῖς
 ἡρόδομοι, κακῶς βιώσεσθε. ἐστὶ γὰρ ἡ ἐ-
 ξηγησις εἰσὶν αὐτῷ τῆς Φριγγὸς ἀνίγ-
 ματι, ὃ ἐκείνη περὶ ἀλλήλο τοῖς ἀνθρώ-
 ποις. εἰ μὲν ἔν αὐτῷ Συνή τις, ἐσώζετο·
 εἰ δὲ μὴ Συνή, ἀπώλλυτο ὑπὸ τῆς Φρι-
 γγός. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐξηγήσεως
 ταύτης. ἡ γὰρ ἀφροσύνη τοῖς ἀνθρώποις
 σφίγξ ἐστίν· ἀνίτις δὲ καὶ τὰδε, τί ἀ-
 γαθόν, τί κακόν, τί ἔτε ἀγαθόν, ἔτε
 κακόν ἐσιν ἐν τῷ βίῳ. ταῦτ' ἔν ἐάν μὴ
 τις Συνή, ἀπόλλυτο ὑπ' αὐτῆς ἢ ἐισά-
 παξ, ὡπερ ὁ ὑπὸ τῆς Φριγγὸς κατὰ βρω-
 θεῖς ἀπέβησεν, ἀλλὰ κατὰ μικρὸν ἐν
 ὅλῳ τῷ βίῳ καταφθείρεται, καθάπερ οἱ
 ἐπὶ

audir
 hoc f
 tes, i
 oport
 tioner
 niam;
 cuntu
 beati
 felices
 vetis.
 explic
 propo
 geret,
 ret; a
 hac ex
 enim
 tem e
 sit, qu
 malur
 ligat,
 Sphing
 latim
 qui le

audire enim admodum cupimus, quidnam hoc fabulae sit. Nullâ invidiâ, ô hospites, inquit, tangor: sed hoc vos audire oportet, periculi aliquid habere explicationem. Cujusmodi? inquam ego. Quoniam, inquit, si animadverteritis quae dicuntur, et intellexeritis, prudentes, et beati eritis: sin minus, insipientes, et infelices, ac improbi, indoctique, male vivetis. Quippe Sphingis aenigmati haec explicatio similis est, quod illâ hominibus proponebat: illud enim si quis intelligeret, salvus evadebat; si non intelligeret, à Sphinge necabatur. Similiter in hac explicatione se res habet. Amentia enim hominibus Sphinx est: obscurè autem et haec innuit, quid bonum in vita sit, quid malum; quid nec bonum, nec malum. Quae quidem si quis non intelligat, ab ea perimitur non semel, uti à Sphinge devoratus moriebatur; sed paulatim in tota vita absumitur, sicut illi, qui lento supplicio excrucianti traduntur.

tur. At si quis ista cognorit, vice ver-
sâ Amentia perit, ipse autem salvus e-
vadit, et beatus ac felix omnem vitam
transigit. Vos igitur attendite, nec ob-
iter auscultate. Proh Hercules, in quan-
tum nos desiderium conjecisti, siquidem
haec ita se habent. Omnino verò, in-
quit, haec ita se habent. Quin igitur no-
bis ista statim explicas, non supinè au-
scultaturis, siquidem et poena tanta pro-
posita est. Ille igitur arreptâ virgâ quâ-
dam, eâque ad picturam extensâ; Vi-
detis, inquit, hocce septum? Videmus.
Quod primum vos scire oportet, hic lo-
cus Vita adpellatur: ac multa illa turba,
quae portae adstat, isti sunt, qui in vi-
tam sunt ingressuri. Senex autem, qui
stat superiùs, chartam aliquam una ma-
nu tenens, et alterâ quasi aliquid osten-
dens; hic Genius vocatur. Praecipit au-
tem ingredientibus, quid eos facere o-
porteat, ubi in vitam ingressi fuerint:

et,

ἐπὶ
γνώ,
λὺ),
ἄδδαι
μεῖς
ὦ ἦρ
μίαν
ἐχθ.
ἀν φ
περο
ἐπιτι
ῤαῖδ
φῆν,
ὀρῶμ
ἐτι
ὀχλο
φραῖ
βίον,
κῶς,
τῇ ἐ
μων
ῤαομ
V. 10

ἐπὶ τιμωρίᾳ παραδιδόμενοι. ἂν δέ τις
γινῶ, ἀνάπαλιν ἢ μὲν ἀφροσύνη ἀπολ-
λῦ), αὐτὸς δὲ (ὥς ἐ), καὶ μακάριος, καὶ
ἀδαιμόνων γίγνεται ἐν παντὶ τῷ βίῳ. ὑ-
μεῖς ὅν προσέχετε, καὶ μὴ παρακλύετε.
ὡς ἡράκλειος, ὡς εἰς μεγάλην τινα ἐπιθυ-
μίαν ἐμβέβληκας ἡμᾶς, εἰ ταῦθ' ὅτως
ἔχει. ἀλλ' ἐστίν, ἔφη, ὅτως ἔχοντα. ἔκ
ἂν φθάνοις τοίνυν διηγούμενος, ὡς ἡμῶν
προσεξόντων καὶ παρέρχων, ἐπεὶ περ καὶ τὸ
ἐπιτίμιον τοιούτων ἐστίν. ἀναλαβὼν ὅν
ραβδον τινα, καὶ ἐκλείνας πρὸς τὴν γρα-
φὴν, ὁρᾷτε, ἔφη, τὸν περιέβολον τούτον;
ὁρῶμεν. τούτο πρῶτον δεῖ εἰδέναι ὑμᾶς,
ὅτι καλεῖται ὁ τόπος ὅτος βίος. καὶ ὁ
ὄχλος ὁ πολὺς, ὁ παρὰ τὴν πύλην ἐ-
φεσας, οἱ μέλλοντες εἰσπορεύεσθαι εἰς τὸν
βίον, ὅτοί ἐσιν. ὁ δὲ γέρον, ὁ ἄνω ἐση-
κώς, ἔχων χάρτην τινα ἐν τῇ χειρὶ, καὶ
τῇ ἑτέρᾳ, ὡς περ δεικνύων τι, ὅτος δαι-
μων καλεῖται. προσάττει δὲ τοῖς εἰσπο-
ρευομένοις, τί δεῖ αὐτοὺς ποιεῖν, ὡς ἂν

εἰσελθωσιν εἰς τὸν βίον· καὶ δεικνύει,
 ποίαν ὁδὸν αὐτὰς δεῖ βαδίζειν, εἰ (ὡ-
 ζοῦσθαι μέλλουσιν ἐν τῷ βίῳ· ποίαν ἔν
 ὁδὸν κελδεῖ βαδίζειν, ἢ πῶς; ἔφην ἡ
 γῶ. ὁρᾷς, εἶπε, παρὰ τὴν πύλην, θρό-
 νον τινὰ κείμενον κατὰ τὸν τόπον τῆ-
 τον, καθ' ὃν εἰσπορεύεται ὁ ὄχλος, ἐφ' ἧ
 κάθη) γυνὴ πεπλασμένη τῷ εἶδει, καὶ
 πιθανῇ φαινομένη, καὶ ἐν τῇ χειρὶ ἔχου-
 σα ποτήριον τί; ὁρῶ· ἀλλὰ τίς ἐστὶν
 αὕτη; ἔφην. ἀπάτη καλεῖται, φησὶν,
 ἡ πάντας τὰς ἀνθρώπους πλανῶσα. εἴ-
 τα, τί πράττει αὕτη; τὰς εἰσπορευο-
 μένας εἰς τὸν βίον ποτίζει τῇ ἑαυτῆς
 δυνάμει. τὐτο δὲ τί ἐστὶ τὸ ποτόν; πλάνη,
 ἔφη, καὶ ἄγνοια. εἴτα τί; πιώντες
 τὐτο, πορεύον) εἰς τὸν βίον. πότερον
 ἔν πάντες πίνουσιν τὸν πλάνον, ἢ ἔν;
 πάντες πίνουσιν, ἔφη· ἀλλ' οἱ μὲν πλεῖ-
 ον· οἱ δὲ ἥττον. ἔτι δὲ ἔχ' ὁρᾷς ἐνδόν
 τῆς πύλης πλῆθος τι γυναικῶν ἑταί-
 ρων, πανθοδαπὰς μορφὰς ἔχουσῶν; ὁρῶ.
 αὐταὶ

et, quam viam ipsos oporteat insistere, si salvi in vita esse velint, ostendit. Quam igitur, inquam ego, viam insistere jubet, aut quomodo? Viden', inquit, ad portam solum quoddam positum hoc loco, ubi turba ingreditur, cui mulier fucatâ formâ infidet, quae persuadendi facultate praedita videatur, manu poculum quoddam tenens? Video, inquam; sed quaenam ea est? Seductio, inquit, vocatur, quae omnes homines in errorem inducit. Porro, quid haec agit? In vitam ingredientibus vim suam propinat. Sed potio illa quaenam est? Error, inquit, et Inscitia. Quid praeterea? Hoc poculo exhausto in vitam eunt. Num verò omnes errorem bibunt,annon? Omnes, inquit, bibunt: sed plus alii; alii minus. Sed viden' praeterea intra portam mulierum meretricum multitudinem quandam, omnigenas formas habentium? Video.

Video. Hae ergo, Opiniones, et Cupiditates, et Voluptates adpellantur. Cùm igitur turba ingreditur, profiliunt illae, et ad singulos se adplicant; deinde eos abducunt. Quo vero eos abducunt? Aliae, inquit, ut servantur; aliae, ut pereant, propter seductionem. O admirande, quam acerbam potionem istam dicis? Atqui omnes, inquit, pollicentur, ad optima se quemque perducaturas, et ad vitam beatam, ac commodam: illi autem ob infeitiam, et errorem, quem a Seductione hauserunt, non inveniunt, quae sit vera illa via, quam in vita insistere oporteat; sed temere, uti oves, errant. Viden' quoque prius ingressos, ut circumagantur, quo istae monstrent? Id, inquam, video. At mulier illa quaenam est, quae quasi caeca, et insana quaedam esse videtur, rotundo alicui lapidi insistens? Adpellatur, inquit, Fortuna: est autem non solum caeca, sed insana etiam,

αὐτὴ
δυνα
ὅχλ
κον
δὲ α
σώζε
δα,
χαλ
γε, ἔ
τις α
λυσιτ
πλάκ
της,
ὁδὸς,
εἰκῇ,
πορδ
αὐτὰ
δὲ γυ
λῆ, ἡ
ἐσηκυ
λεῖται
τυφλῇ

αὐται τοίνυν δόξα, καὶ ἐπιθυμία, καὶ ἡ-
 δοναί, καλῶν). ὅταν ἔν εἰσπορεύηται ὁ
 ὄχλος, ἀναπηδῶσιν αὐται, καὶ (συμπλέ-
 κον) πρὸς ἕκασον· εἶτα ἀπάγῃσι. ποῦ
 δὲ ἀπάγῃσιν αὐτάς; αἱ μὲν, εἰς τὸ
 σώζεσθαι, ἔφη· αἱ δὲ, εἰς τὸ ἀπολλυ-
 θαι, διὰ τὴν ἀπάτην. ὦ δαμόνιε, ὡς
 χαλεπὸν τὸ πόμα λέγεις; καὶ παῖσαι
 γε, ἔφη, ἐπαγγέλλουσαι, ὡς ἐπὶ τὰ βέλ-
 τιστα ἄξουσαι, καὶ εἰς βίον ἀδαίμονα, καὶ
 λυσιτελεῖν· οἱ δὲ διὰ τὴν ἀγνοίαν, καὶ τὸν
 πλάνον, ὃν πεπώκασι παρὰ τῆς ἀπά-
 τῆς, ἔχ' ἀρίσκειν, ποία ἐστὶν ἡ ἀληθινὴ
 ὁδὸς, ἢ ἐν τῷ βίῳ· ἀλλὰ πλανῶνται
 εἰκῇ, ὡς περ ὄρεας, καὶ τὰς πρῶτον εἰ-
 σπορεύομεν, ὡς περιάγουσαι, ὅπη ἂν
 αὐται δεικνύουσιν; ὁρῶ τῆτο, ἔφη· ἢ
 δὲ γυνὴ ἐκείνη τίς ἐστίν, ἢ ὡς περ τυφ-
 λή, καὶ μαγομένη τίς εἶναι δοκῶσα, καὶ
 ἐσηκῶ ἐπὶ λίθῳ τινὸς σρογύλῳ; κα-
 λῆται μὲν, ἔφη, τύχη· ἔστι δὲ ὃ μόνον
 τυφλὴ, ἀλλὰ καὶ μαγομένη, καὶ κωφή.
 αὕτη

αὐτὴ ἔν τι ἔρῳν ἔχει; περιπορεύεται
 πανταχῶ, ἔφη, καὶ παρ' ὧν μὲν ἀρπάζει
 τὰ ὑπάρχοντα, καὶ ἑτέροις δίδωσι· πα-
 ρὰ δὲ τῶν αὐτῶν πάλιν ἀφαρεῖται πα-
 ραχρήμα, ἃ δέδωκε, καὶ ἄλλοις δίδωσιν
 εἰκῇ καὶ ἀβεβαίως. διὸ καὶ τὸ (ἡμεῖον κα-
 λῶς μνηύει τὴν φύσιν αὐτῆς. ποῖον τῷ-
 το; ἔφην ἐγώ. ὅτι ἐπὶ τροβύλλῃ κίθε
 ἔσηκεν. εἶτα, τί τῷτο (ἡμαῖν; ὅτι ἔκ
 ἀσφαλῆς, ὃδὲ βεβαία ἐστὶν ἢ παρ' αὐτῆς
 δόσις. ἐκπλώσεις γὰρ μεγάλας, καὶ (κηραὶ
 γίγνοντα, ὅταν τις αὐτῇ πισδύσῃ. ὁ δὲ
 ἔχλος, ὁ πολὺς ἔστος, ὁ περὶ αὐτὴν ἐση-
 κώς, τί βύλε;), καὶ τίνες καλῶν; καλῶν)
 καὶ ἔτσι ἀπροβλέπτοι. αὐτοῖσι δὲ ἕκαστος
 αὐτῶν, ἃ ρίπτει. πῶς ἔν ἔχ ὁμοίαν ἔ-
 χουσι τὴν μορφήν, ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν
 δοκῶσι χαίρειν· οἱ δὲ ἀθυμῶσιν, ἐκτε-
 τακότεες τὰς χεῖρας; οἱ μὲν δοκῶντες,
 ἔφη, χαίρειν καὶ γελαῖν αὐτῶν; οἱ εἰλη-
 φότες τί παρὰ τῆς τύχης εἰσὶν· ἔτσι
 δὲ καὶ ἀγαθὴν τύχην αὐτὴν καλῶσιν· οἱ
 δὲ

am,
 nus
 liis
 larg
 ded
 ac i
 istud
 quod
 rotu
 hoc
 non
 nim,
 li cr
 tuna
 mine
 Inco
 que,
 simil
 re vi
 sis m
 dere
 quid
 Bona

am, ac surda. Quodnam igitur ejus munus est? Passim, inquit, vagatur, et aliis quidem facultates eripit, quae aliis largitur; sed ab iisdem iterum ista, quae dederat, statim aufert, aliisque temere ac inconstanter donat. Quare et signum istud pulchrè ingenium ejus indicat. Ecquod illud signum? inquam ego. Quod rotundo lapidi insistit. Caeterùm quid hoc significat? Munus ab ea profectum non esse certum, firmumque. Magni enim, durique casus succedunt, si quis illi credat. At illa multa turba, quae Fortunam circumstat, quid vult, et quo nomine adpellantur? Etiam hi adpellantur Inconsulti. Petunt autem eorum quisque, quae illa projicit. Quí igitur non simili vultu sunt; sed eorum alii gaudere videntur; alii animum dejiciunt, tensis manibus? Qui ex his, inquit, gaudere ac ridere videntur, sunt, qui aliquid a Fortuna acceperunt; qui quoque Bonam Fortunam eam nominant: at qui plorare

plorare videntur, ac manus tendisse, sunt, à quibus illa abstulit, quae ipsis ante dederat; qui contrà Malam Fortunam ipsam adpellant. Quae igitur ea sunt, quae ipsis donat; quod, qui accipiunt, ita laetentur; at qui perdunt, plorent? Illa, inquit, quae plerisque hominibus bona esse videntur. Quenam verò illa sunt? Divitiae scilicet, et gloria, ac nobilitas: insuper liberi, et imperia, ac regna, aliaque, quae his adsimilia. Haec igitur quomodo non sunt bona? De his quidem, inquit, et posthac disputabimus. nunc circa fabulae enarrationem versemur. Esto ita. Viden' igitur, ubi hanc portam praeterieris, superius aliud septum, et mulieres extra septum stantes, ornatas, uti meretrices solent. Admodum, inquam. Harum igitur alia Incontinentia vocatur; alia, Luxuria; alia, Inexplebilitas; alia, Adulatio. Quid ergo

δὲ δ
τελα
δωκε
κὴν
ἂ δίδ
βάνον
τες,
τοῖς
γαθαί
δὴ καὶ
ἢ τυ
ῖσα
πῶς
ἐφί,
τὴν μ
ὀρᾶς
ταύτη
γυναικ
κεκοσ
ἢ μάλ
καλεῖτ
σία ἢ

δὲ δοκῦντες κλαίειν, καὶ τὰς χεῖρας ἐκ-
 τετακότες, εἰσὶ παρ' ὧν ἀφείλετο, ἃ δέ-
 δωκε πρῶτον αὐτοῖς· ἔτοι πάλιν κα-
 κὴν τύχην αὐτὴν καλῶσι. τίνα ἔν' ἐσιν,
 ἃ δίδωσιν αὐτοῖς, ὅτι ἔτι οἱ μὲν λαμ-
 βάνοντες, χαίρουσιν· οἱ δὲ ἀποβάλλον-
 τες, κλαῖουσιν; ταῦτα, ἔφη, ἃ παρὰ
 τοῖς πολλοῖς ἀνθρώποις δοκεῖ εἶναι ἀ-
 γαθὰ. ταῦτα ἔν' τίνα ἐσὶ; πλῆθος
 δικαδὴ, καὶ δόξα, καὶ ἀγῆστια, καὶ τέκνα,
 καὶ τυραννίδες, καὶ βασιλείαι, καὶ τὰλλα,
 ὅσα τέτοις παραπλήσια. ταῦτα ἔν'
 πῶς ἔκ' ἐσιν ἀγαθὰ; περὶ μὲν τούτων,
 ἔφη, καὶ αὐθις διαλεξόμεθα. νῦν δὲ περὶ
 τὴν μυθολογίαν ᾠώμεθα. ἔσω ἔτι.
 ὁρᾷς ἔν', ὥς ἂν παρέλθοις τὴν πύλιν
 ταύτην, ἀνώτερον ἄλλον περιβολόν, καὶ
 γυναικας ἔξω τῷ περιβόλῳ ἐσηκίας,
 κεκοσμημένας ὡς περ ἐταῖρας εἰώθασιν;
 καὶ μάλα. αὐταὶ τοίνυν, ἡ μὲν ἀκρασία
 καλεῖται· ἡ δὲ, ἀσωτία· ἡ δὲ, ἀπλη-
 σία· ἡ δὲ, κολαχία. τί ἔν' ὧδε ἐσηκασιν

L

αὐταί;

αὐται; παραλήρῃσιν, ἔφη, τὴς εἰληφότας
 τὶ παρὰ τῆς τύχης. εἶτα τί; ἀναπηδῶσι,
 καὶ (υμπλέκον) αὐτοῖς, καὶ κολαεύουσι, καὶ
 αἰῶσι παρ' αὐτῆς μῦθον, λέγουσαι, ὅτι
 βίον ἔχουσιν ἡδύν, καὶ ἄπονον, καὶ κακοπά-
 θειαν ἔχοντα ὑδεμίαν. εἰν ἔν τις πει-
 ρῇ ὑπ' αὐτῆς, εἰς τὴν ἡδυπάθειαν, μέ-
 χρι μὲν τινος ἡδεῖα δοκεῖ εἶναι ἢ δια-
 τριβῇ, ἕως ἂν γαρβαλίῃ τὸν ἄνθρωπον·
 εἴτ' ἔκ ἐστιν. ὅταν γὰρ ἀνανήψῃ, ἀμεί-
 νει, ὅτι ἔκ ἡδονῆς, ἀλλ' ὑπ' αὐτῆς κα-
 τησθέντο, καὶ ὑβρίζου. διὸ καὶ, ὅταν ἀνα-
 λῶσι πάντῃ, ὅσα ἔλαβε παρὰ τῆς τύ-
 χης, ἀναγκάζει ταύτας τὰς γυναῖδας
 δεύειν, καὶ πάνθ' ὑπομῦναι, καὶ ἀσχη-
 μονεῖν, καὶ ποιεῖν ἕνεκεν τούτων ὅσα ἐστὶ
 βλαβερά· οἶον, ἀποσερεῖν, ἱεροσυλεῖν,
 ἐπιорκεῖν, περδιδόναι, ληΐζεσθαι, καὶ
 πάνθ' ὅσα τέτοις παραπλήσια. ὅταν
 ἔν πάντῃ αὐτοῖς ἀπολείπῃ, παραδίδον-
 ται τῇ τιμωρίᾳ. ποῖα δὲ ἐστὶν αὕτη;
 ὁρᾷς ὀπίσω τὶ αὐτῶν, ἔφη, ὥς περ θυ-

gò hī
 eos q
 Quid
 adpli
 ut ap
 cunda
 actur
 endas
 diu ju
 quam
 cus ad
 non c
 fum fu
 tit.
 Fortun
 eribus
 ti, et
 tiā fla
 re, fac
 re, pra
 finia fu
 defecer
 nam ha

gò hîc istæ adstant? Observant, inquit, eos qui à Fortuna quippiam acceperunt. Quid deinde? Exiliunt, et ad illos se adplicant, iisque adulantur, et petunt, ut apud se maneant, dicentes; vitam jucundam, labore ac afflictatione vacuam acturos. Quod si quis igitur ad perfrueudas voluptates persuadeatur, aliquamdiu jucunda videtur esse ea consuetudo, quamdiu hominem titillaverit: postea secus adparet. Ubi enim evigilaverit, se non comedisse, sed potius ab ea comersum fuisse, et contumeliis adfectum, sentit. Quare etiam, cum omnia, quae à Fortuna acceperat, insumserit, his mulieribus servire cogitur, omniaque perpeti, et indecorè se gerere, et harum gratiâ flagitiosa perpetrare: ut, defraudare, sacrilegium facere, pejerare, prodere, praedas agere, et quaecunque his adfinia sunt. Quando autem ipsis omnia defecerint, traduntur Ultioni. Et quænam haec est? Viden' pone illas paul-

L 2

lùm,

lūm, inquit, quasi ostiolum exiguum, et locum quendam angustum, ac caliginosum. Video. Ergone et mulieres adesse videntur foedae, et sordidae, et laceris vestibus indutae? Ita sanè. Harum igitur, inquit, illa quae flagellum manu tenet, vocatur Ultio; ista, quae caput genibus imposuit, Moestitia; haec, quae capillos sibi evellit, Anxietas. Sed alter ille, qui mulieribus adstat, deformis quidam, et macer, ac nudus; et pone illum quaedam ipsi similis, turpis, ac gracilis; quisnam est? Ille, inquit, Ploratus vocatur; haec autem, quae ejus soror, Exanimatio. His itaque traditur, et cum his, poenas dans, vitam agit. Deinde rursus hinc in aliam domum projicitur, in Miseriam, atque hinc reliquum vitae exigit, in omni miseria, nisi Poenitentia ipsi forte fortuna occurrerit. Quid deinde fit? Si Poenitentia ipsi occurrat, ex iis malis ipsum eripit, aliamque ipsi opinionem commendat, et cupiditatem, quae

ριον
τεινό
ῖπο
Cυνεί
ἡ μέ
μωρί
νασιν
τίλλ
τος,
ἡ λε
τις ὁ
ἔσιν;
δὲ, α
παρο
μωρί
τερον
κίαν,
ἐν πᾶ
αὐτῷ
τί γί
ναν/ῆσ
Cυνίση

ριον μικρόν, ἢ τόπον ξενόν τινα, ἢ (χο-
τεινόν; ἔκῃν ἢ γυναῖκες αἰχρά, καὶ
ῥυπαρά, καὶ ῥάκη ἡμφιεσμένα δοκῶσι
συνεῖναι; ἢ μάλα. αὐταὶ τοίνυν, ἔφη,
ἡ μὲν, τὴν μάστιγα ἔχουσα, καλεῖται τι-
μωρία· ἡ δὲ, τὴν κεφαλὴν ἐν τοῖς γό-
νασιν ἔχουσα, λύπη· ἡ δὲ, τὰς τρίχας
τίλλουσα ἑαυτῆς, ὀδύνη. ὁ δ' ἄλλος ὅ-
τος, ὁ παρεστηκὼς, αὐταῖς, δυσειδής τις
ἢ λεπτός, καὶ γυμνός· ἢ μετὰ ταῦτά
τις ὁμοία αὐτῷ, αἰχρὰ ἢ λεπτή, τίς
ἐστίν; ὁ μὲν, ὀδυρμός καλεῖται, ἔφη· ἡ
δὲ, ἀδελφὴ αὐτῆς, ἀθυμία. τέτοις ὅν
παραδίδω, ἢ μετὰ τέτων (συμβιοῖ τι-
μωρῶν). εἴτα πάλιν ἐνταῦθεν εἰς ἕ-
τερον οἶκον ῥίπτει, εἰς τὴν κακοδαμο-
νίαν, ἢ ὥδε τὸν λοιπὸν βίον κάλασρέφει,
ἐν πάσῃ κακοδαμονίᾳ, ἂν μὴ μελάνοια
αὐτῷ ἀπὸ τῆς τύχης συναντήσῃ. εἴτα
τί γίγνεται; εἴαν ἡ μελάνοια αὐτῷ (υ-
νανθήσῃ, ἐξάρῃ αὐτὸν ἐκ ὅλης κακῶν, ἢ
συνίστην αὐτῷ ἑτέραν δόξαν, ἢ ἐπιθυ-

μίαν, τὴν εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν ἀ-
 γουσαν· ἅμα δὲ καὶ τὴν εἰς τὴν ψάδο-
 παιδείαν καλυμμένην. εἴτα τί γίγνεται;
 εἰάν μὲν, φησι, τὴν δόξαν ταύτην προσ-
 δεξήσῃ, τὴν ἀγνοῦσαν αὐτὸν εἰς τὴν ἀλη-
 θινὴν παιδείαν, καθαρθεὶς ὑπ' αὐτῆς,
 (ὥς εἶπαι, καὶ μακάριος, καὶ ἀδαίμων γίγ-
 νεται) ἐν παντὶ τῷ βίῳ· εἰ δὲ μὴ, πά-
 λιν πλανᾶται ὑπὸ τῆς ψάδοπαιδείας.
 ὦ ἡράκλεις, ὡς μέγας ὁ κίνδυνος ἄλλος
 ἔστος. ἡ δὲ ψάδοπαιδεία, ποία ἐστίν;
 ἔφην ἐγώ. ἔχ' ὁρᾷς τὸν ἕτερον περιβο-
 ρὸν ἐκείνον; καὶ μάλα, ἔφην ἐγώ. ἔκ' ἔστι
 τῷ περιβόλῳ παρὰ τὴν εἴσοδον, γυνή τις
 ἔστηκεν, ἥ δοκεῖ πάνυ καθαρά, καὶ εὐλακ-
 τὸς εἶναι; καὶ μάλα. ταύτην τοίνυν οἱ
 πολλοὶ, καὶ εἰκάσθαι τῆς ἀνθρώπων, παι-
 δεῖαν καλοῦσιν. ἔκ' ἐστὶ δέ· ἀλλὰ ψάδο-
 παιδεία, ἔφη. οἱ μὲν τοι (ὥς ὁ μῦθος, ὁ-
 πόταν βέλων) εἰς τὴν ἀληθινὴν παιδεί-
 αν ἐλθεῖν, ὥδε πρῶτον παραγίγνοντα.
 πότερον ἔν' ἄλλῃ ὁδῷ ἔκ' ἐστίν, ἐπὶ τὴν
 ἀλη-

qua
 firm
 nem
 tur,
 dem
 tur,
 perd
 beat
 min
 duci
 et al
 inqu
 est?
 lud f
 Non
 muli
 da,
 inqu
 vani
 tamen
 ciplin
 do ac
 huc

quae ad Veram Disciplinam ducit: sed simul quoque eam commendat opinionem, quae ducit ad Falsam, quae vocatur, Disciplinam. Quid tum fit? Siquidem, inquit, hanc opinionem amplectatur, quae ad Veram Disciplinam ipsum perducit, ab ea purgatus, servatur, et beatus, ac felix in omni vita existit: finitus, iterum, a Falsa Disciplina seducitur. Proh Hercules, quam grande et alterum hoc periculum! Haec autem, inquam ego, falsa Disciplina, quaenam est? Annon, vides, inquit, alterum illud septum? Equidem video, inquam. Nonne extra id septum, ad aditum, mulier quaequam fiat, quae valde munda, et composita esse videtur? Plane, inquam, ita est. Hanc igitur multi ac vani hominum Disciplinam vocant: non tamen, inquit, ea est, sed Falsa Disciplina. Attamen qui servantur, quando ad Veram Disciplinam venire volunt, huc primum accedunt. Numquid igitur

tur alia via nulla est, quae ad Veram Disciplinam ducat? Est, inquit. Hi vero homines, qui intra septum remeant, quinam sunt? Falsae, inquit, Disciplinae amatores, decepti, dum Verae Disciplinae consuetudine se uti putant. Quibus vero nominibus isti adpellantur? Alii, inquit, Poëtae; alii, Rhetores; alii, Dialectici; alii, Musici; alii, Arithmetici; alii, Geometrae; alii, Astrologi; alii, Voluptarii; alii, Peripatetici; alii, Critici, et quicunque alii his similes existunt. Verum istae mulieres, quae circumcurfare videntur; primis similes, in quibus esse ajebas Incontinentiam; caeteraeque cum illis versantes; quae nam sunt? Illae ipsae sunt, inquit. Numquid igitur et huc commeant? Per Jovem, et huc. rarò tamen, nec ita uti in primo septo. Utrum vero, et Opiniones. Certe, inquit. Namque et in his, per Jovem, potio illa adhuc, quam à Seductione hauserant, adeoque Inscitia manet,

αλ
στοι
λα
ιδ
τοι,
ας
οι μ
οι δε
δε,
δε,
περι
αλλο
γυναι
ομοια
την
αυτη
εφη.
τη δι
περ ει
ε αι
εν τα
απατ

ἀληθινὴν παιδείαν ἄγνοσα; ἔστιν, ἔφη.
 ὅτοι δὲ οἱ ἄνθρωποι, οἱ ἔσω τῷ περιβό-
 λῳ ἀνακάμπτοντες, τίνες εἰσὶν; οἱ τῆς
 ψάδου παιδείας, ἔφη, ἐρασά, ἡπάλημέ-
 νοι, οἰόμηναι μετὰ τῆς ἀληθινῆς παιδεί-
 ας συνομίλῃν. τίνες ἔν καλῶναι ὅτοι;
 οἱ μὲν, ποιητά, ἔφη. οἱ δὲ, ῥήτορες.
 οἱ δὲ, διαλεκτικοί. οἱ δὲ, μουσικοί. οἱ
 δὲ, ἀριθμητικοί. οἱ δὲ, γεωμέτραι. οἱ
 δὲ, ἀστρολόγοι. οἱ δὲ, ἡδονικοί. οἱ δὲ,
 περιπαλητικοί. οἱ δὲ, κριτικοί. καὶ ὅσοι
 ἄλλοι τέτοις εἰσὶ παρὰ πλῆστοι. αἱ δὲ
 γυναῖκες ἐκεῖνα, αἱ δοκῶσαι περιβρέχειν,
 ὁμοίαι ταῖς πρώταις, ἐν αἷς ἔφης εἶναι
 τὴν ἀκράσταν, καὶ αἱ ἄλλαι, αἱ μετ'
 αὐτῶν, τίνες εἰσὶν; αὐτὰ ἐκεῖνα εἰσιν,
 ἔφη. πότερον ἔν καὶ ὧδε ἐπαπορρόοντα;
 νῆ δία, καὶ ὧδε. σπανίως δὲ, καὶ ἔχι ὥς
 πέρ ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. πότερον ἔν
 καὶ αἱ δόξαι; ναί, ἔφη. ἔτι μὲν γὰρ καὶ
 ἐν τέτοις τὸ πόμα, ὃ ἐπὶ παρὰ τῆς
 ἀπάτης, καὶ ἡ ἀγνοία μῦται νῆ δία, καὶ
 μετ'

μετ' αὐτῆς γε ἡ ἀφροσύνη. καὶ ἔμῃ ἀ-
πέλθῃ ἀπ' αὐτῆς ἔθ' ἡ δόξα, ἔθ' ἡ λοιπὴ
κακία, μέχρις ἂν ἀπολύνῃς τῆς ψα-
δοπαθείας, εἰσέλθῃς εἰς τὴν ἀληθινὴν
ὁδόν, καὶ πείσῃς τὴν τύττε καθαρὴν δύ-
ναμιν, καὶ ἐκβάλῃς τὰ κακὰ πάνθ' ὅσα
ἔχῃς, καὶ τὰς δόξας, καὶ τὴν ἀγνοίαν, καὶ
τὴν λοιπὴν πᾶσαν κακίαν. τότε ἂν ἔτω
ζωήτοισα. ὧδε δὲ μένοντες παρὰ τῇ
ψαδοπαθείᾳ, ἐδέπομε ἀπολυθήσοισα, καὶ
δὲ ἐλλείψῃ αὐτὴς κακὸν ἔδεν, ἕνεκα τέ-
των τῆς μαθημάτων. ποία ἔνι αὕτῃ ὁ-
δὸς ἐστίν, ἡ φέρουσα ἐπὶ τὴν ἀληθινὴν πα-
θείαν; ὁρᾷς, ἔφη, ἄνω τόπον τινὰ ἐκεί-
νον, ὅπου ἔδεις ἐπικαλοῖκε, ἀλλ' ἔρημος
δοκεῖ εἶναι; ὁρῶ. ἔκῃν καὶ θύραν τινὰ
μικράν, καὶ ὁδὸν τινὰ πρὸς τῆς θύρας,
ἣτις ἔπολὺ ὀχλεῖται, ἀλλὰ πάντες ὁλί-
γοι πορεύονται, ὥς περ δυσανόδου τινός,
καὶ τραχείας, καὶ περὶ ῥώδους εἶναι δοκῆς;
καὶ μάλα, ἔφην. ἔκῃν καὶ βυθός τις ὑψη-
λὸς δοκεῖ εἶναι, καὶ ἀνάβασις σενὴ πᾶν,

καὶ

man
rò a
liqua
diat
gress
nis p
jecen
opin
reliq
vi ev
ciplic
tur;
lum
tur h
plina
locu
tat,
deo.
vam,
paru
ci h
cilis,
Adm
collis

manet, cumque ea Amentia. Neque verò ab illis recesserit aut Opinio, aut reliqua vitiorum caterva, antequam repudiata falsâ Disciplinâ, in veram viam ingressi fuerint, et poculum, istius potio-
nis purgandae vim habens, biberint, e-
jecerintque quaecunque habent mala, et
opiniones, atque inscitiam, omnemque
reliquam pravitatem. tum demum ita sal-
vi evaserint. At si hîc apud falsam Dis-
ciplinam maneant, nunquam exsolven-
tur; nec harum doctrinarum causa ul-
lum iis malum deerit. Cujusmodi igitur
haec via est, quae ad Veram Disci-
plinam ducit? Viden', inquit, superiùs
locum quendam, illum ubi nullus habi-
tat, sed qui desertus esse videtur. Vi-
deo. Nonne et januam quandam par-
vam, viamque aliquam ad januam, quae
parum à turba teritur: valdè enim pau-
ci hac incedunt, ut quae adscensu diffi-
cilis, et aspera, ac saxosa esse videatur?
Admodum, inquam, video. Annon et
collis quispiam excelsus esse videtur, et
ad-

adscensus, arctus admodum, profunda hinc et illinc praecipitia habens ? Video. Haec igitur, inquit, via est, quae ad Veram Disciplinam ducit ; quam etiam inspicere quis horreat. Porro viden' quoque supra, circa collem, magnam, et excelsam, circumcirca praeruptam rupem ? Video, inquam. Vides praeterea duas mulieres, supra rupe stantes, nitidas, et bona corporis habitudine, et quàm alacriter manus protenderint ? Video : sed quae illarum, inquam, sunt nomina ? Altera, inquit, Continentia vocatur ; altera, Tolerantia. sunt autem sorores. Quid igitur manus promptè adeo protenderunt ? Hortantur, inquit, eos, qui ad hoc loci veniunt, ut bono animo atque intrepido sint, dicuntque ; Paululum adhuc ipsis esse tolerandum. in bonam viam deinde venturos. Ubi ergo ad rupem venerint, quomodo adscendunt ? neque enim ullam semitam video, quae eò ducat. Illae de praecipitio descendunt, eosque sursum ad se trahunt : deinde eos quiescere jubent. et paulo post conferunt

ἢ κρη
ὀρῶ. α
πρὸς
γε χα
περὶ
ἢ ὑψ
φην.
ἐπὶ τῇ
τῶ (ὡ
ρας π
λῆν),
καλεῖται
ἀδελφ
ἔτω π
παρα
ἢ μὴ
ἔτι δε
εἰς ὁδὸ
πὶ τὴν
ῶ ὁδὸν
ἀπὸ τ
κυσιν
κελδ' α

καὶ κρημνὸς ἔχουσα ἔνθεν καὶ κεῖθεν βαθεῖς;
 ὁρῶ. αὐτὴ τοίνυν ἐστὶν ἡ ὁδός, ἔφη, ἡ ἄγουσα
 πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν· καὶ μάλα
 γε χαλεπὴ προσιδεῖν. ἔκβην καὶ ἄνω γε,
 περὶ τὸν βυθόν, ὁρᾷς πέτραν μεγάλην,
 καὶ ὑψηλὴν, κύκλῳ ἀπόκρημνον; ὁρῶ, ἔ-
 φην. ὁρᾷς ἔν καὶ γυναῖκας δύο, ἐσηκίας
 ἐπὶ τῆς πέτρας, λιπαράς, καὶ δεικνύσας
 τῷ σώματι, καὶ ὡς ἐκλετάκασιν τὰς χεῖ-
 ρας προθύμως; ὁρῶ. ἀλλὰ τίνας κα-
 λῶν, ἔφη, αὐταί; ἡ μὲν ἐγκράτεια
 καλεῖται, ἔφη· ἡ δὲ, καρτερία. εἰσὶ δὲ
 ἀδελφαί. τί ἔν τὰς χεῖρας ἐκλετάκασιν
 ἔτω προθύμως; παρακαλῶσιν, ἔφη, τὰς
 παραγυνομένης ἐπὶ τὸν τόπον, θάρρειν,
 καὶ μὴ ἀποδειλιάν, λέγουσαι· ὅτι βραχὺ
 ἔτι δεῖ καρτερῆσαι αὐτὰς. εἶτα ἤξουσιν
 εἰς ὁδὸν καλὴν. ὅταν ἔν παραγῶν, ἐ-
 πί τὴν πέτραν, πῶς ἀναβαῖνυσιν; ὁρῶ
 ὅδον φέρουσαν ὑδεμίαν ἐπ' αὐτήν. αὐταί
 ἀπὸ τῶ κρημνὸς προσκαταβαῖνυσιν, καὶ ἔλ-
 κουσιν αὐτὰς ἄνω πρὸς ἑαυτάς· εἶτα
 κελάρουσιν αὐτὰς διαναπαύσασθαι. καὶ με-

τὰ μικρὸν διδόασιν ἰχθύν κ' θάρσος, κ'
 ἐπαγγέλλοντα αὐτὸς καλᾶσθαι πρὸς
 τὴν ἀληθινὴν παρδείαν, κ' δεικνύουσιν αὐ-
 τοῖς τὴν ὁδόν, ὡς ἔστι καλὴ τε κ' ὁμαλὴ,
 κ' ἀπόρρατος, κ' καθαρά παντὸς κακῷ,
 ὡς περ ὁρᾷς. ἐμφανὲς, νῆ δία. ὁρᾷς ἔν,
 ἔφη, κ' ἐμπροσθε τῷ ἄλσος ἐκείνου τόπον
 τινά, ὃς δοκεῖ καλός τε εἶναι, κ' λειμω-
 νοειδής, κ' φωτὶ πολλῷ καλααμπόμε-
 νος; κ' μάλα. καλανοεῖς ἔν κ' ἐν μέσῳ
 τῷ λειμῶνος περίβοσκον ἕτερον, κ' πύ-
 λην ἑτέραν; ἔστιν ὕψος. ἀλλὰ τίς κα-
 λᾷται ὁ τόπος ὕψος; ἀδαμνόνων οἰκη-
 τήριον, ἔφη. ὡς γὰρ διαλρίβουσιν αἱ ἀ-
 ρεῖαι πᾶσαι, κ' ἡ ἀδαμνοῖα. εἶεν, ἔ-
 φην ἐγὼ, ὡς καλὸν τὸν τόπον εἶναι. ὕ-
 κῃν παρὰ τὴν πύλην ὁρᾷς, ἔφη, ὅτι
 γυνὴ τίς ἐστὶ καλὴ, καὶ καθεστηκῆα τὸ
 πρῶτον, μέση δὲ κ' κεκριμένη ἥδη τῇ
 ἡλικίᾳ, σολὴν δ' ἔχουσα ἀπλὴν, καὶ ἀ-
 καλλώπισον; ἔθηκε δὲ ὑκ ἐπὶ τροβγύλῃ
 λίθῳ, ἀλλ' ἐπὶ τέτραγώνῳ, ἀσφαλῶς κει-
 μένῳ. κ' μετὰ ταύτης ἄλλα δύο εἰσὶ.

Συγα-

iis robur, ac fiduciam, et pollicentur, se
 ad veram Disciplinam eos perducturas :
 monstrant interim ipsis viam, ut et amoe-
 na sit, et plana, et expedita, et ab om-
 ni malo pura, quemadmodum vides. Ad-
 paret, per Jovem. Viden' verò, inquit,
 et ante istum saltum, locum quendam,
 qui amoenus esse videtur, et pratum spe-
 cie praefert, multoque lumine illustra-
 tur? Admodum. Num ergò et in prato
 medio septum aliud animadvertis, et
 portam aliam? Ita est. Sed quomodo
 hic locus adpellatur? Beatorum domi-
 cilium, inquit. Hic enim vitam agunt
 virtutes omnes, ipsaque Beatitudo. Sic
 fane necesse est, inquam ego, amoenum
 esse locum. Vides igitur ad portam, in-
 quit, mulierem quandam pulchram, val-
 tu composito, mediâ autem et statâ jam
 aetate, simplici amictu absque lenocinio
 indutam? Insistit autem non rotundo,
 sed quadrato lapidi, firmiter posito : du-
 as item cum ea alias, quae filiae ipsius es-

se videntur? Haec ita se habere adparet. Harum igitur illa, quae in medio consistit, Disciplina est; ista, Veritas; haec, Suada. Quid verò haec quadrato lapidi insistit? Signum, inquit, est, adeuntibus viam ad eam esse certam, firmamque, nec minus certò ab accipientibus possideri quae ab ea dantur. Et quae sunt illa, quae haec donat? Fiducia, et Timoris vacuitas, inquit ille. Haec autem quatenam sunt? Scientia, inquit, nihil unquam in vita grave patiendi. Deum immortalem, inquam, quam pulchra illa sunt dona. Sed quamobrem ita stat extra septum? Ut accedentibus, inquit, medeatur, et vim purgatricem propinet: et posteaquam purgati fuerint, sic eos ad virtutes introducat. Quomodo illud, inquam ego? neque enim intelligo. At intelliges, inquit. Quemadmodum si quis fortè morbo graviter laborans, et ad medicum veniens, prius purgantibus medicamentis omnia, quae morbo causam dederunt,

διὕ
 ὅτι
 μέσ
 δέ,
 γὰρ
 τε,
 τοῖς
 φαλ
 εἶν,
 εἰα,
 ἐπισ
 παθ
 ἔφην
 τὸ
 παρ
 τίς
 καθ
 ἀρε
 νήμ
 φιλ
 ἰαλ
 δια

θυγατέρες τινὲς δοκῶσιν εἶναι. ἐμφάνη
 ὕτως ἔχειν. τούτων τοίνυν ἡ μὲν ἐν τῷ
 μέσῳ, παρδεία ἐστίν· ἡ δὲ, ἀλήθεια· ἡ
 δὲ, πειθώ. τί δὲ ἔσηκεν ἐπὶ λίθῳ τετρα-
 γώνῳ αὐτῇ; ζημεῖον, ἔφη, ὅτι ἀσφαλῆς
 τε, καὶ βεβαία, ἡ πρὸς αὐτὴν ὁδὸς ἐστὶ
 τοῖς ἀφικνεμένοις, καὶ ᾧ διδομῶν ἀσ-
 φαλῆς ἡ δόσις τοῖς λαμβάνουσι. καὶ τίνα
 ἐστίν, ἃ δίδωσιν αὐτῇ; θάρσος, καὶ ἀφο-
 βία, ἔφη ἐκεῖνος. ταῦτα δὲ τίνα ἐστίν;
 ἐπιστήμη, ἔφη, τῷ μηδὲν ἂν ποιεῖ δειδὼν
 παθεῖν ἐν τῷ βίῳ. ἡράκλεις, ὡς καλὰ,
 ἔφη, τὰ δῶρα. ἀλλὰ τίνοσ' ἔνεκεν ἔξω
 τῷ περιβόλῳ ἔσηκεν ὕτως; ὅπως τὰς
 παραγρομῶνας, ἔφη, θεραπείῃ, καὶ πο-
 τίῃ τῇ καθαρικῇ δυνάμει. εἰδὲ ὅταν
 καθαρῶσιν, ὕτως αὐτὰς εἰσάγῃ πρὸς τὰς
 ἀρετάς. πῶς τούτο, ἔφη ἐγώ; ὅτι συν-
 νήμι. ἀλλὰ συνήσεις, ἔφη. ὡς ἂν εἴ τις
 φιλοτίμως κάμνων ἐτύγχανε, πρὸς τὸν
 ἰατρὸν ἂν δῆπτε γρόμμος, πρῶτον κα-
 θαρικοῖς ἐξέβαλε πάντα τὰ νοσοποιῶν-

τα· εἴτα ὕτως ἂν αὐτὸν ὁ ἰατρὸς εἰς
 ἀνάληψιν, καὶ ὑγίειαν, καθέσκηκεν· εἰ δὲ
 μὴ ἐπέθετο οἷς ἐπέταττεν, ἄλόγως ἂν
 δῆπν ἀπωθεῖς ἐξώλετο ὑπὸ τῆς νόσου.
 ταῦτα (ὑνίημι, ἔφην ἐγώ, τὸν αὐτὸν
 τοῖνον τρόπον, ἔφη, καὶ πρὸς τὴν πα-
 ρείαν ὅταν τις παραγίγη), θεραπεύει
 αὐτὸν, καὶ ποτίζει τῇ ἑαυτῆς δυνάμει,
 ὅπως ἐκκαθάρῃ πρῶτον, καὶ ἐκβάλῃ τὰ
 κακὰ πάντα, ὅσα ἔχων ἦλθε. ποῖα
 ταῦτα; τὴν ἀγνοίαν, καὶ τὸν πλάνον,
 ὃν ἐπέπλεκε παρὰ τῆς ἀπάτης, καὶ τὴν
 ἀλαζονείαν, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ τὴν
 ἀκρασίαν, καὶ τὸν θυμὸν, καὶ τὴν φιλαρ-
 γυρίαν, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα, ὧν ἐνεπλή-
 ρη ἐν τῷ πρώτῳ περιβόλῳ. ὅταν ᾖ
 καθαρῇ, πᾶς αὐτὸν ἀποσέλλῃ; ἔνδον,
 ἔφη, πρὸς τὴν ἐπισήμην, καὶ πρὸς τὰς
 ἄλλας ἀρείας. ποίας ταύτας; ἔχ ὀ-
 ρᾶς, ἔφη, ἔσω τῆς πύλης χορὸν γυναι-
 κῶν, αἷ δειδεῖς δοκῶσιν εἶναι, καὶ εὐτακ-
 τοι, καὶ σολὴν ἀτρυφερὸν, καὶ ἀπλὴν ἔχου-
 σιν·

derunt, ejiceret; sic purgatum postea
medicus viribus ac sanitati restitueret;
fin iis, quae praeciperentur, non parue-
rit, merito reiectus, morbo perierit.
Haec intelligo, inquam ego. Ad eun-
dem igitur, inquit, modum, ad Disci-
plinam quoque si quis accesserit, medi-
cinam ipsi facit, et vim suam propinat,
ut expurget primùm, ac ejiciat omnia
mala, quae secum attulit. Quaenam haec?
Ignorantiam, atque Errorem, quem à
Seductione hauserat, et Adrogantiam, et
Cupiditatem, et Incontinentiam, et I-
ram, et Avaritiam, et reliqua omnia,
quibus in primo septo imbutus fuerat.
Quando igitur purgatus fuerit, quò ip-
sum ablegat? Intrò, inquit, ad Scienti-
am, et ad reliquas virtutes. Quas verò
illas? Annon vides, inquit, intra por-
tam, chorum mulierum, quae bonâ for-
mâ videntur esse, et compositis moribus,
et amictu simplici, minimeque luxurio-
so decorae: praeterea ut non fucatae, et
nequaquam

nequaquam, uti reliquae, ornatae incedant? Video, inquam. Sed quae sunt harum nomina? Prima, inquit, Scientia vocatur: caeterae, hujus sorores, sunt Fortitudo, et Justitia, Benignitas, Temperantia, Modestia, Libertas, Continentia, Mansuetudo. O pulcherrimas, inquam ego! quàm magna in spe sumus! Si intellexeritis, inquit, eorumque, quae auditis, habitum adquisiveritis. Enimvero attendemus quàm maximè, inquam ego. Quare, inquit, salvi evadetis. Cùm igitur hunc acceperint illae, quò abducunt? Ad matrem, inquit. Haec verò quae est? Beatitudo, inquit. At quae nam est illa? Vides viam istam, quae ad fastigium illud, quod omnium septorum arx est, ducit? Video. Nonne in propylaeo formosa quaedam mulier, aetate integra, in alto folio fedet, liberaliter ornata, ac sine fuco, eaque coronâ florida admodum bellè redimita? Id

ita

σιν·
κεκα
ρῶ,
ἢ μὴ
αἱ δὲ
καὶ δικ
ἀτα
της.
μεγα
καὶ ἔξ
πρωτο
γαρ
λάβω
πρὸς
σιν;
τη;
ἐπὶ τ
τῆς α
τῆς π
τις, κ
μὴν
τοῦ μὴ

σιν· ἔτι τε ὡς ἄπλασοί εἰσι, καὶ ὕδαμῶς
 κεκαλλωπισμέναι, ὡς περ αἱ ἄλλαι; ὁ-
 ρῶ, ἔφην. ἀλλὰ τίνες αὐταὶ καλῶν;
 ἡ μὲν πρώτη, ἐπισήμη, ἔφη, καλεῖται·
 αἱ δὲ ἄλλαι, ταύτης ἀδελφαί, ἀνδρεία,
 καὶ δικαιοσύνη, καλοκαγαθία, σωφροσύνη,
 ἀταξία, ἐλευθερία, ἐγκράτεια, πραΰ-
 της. ὧ καλλισαί, ἔφην ἔγωγε· ὡς ἐν
 μεγάλῃ ἐλπίδι ἐσμήν. εἰαν συνῆτε, ἔφη,
 καὶ ἔξιν περιποιήσῃσθε ὧν ἀκύνετε. ἀλλὰ
 προσέξομαι ὡς μάλισα, ἔφην ἔγωγε. τοι-
 γάρην, ἔφη, σωθήσεσθε. ὅταν ἔν παρ-
 λάβωσιν αὐτὸν αὐταί, πῶς ἀπάγῃσι;
 πρὸς τὴν μητέρα, ἔφη. αὕτη δὲ τίς ἐ-
 σιν; ἀδαμονία, ἔφη. ποία δὲ ἐσιν αὐ-
 τη; ὁρᾷς τὴν ὁδὸν ἐκείνην, τὴν φέρουσαν
 ἐπὶ τὸ ὑψηλὸν ἐκεῖνο, ὃ ἐσιν ἀκρόπολις
 τῆς περιβόλων πάντων; ὁρῶ. ὕκῃν ἐπι-
 τῇ περὶ πύλας γυνὴ καθεστηκυῖα, ἀειδής
 τις, κάθηται ἐπὶ θρόνῳ ὑψηλῷ, κεκοσμη-
 μένῃ ἐλευθέρως, καὶ ἀπεριέρῃ, καὶ ἐσεφα-
 τωμένη σεφάνῳ ἀανθεῖ πάνυ καλῶς; ἐμ-
 φαίνε

φαίνε' ὅτως ἔχειν. αὐτὴ τοίνυν ἐστὶν ἡ δαδαι-
 μονία, ἔφη. ὅταν ἔν ᾧδέ τις παραγῇ),
 τί ποιεῖ; σεφανοῖ αὐτὸν, ἔφη, τῇ ἑαυτῆς
 δυνάμει ἡ δαδαιμονία, καὶ αἱ ἄλλαι πα-
 σαι ἀρεαί, ὥσπερ τὰς νενικηκότας τὰς
 μεγίστας ἀγῶνας. καὶ ποῖους ἀγῶνας νε-
 νίκηκεν αὐτός; ἔφην ἐγώ. τὰς μεγί-
 στας, ἔφη· καὶ τὰ μέγιστα θηρία, ἃ
 πρῶτον αὐτὸν καλῆσθε, καὶ ἐκόλαζε, καὶ
 ἐποίει δούλον. ταῦτα πάντα νενίκηκε, καὶ
 ἀπέρριψεν ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ κεκράτηκεν ἐ-
 αὐτοῦ, ὥστε ἐκείνα νῦν τέτω δαδάσσι, κα-
 θάπερ ἕτος ἐκείνοις πρῶτον. ποῖα λέ-
 γεις ταῦτα τὰ θηρία; πάνυ γὰρ ἐπιθυ-
 μῶ ἀκῶσαι. πρῶτον μὲν, ἔφη, τὴν ἄγ-
 νοίαν, καὶ τὸν πλάνον. ἢ ἔδοκεῖ σοι θη-
 ρία ταῦτα εἶναι; καὶ πονηρά γε, ἔφην
 ἐγώ. εἴτα τὴν λύπην, καὶ τὸν ὀδυρμόν,
 καὶ τὴν φιλαργυρίαν, καὶ τὴν ἀκрасίαν, καὶ
 τὴν λοιπὴν ἅπασαν κακίαν. πάντων
 τούτων κρατεῖ, καὶ ἐκράτῃται, ὥς περ
 τὸ πρῶτον. ὦ καλῶν ἔργων, ἔφην ἐγώ,
 καὶ

ita
 tud
 rit,
 vi b
 qui
 rit.
 clor
 quit
 sum
 vum
 devic
 comp
 quen
 Qual
 dire
 Ignor
 tibi f
 mae;
 am,
 contin
 tatem
 ulla i

ita esse adparet. Haec igitur est illa Beati-
tudo, inquit. Cum igitur huc quis advene-
rit, quid agit? Coronat ipsum, inquit, sua
vi beatitudo, et reliquae virtutes omnes, ut
qui maximis certaminibus victor evase-
rit. At cujusmodi ille certaminibus vi-
ctor extitit? inquam ego. Maximis, in-
quit; et feras maximas, quae prius ip-
sum devorabant, et cruciabant, et ser-
vum faciebant, devicit. Haec, inquam,
devicit omnia, et a se projecit, et sui
compos factus est; adeo ut illa jam huic,
quemadmodum hîc ante illis, serviant.
Quasnam illas feras dicis? hoc enim au-
dire admodum cupio. Primùm, inquit,
Ignorantiam, et errorem. annon verò hae
tibi ferae esse videntur? Et verò pessi-
mae; inquam ego. Deinde Moestiti-
am, et Ploratum, et Avaritiam, et In-
continentiam, et reliquam omnem pravi-
tatem. His omnibus imperat, nec ab
ulla ipsi, uti antè, imperatur. O pul-
chra

chra facinora, inquam ego, et pulcherrimam victoriam! Caeterum illud insuper mihi dic; quatenam vis est ejus coronae, qua eum coronari ajebas? Quae beatum efficiat, ô juvenis. qui enim hac vi coronatus fuerit, felix est, et beatus, nec in aliis spes felicitatis habet; sed in semetipso. Ut pulchram victoriam dicis! Postquam verò coronatus fuerit, quid facit, aut quò abit? Suscipiunt ipsum virtutes, et ad illum locum ducunt, ex quo prius advenerat, eique ostendunt, qui ibi versantur, quàm malam ac miseram vitam degant, et ut in vita naufragium faciant, aberrentque, et quasi capti ab hostibus agantur: alii, ab Incontinentia; alii, ab Adrogantia; alii, ab Avaritia; alii, à Vana Gloria; alii, ab aliis malis: è quibus difficultatibus, quibus constricti tenentur, se exsolvere nequeant, ut servantur, atque huc adveniant; sed totâ vita turbentur. Atque hoc

καὶ
εἰπε
σεφα
νίσκ
μῆ,
ἐκ
ἰδδα,
λὸν
δῆ,
αὐτὸν
τόπον
νύσιν
κακῶ
ἐν τῷ
τακεκ
οἱ μὲν
νείας·
ὑπὸ κ
κακῶν,
τῷ δὲ
ἔ ἀφικ

καὶ καλλίστης νίκης. ἀλλ' ἐκείνο ἔτι μοι
εἰπὲ, τίς ἡ δύναμις τῆς σεφάνῃς, ᾧ ἔφης
σεφανῶσαι αὐτόν; Ἀδαμονικὴ, ᾧ νεα-
νίσκει. ὁ γὰρ σεφανωθείς ταύτῃ τῇ δυνά-
μει, Ἀδαμῶν γίνε', καὶ μακάριος, καὶ
ὃς ἔχει ἐν ἑτέροις τὰς ἐλπίδας τῆς
Ἀδαμονίας, ἀλλ' ἐν ἑαυτῷ. ὡς κα-
λὸν τὸ νίκημα λέγεις. ὅταν δὲ σεφανῶ-
σῃ, τί ποιεῖ, ἢ ποῦ βαδίζει; ἄγυσιν
αὐτόν, ὑπολαβῶσαι αἰ ἀρεταί, πρὸς τὸν
τόπον ἐκείνον, ὅθεν ἦλθε πρῶτον, καὶ δεικ-
νύσιν αὐτῷ τὰς ἐκεῖ διαίσεις, ὡς
κακῶς καὶ ἀθλίως ζῶσι, ὡς ναυαγῶσιν
ἐν τῷ βίῳ, καὶ πλανῶν, καὶ ἄγον κα-
τακρημνίσαντες ὡς περ ὑπὸ πολεμίων.
οἱ μὲν ὑπ' ἀκρασίας· οἱ δὲ ὑπ' ἀλαζο-
νείας· οἱ δὲ ὑπὸ φιλαρτυρίας· οἱ δὲ
ὑπὸ κενοδοξίας· ἑτέροι δὲ ὑφ' ἑτέρων
κακῶν, ἐξ ὧν καὶ δύνανται ἐκλῦσαι ἑαυτὰς
ἐκ τῶν δεινῶν, οἷς δέδενται, ὡς τε (ωθῆναι,
καὶ ἀφικέσθαι ὡδε· ἀλλὰ ταραττόν) διὰ

N

παντός

παντός τῷ βίῃ. τῷτο δὲ πᾶχυσι, διὰ
 τὸ μὴ δύνασθαι τὴν ἐνθάδε ὁδὸν ἄρειν.
 ἐπελάθοντο γὰρ τὸ παρὰ τῷ δαμονίῳ
 πρῶταγμα. ὁρθῶς μοι δοκεῖς λέγειν· ἀλ-
 λά καὶ τῷτο πάλιν ἀπορῶ, διὰ τί δεικ-
 νύουσιν αὐτῷ τὸν τόπον ἐκείνον αἱ ἄρε-
 ταί, ὅθεν ἦκε τὸ πρῶτον; καὶ ἀκριβῶς
 ἤδει, ὅδε ἡπίστατο, ἔφη, ὅδε καὶ ἐκεῖ,
 ἀλλ' ἐνεδοίαζε, καὶ διὰ τὴν ἀγνοίαν, καὶ
 τὸν πλάνον, ὃν δὴ ἐπεπαύκει, τὰ μὴ ὄν-
 τα ἀγαθὰ, ἐνόμιζεν ἀγαθὰ εἶναι, καὶ
 τὰ μὴ ὄντα κακὰ, κακὰ. διὸ καὶ ἔζη
 κακῶς, ὥς περ οἱ ἄλλοι, οἱ ἐκεῖ δι-
 αβρίθοντες. νῦν δὲ ἀπειληφὺς τὴν ἐ-
 πιστήμην καὶ συμφερόντων, αὐτὸς τε κα-
 λῶς ζῇ, καὶ τὰς θεωρεῖ, ὥς κακῶς
 πράσσουσιν. ἐπειδὴν ἔνι θεωρήσει πάντα,
 τί ποιεῖ, ἢ ποῦ βαδίζει; ὅτε ἂν βέ-
 λη, ἔφη. πάλαι γὰρ ἐστὶν αὐτῷ ἀσ-
 φάλεια, ὥς περ τὸ κωρύκιον ἄνθρωπον ἔ-
 χοντι. καὶ πάλαι καὶ ἂν ἀφίκηται, πάντα
 καλῶς βιώσει, μετὰ πάσης ἀσφαλείας.

ὑπο-

hoc
 duc
 cept
 us d
 Sed
 locu
 tutes
 bi et
 scieb
 scitia
 ea,
 sebat
 Ideo
 ibi v
 scien
 tus e
 malè
 omni
 quò
 Ubic
 tanq
 quoc
 et qu

hoc ipsis evenit, quod viam, quae huc ducit, invenire nequeant. quippe praecepti illius obliti sunt, quod ipsis Genius dederat. Rectè mihi dicere videris. Sed de hoc iterum ambigo; quare ipsi locum illum, è quo priùs venerat, virtutes monstrent? Nihil eorum, quae ibi essent, inquit, accuratè noverat, aut sciebat; sed animo haerens, propter Inscitiam, atque Errorem, quem biberat, ea, quae bona non erant, bona esse censebat; et mala, quae non erant mala. Ideoque malè vivebat, uti reliqui, qui ibi versantur. Nunc autem, postquam scientiam eorum, quae conducunt, adeptus est; et ipse bene vivit, et illos, quàm malè vivant, contemplatur. Ubi igitur omnia contemplatus fuerit, quid agit, aut quò abit? Quocunque voluerit, inquit. Ubique enim praesidium ipsi praestò est, tanquam Coryceum antrum habenti; et quocunque venerit, optime vitam deget, et quàm maximè securè. Ipsum quippe

omnes libenter fuscipient, uti medicum aegroti. Utrum igitur et illas mulieres, quas feras esse ajebas, nihil ampliùs metuit, ne ab ipsis laedatur? Nunquam ille quidquam molestabitur, aut ab Anxietate; aut à Tristitia; aut ab Intemperantia; aut ab Avaritia; aut à Paupertate; aut ab ullo alio malo: quippe omnibus dominatur, et supra omnia est, quae ipsum antea tristitiâ adficiebant; quemadmodum viperarum venatores. Hae enim bestiae, cum caeteros ad mortem usque laedant, illis non nocent, quia id remedii ipsi habeant. Ita quoque hunc nihil laedit; quod remedium habeat. Rectè mihi dicere videris. Verum hoc mihi praeterea ediffere; quinam illi sunt, qui inde à colle isto adveniunt? quorum alii coronati, speciem laetitiae cujusdam prae se ferunt: alii non coronati, qui cum desperarint, furas ac capita videntur contusi; detinentur autem à quibusdam

ὑποδο
καθα
τερον
φης
τι ω
Δησέ
ὑτε
ας, ὅ
κῦ ὅ
νω ω
πένω
Δηρίο
ποινῶ
διὰ τ
ἢ τῶ
φάρμ
ἀλλ' ἔ
οι δοκ
νοδα
φασιν
σεφάν
κνήμα

ὑποδέξον) ὃς αὐτὸν ἀσμελῶς πάντες·
καθάπερ τὸν ἰατρὸν οἱ πάχοντες. πό-
τερον ἔν κακείνας τὰς γυναῖκας, ἃς ἔ-
φης θηρία εἶναι, ἢ ἔτι φοβεῖται, μή
τι πάθῃ ὑπ' αὐτῆς; ἔδεν ἢ μὴ διοχλη-
θῇ, ἢ τε ὑπὸ ὀδύνης, ἢ τε ὑπὸ λύπης,
ἢ τε ὑπ' ἀκρασίας, ἢ τε ὑπὸ φιλαρβυρί-
ας, ἢ τε ὑπὸ πενίας, ἢ τε ὑπ' ἄλλης κα-
κῆς ἔδενός. ἀπάντων ὃς κυριδ' εἰ, ἢ ἐπά-
νω πάντων ἐς ἡμῶς πρότερον αὐτὸν, λυ-
πέντων· καθάπερ οἱ ἐχιόδηκτοι. τὰ ὃς
θηρία δήπου, πάντας τὴς ἄλλης κακο-
ποιῶντα μέχρι θανάτου, ἐκείνους ἢ λυπεῖ,
διὰ τὸ ἔχειν ἀνιφάρμακον αὐτὸς τῷτο.
ἢ τῷτον ἔδεν λυπεῖ, διὰ τὸ ἔχειν ἀνι-
φάρμακον. καλῶς ἐμοὶ δοκεῖς λέγειν.
ἀλλ' ἔτι τῷτό μοι εἰπὲ, τίνες εἰσὶν ἔτοι,
οἱ δοκῶντες ἐκείθεν ἀπὸ τῆ βενῆ παραγίγ-
νεται; ἢ οἱ μὲν αὐτῆς ἐσεφανωμένοι, ἔμ-
φασιν ποιεῖσιν ἀφροσύνης τινός· οἱ δὲ ἀ-
σεφάνωτοι, οἱ μὲν ἀπεγνωσμένοι, ἢ τὰς
κνήμας, ἢ τὰς κεφαλὰς δοκῶσι τέριφθα,

καλέχον) δὲ ὑπὸ γυναικῶν τινων; οἱ μὲν
 ἐσεφανώμενοι, (εἰσωσμένοι εἰσι πρὸς τὴν
 παῖδειαν, καὶ ἀφραίνον) τέλυχηκότες
 αὐτῆς· οἱ δὲ ἀσεφάνωτοι, οἱ μὲν ἀπε-
 γνωσμένοι ὑπὸ τῆς παῖδειας, ἀνακάμ-
 πησι, κακῶς ἢ ἀθλίως διακείμενοι· οἱ
 δὲ ἀποδεδειλιακότες, ἢ ἀναβεβηκότες
 πρὸς τὴν καρτερίαν, πάλιν ἀνακάμψου-
 σι, ἢ πλανῶν) ἀνοδία. αἱ δὲ γυναῖκες,
 αἱ μετ' αὐτῶν ἀκολουθεῖσαι, τίνες εἰσιν
 αὐταί; κύπα, ἔφη, ἢ οὔνα, ἢ ἀθυ-
 ρία, ἢ ἀδοξία, ἢ ἄγνοια. πάντα κα-
 κα λέγεις αὐτοῖς ἀκολουθεῖν. νῆ δία,
 πάντα, ἔφη, ἀκολουθεῖν. ὅταν δὲ ἔτοι
 παραγῶν) εἰς τὸν πρῶτον περίβο-
 λον, πρὸς τὴν ἡδυπάθειαν, ἢ τὴν ἀ-
 κρασίαν, ἔχ' ἑαυτὸς αἰτιῶν). ἀλλ' ἀ-
 θὺς κακῶς λέγῃσι, ἢ τὴν παῖδειαν, ἢ
 τὸς ἐκείσε βαδίζοντας, ὡς ταλαπῶροι,
 ἢ ἄθλιοι εἰσι, ἢ κακοδαίμονες· οἱ τὸν
 βίον τὸν παρ' αὐτοῖς ἀπολιπόντες, κα-
 κῶς ζῶσι, καὶ ἐκ ἀπολαύσει τῆς παρ'
 αὐτοῖς

da
 à I
 tur
 ron
 plin
 mi
 cub
 diff
 nor
 ipso
 stiti
 mat
 Om
 vem
 rùm
 lupt
 rint,
 Disc
 ledic
 felice
 le vi
 dent,

dam mulieribus. Coronati ii sunt, qui à Disciplina sunt servati, adeoque laetantur, quod ipsam adepti fuere : at non coronati partim illi sunt, qui, cum à Disciplina sint desperati, remeant, malè ac misere adfecti : partim, qui timore percussi, etiam cum ad Tolerantiam adscendissent, denuo regrediuntur, et viae ignorance errant. At mulieres istae, quae ipsos insequuntur, quænam sunt ? Tristitiae, inquit, et Anxietates, et Exanimationes, et Ignominiae, et Inscitiae. Omnia mala ipsos sequi dicis. Per Jovem, omnia, inquit, sequuntur. Caeterum hi, cum ad primum septum, ad Voluptatem, et Intemperantiam, pervenerint, non se ipsos incusant ; sed statim et Disciplinae, iisque qui ibi incedunt, maledicunt ; ut miseri, ac calamitosi, et infelices sint : qui eorum vitâ desertâ malè vivant, nec iis bonis, quibus ipsi gaudent, fruantur. Quænam verò bona esse

se dicunt? Luxuriam, et Intemperantiam, ut quis summatim dixerit. Nam pecudum instar epulari, maximorum bonorum fruitionem esse censent. At aliae mulieres, quae inde adveniunt, hilares ridentesque, quo nomine vocantur? Opinionones, inquit: quae, ubi ad Disciplinam perduxerint eos, qui ad virtutes ingressi sunt, revertuntur, ut alios adducant; et nuncient, quos tum abduxere, jam factos esse beatos. Num verò, inquam ego, hae ad virtutes introeunt? Ajebat, non. Neque enim fas est, Opinionem ad Scientiam ingredi; sed Disciplinae illos tradunt: quos ubi Disciplina acceperit, hae revertuntur rursus, alios adducturae. Quemadmodum naves, depositis oneribus, iterum regrediuntur, et aliis quibusdam implentur. Haec sane, inquam, egregiè mihi explicasse videris: sed illud necdum nobis declarâ-

sti,

αὐτὰ
εἶνα
εἶπο
δα
γίσε
γυνο
λαρ
ἐφη
εἰσελ
τῶσ
λωσι
τότε
αὐτὰ
ἐφη,
πρὸς
παρ
δεία
πάλ
τὰ φ
τῶσι,
μὲν δ
δαγ.

αὐτοῖς ἀγαθῶν. ποῖα δὲ λέγουσιν ἀγαθὰ
εἶναι; τὴν ἀσωτίαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, ὡς
εἶποι ἂν τις ἐπὶ κεφαλῇ. τὸ γὰρ ἄωχε-
σθαι βοσκημάτων τρόπον, ἀπολαύειν με-
γίστων ἀγαθῶν ἡγῶν) εἶναι. αἱ δὲ ἕτεραι
γυναικες, αἱ ἐκείθεν παραγιγνόμεναι, ἰ-
λαράτε καὶ γελῶσαι, τίνες καλῶν); δόξαν,
εἶφαι καὶ ἀγαγεῖν πρὸς τὴν παδείαν τὰς
εἰσελθόντας πρὸς τὰς ἀρετάς, ἀνακάμπ-
τουσιν, ὅπως ἑτέρας ἀγάγωσι, καὶ ἀναγεί-
λωσιν, ὅτι Ἀδαίμονες ἦδη γεγόνασιν, ὥς
τότε ἀπήγαγον. πότερον ἔν, εἶφαι ἐγώ,
αὐτὰ εἶσω πρὸς τὰς ἀρετάς εἰσπορεύον);
εἶφαι, ὦ. καὶ γὰρ θεμῖς, δόξαν εἰσπορεύεσθαι
πρὸς τὴν ἐπιστήμην· ἀλλὰ τῇ παιδείᾳ
παραδιδόασιν αὐτές. εἶτα ὅταν ἡ παι-
δεία παραλάβῃ, ἀνακάμπουσιν αὐτὰς
πάλιν, ἄλλως ἄξουσιν. ὡς περ αἱ νῆες,
τὰ φορτία ἐξελόμεναι, πάλιν ἀνακάμπ-
τουσιν, καὶ ἄλλων τινῶν γεμίζον). ταῦτα
μὲν δὴ καλῶς μοι δοκεῖς, εἶφαι, ἐξηγῆ-
σαι· ἀλλ' ἐκεῖνο ὑδέπω ἡμῖν δεδήλωκας,

τί προσάττει τὸ δαμόνιον τοῖς εἰσο-
 ρδομένοις εἰς τὸν βίον ποιεῖν; θάρρειν,
 ἔφη. διὸ καὶ ὑμεῖς θάρρειτε· πάντα γὰρ
 ἐξηγήσομαι, καὶ ὕδεν παραλείψω. καλῶς
 κέγεις, ἔφη ἐγώ. ἐκλείνας ἔν τὴν χεῖρα
 πάλιν, ὁρᾶτε, ἔφη, τὴν γυναῖκα ἐκείνην,
 ἣ δοκεῖ τυφλή τις εἶναι, καὶ ἐπὶ λίθῳ
 τρογύλλῳ ἰσάνα, ἣν καὶ ἄρβι ὑμῖν εἶπον,
 ὅτι τύχη καλεῖται; ὁρῶμεν. ταύτη κε-
 λδεῖ, ἔφη, μὴ πωιδέειν, καὶ βέβαιον μη-
 δὲν πωιδέειν, μηδὲ ἀσφαλὲς ἔχειν, ὃ, τι
 ἂν παρ' αὐτῆς λάβῃ τις, μηδὲ ὡς ἴδια
 ἠγεῖσθαι. ὕδεν γὰρ κωλύει ταῦτα πάλιν
 ἀφελέσθαι, καὶ ἐτέρῳ δίδοναι. πολλάκις
 γὰρ τῷτο εἴωθε ποιεῖν. καὶ διὰ ταύτην ἔν
 τὴν αἰτίαν κελδεῖ, μὴ πρὸς τὰς αὐτῆς
 δόσεις ἥτις γίγνεται. καὶ μήτε χαίρειν,
 ὅταν δίδῃ, μήτε ἀθυμεῖν, ὅταν ἀφελῇ.
 καὶ μήτε φέγειν αὐτήν, μήτε ἐπαυνεῖν. ὕ-
 δεν γὰρ ποιεῖ μὲν λογισμῷ, ἀλλ' εἰκῇ,
 καὶ ὡς ἔτυχε, πάντα. ὥσπερ πρότερον
 ὑμῖν ἔλεξα. διὰ τῷτο ἔν τὸ δαμόνιον
 κελδεῖ

sti,
 face
 qui
 om
 mit
 tens
 quit
 dam
 fiste
 lari,
 inqu
 habe
 quis
 se d
 fus
 face
 que
 habe
 nec
 vity
 nim
 libit
 antè

sti, quid Genius in vitam ingredientibus
facere praecipiat. Bono animo esse, in-
quit. Quare et vos este bono animo :
omnia enim explicabo, et nihil praeter-
mittam. Rectè dicis, inquam ego. Ex-
tensâ igitur iterum manu, videtis, in-
quit, mulierem illam, quae coeca quae-
dam esse videtur, et rotundo lapidi in-
sistere, quam et modò, Fortunam adpel-
lari, vobis dicebam. Videmus. Huic,
inquit, non credere jubet ; et persuasum
habere, nihil firmi certique inesse iis, quae
quis ab ea acceperit, nec ut propria es-
se ducenda. Nihil enim vetat haec rur-
sus eripere, et alii dare. id quod saepe
facere solet. Hanc igitur ob causam quo-
que jubet, animum donis ejus invictum
habere : et nec gaudere, cùm dederit ;
nec exanimari, cùm eripuerit : atque nec
vituperare eam, nec laudare. Nihil e-
nim agit cum ratione ; sed temerè, et ut
libitum fuerit, omnia. quemadmodum
antè vobis dixi. Propterea igitur Geni-
us

τί προσάτλει τὸ δαμόνιον τοῖς εἰσο-
 ρδομῆμοις εἰς τὸν βίον ποιεῖν ; θάρρειν,
 ἔφη. διὸ καὶ ὑμεῖς θάρρειτε· πάντα γὰρ
 ἐξηγήσομαι, καὶ ὕδεν παραλείψω. καλῶς
 κέγεις, ἔφη ἐγώ. ἐκλείνας ἔν τὴν χεῖρα
 πάλιν, ὁρᾷτε, ἔφη, τὴν γυναῖκα ἐκείνην,
 ἣ δοκεῖ τυφλή τις εἶναι, καὶ ἐπὶ λίθῳ
 τρογυλῶν ἐσάνα, ἣν καὶ ἄρτι ὑμῖν εἶπον,
 ὅτι τύχη καλεῖται ; ὁρῶμεν. ταύτῃ κε-
 λδεῖ, ἔφη, μὴ πωιδέειν, καὶ βέβαιον μη-
 δὲν πωιδέειν, μηδὲ ἀσφαλὲς ἔχειν, ὃ, τι
 ἂν παρ' αὐτῆς λάβῃ τις, μηδὲ ὡς ἴδια
 ἡγεῖσθαι. ὕδεν γὰρ κωλύει ταῦτα πάλιν
 ἀφελέσθαι, καὶ ἐτέρῳ δίδοναι. πολλάκις
 γὰρ τῷτο εἶωθε ποιεῖν. καὶ διὰ ταύτην ἔν
 τὴν αἰτίαν κελδεῖ, μὴ πρὸς τὰς αὐτῆς
 δόσεις ἥτις γίγνεται· καὶ μήτε χαίρειν,
 ὅταν δίδῃ, μήτε ἀθυμεῖν, ὅταν ἀφελῇ·
 καὶ μήτε ψέγειν αὐτήν, μήτε ἐπαγνέειν. ὕ-
 δὲν γὰρ ποιεῖ μὲν λόγιον, ἀλλ' εἰκῇ,
 καὶ ὡς ἔτυχε, πάντα· ὡς πρὶν πρότερον
 ὑμῖν ἔλεξα. διὰ τῷτο ἔν τὸ δαμόνιον
 κελδεῖ

sti, q
 face
 quit.
 omni
 mitta
 tensâ
 quit,
 dam
 sistere
 lari,
 inqui
 haber
 quis
 se du
 sus er
 facere
 que j
 haber
 nec ex
 vitupe
 nim a
 libitur
 antè v

sti, quid Genius in vitam ingredientibus
facere praecipiat. Bono animo esse, in-
quit. Quare et vos este bono animo :
omnia enim explicabo, et nihil praeter-
mittam. Rectè dicis, inquam ego. Ex-
tensâ igitur iterum manu, videtis, in-
quit, mulierem illam, quae coeca quae-
dam esse videtur, et rotundo lapidi in-
sistere, quam et modò, Fortunam adpel-
lari, vobis dicebam. Videmus. Huic,
inquit, non credere jubet ; et persuasum
habere, nihil firmi certique inesse iis, quae
quis ab ea acceperit, nec ut propria ef-
se ducenda. Nihil enim vetat haec rur-
sus eripere, et alii dare. id quod saepe
facere solet. Hanc igitur ob causam quo-
que jubet, animum donis ejus invictum
habere : et nec gaudere, cùm dederit ;
nec exanimari, cùm eripuerit : atque nec
vituperare eam, nec laudare. Nihil e-
nim agit cum ratione ; sed temerè, et ut
libitum fuerit, omnia. quemadmodum
antè vobis dixi. Propterea igitur Geni-

us jubet, non admirari, quodcunque haec fecerit, nec improbis mensariis fieri similes. Etenim hi, cum argentum ab hominibus accipiunt, gaudent, et proprium esse censent: cum autem repetitur, indignantur, et iniqua pati putant; non recordantes, hoc pacto se mutuum accepisse, ut quando luberet, creditor id peteret. Eodem igitur modo Genius jubet etiam erga istius dona adfectus esse; ac meminisse, hujusmodi naturâ esse Fortunam, ut, quae dedit, eripiat; et statim rursus magna accessione dona augeat: iterum verò eripiat, quae dederat; nec sola ea, sed etiam quae quis antè possidebat. Quae igitur donet, ab illa accipere jubet, ac cum iis sine mora abire ad firmum, et certum donum. Ecquod illud? inquam ego. Quod à Disciplina accepturi sunt, si ibi servantur. Quodnam autem hoc est? Vera scientia, inquit, eorum quae conducunt, et certum

κελδ
αὐτῇ
κοῖς
μὴ
δρῶπ
ναί·
ἢ δει
οῖες,
ἐφ' ᾧ
κομίσι
χειν
αὐτῆς
την ἐχ
κεν, α
πολλα
δέδωκε
ὑπάρχ
εάνειν
δεῖν ἐχ
φαλῇ δ
ἢν λήψ
σωθῶσιν
δῆς ἐπ

κελδεῖ μὴ θαυμάζειν, ὅ, τι ἂν πράττῃ
αὕτη, μηδὲ γίγνεσθαι ὁμοίους τοῖς κα-
κοῖς τραπέζιταις. καὶ γὰρ ἐκεῖνοι, ὅταν
μὲν λάβωσι τὸ ἀργύριον παρὰ τοῦ ἀν-
θρώπων, χαίρουσι, καὶ ἴδιον νομίζουσιν εἶ-
ναι· ὅταν δὲ ἀπαυτῶν, ἀγανακτῶσι,
καὶ δεινὰ οἶον πεπονθέναί, καὶ μνημονό-
ουντες, ὅτι ἐπὶ τούτῳ ἔλαβον τὰ δέμας,
ἐφ' ᾧ οὐδὲν κωλύειν τὸν δέμῃον πάλιν
κομίσασθαι. ὡσαύτως τοίνυν κελδεῖ ἔ-
χειν τὸ θαυμάσιον, καὶ πρὸς τὴν παρ'
αὐτῆς δόσιν· καὶ μνημονεῖν ὅτι τοιαύ-
την ἔχει φύσιν ἡ τύχη, ὥς τε, ἃ δέδω-
κεν, ἀφελέσθαι, καὶ ταχέως πάλιν δύναι
πολλαπλασιάσαι. αὐτῆς δὲ ἀφελέσθαι, ἃ
δέδωκεν· καὶ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸς
ὑπάρχοντα. ἃ γὰρ δίδω, κελεύει λαμ-
βάνειν παρ' αὐτῆς, καὶ συντόμως ἀπελ-
θεῖν ἔχοντα πρὸς τὴν βεβαίαν, καὶ ἀσ-
φαλεῖ δόσιν. ποίαν ταύτην; ἔφην ἐγώ.
ἦν λήψον παρὰ τῆς παιδείας, ἦν δια-
σωθῶσιν ἐκεῖ. αὕτη ἔν τις ἐστίν; ἡ ἀλη-
θείας ἐπιστήμη, ἔφη, τοῦ συμφερόντων, καὶ
ἀσφαλῆς

ἀσφαλῆς δόσις, καὶ βεβαία, καὶ ἀμεϊάβλη-
 τος. φεύγειν ἔν κελεύει (ὀνόμως πρὸς
 ταύτην· καὶ ὅταν ἔλθωσι πρὸς τὰς γυ-
 νᾶκας ἐκεῖνας, ἃς καὶ πρότερον εἶπον,
 ὅτι ἀκρασία, καὶ ἡδυπάθεια καλῶν), καὶ
 ἐνέσθην κελεύει (ὀνόμως ἀπαλλάττει-
 σθαι, καὶ μὴ πεισύνειν μηδὲ ταύτας μη-
 δὲν, ἕως ἂν πρὸς τὴν ψαδοπαδείαν ἀ-
 φίκων). κελεύει ἔν αὐτοῖς χρόνον τινα
 ἐνδιαίρεισθαι, καὶ λαβεῖν ὅ, τι ἂν βέλων)
 παρ' αὐτῆς, ὡς περ ἐφόδιον· εἶτα ἐν-
 τεῦθεν ἀπιέναι πρὸς τὴν ἀληθινὴν πα-
 δείαν (ὀνόμως. ταῦτ' εἰσὶν ἃ πρᾶσάσθαι
 τὸ δαμόνιον. ὅς τις τοῖνον παρ' αὐτὰ
 τι ποιεῖ, ἢ παρακβεῖ, ἀπόλλυ) κακὸς
 κακῶς. ὁ μὲν δὲ μῦθος, ὃ ξένοι, ὁ ἐν
 τῷ πίνακι, τοῖστος ἡμῖν ἐστίν. εἰ δὲ δεῖ
 τι προσυθεῖσθαι περὶ ἐκάστω τούτων, ὃ-
 δεῖς φθόνος· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν φράσω. κα-
 λῶς λέγεις, ἔφην ἐγώ. ἀλλὰ τί κελεύει
 αὐτὰς τὸ δαμόνιον λαβεῖν παρὰ τῆς
 ψαδοπαδείας; ταῦθ' ἃ δοκεῖ εὐχρησά-
 εἶναι.

ceri
 le.
 ubi
 Inte
 etian
 disce
 bere,
 vene
 mora
 rint,
 flea
 plina
 pit.
 cerit,
 et ma
 bula
 exhib
 praete
 que in
 dicis,
 eos G
 Ea qu

certum donum, et firmum, et immutabile. Quare statim ad hanc fugere jubet; ubi verò ad illas mulieres venerint, quas Intemperantiam, et Voluptatem vocari, etiam antè dixi, hinc itidem subito jubet discedere, neque his ulla in re fidem habere, donec ad Falsam Disciplinam pervenerint. Atque hîc aliquamdiu commorari eos jubet, et, quodcunque voluerint, ab ipsa sumere, quasi viaticum: postea hinc cursim abire ad Veram Disciplinam. Haec sunt quae Genius praecipit. Quisquis igitur aliter quidquam fecerit, aut inobediens fuerit, ille malus est, et male peribit. Atque hujusmodi est fabula illa, ô hospites, quam haec tabula exhibet. Quod si de unoquoque horum praeterea aliquid sciscitari opus est, absque invidia id vobis edisseram. Rectè dicis, inquam ego. Quidnam verò jubet eos Genius accipere à Falsa Disciplina? Ea quae videntur esse utilia. Quae ve-

rò sunt ista? Literae, inquit, et aliae disciplinae, quas etiam Plato ait, quasi freni cujusdam vim habere apud adolescentes, ne ad alia distrahantur. Utrum verò necesse est haec accipere, si quis ad Veram Disciplinam venturus sit; an non? Nulla quidem cogit necessitas, inquit; utilia nihilominus sunt: at ut meliores evadamus, huc nihil ista conferunt. Nihil ergo utilitatis haec adferre ais, ut meliores homines evadant? Nihil. quippe et absque illis meliores fieri possunt: non tamen et ipsa sunt inutilia. Quemadmodum enim per interpretem interdum sermones conferimus, nec tamen inutile erat, exercitatore nos esse linguâ, si quid intellexissemus: sic quoque sine his disciplinis meliores fieri nihil impedit. Utrum verò his disciplinis instructi nihilo potiore conditione sunt, ut caeteris hominibus meliores fiant? Quis potiore conditione esse possint, cum eos de bonis

εἶνα
ἐφη,
πλά
ναμι
περι
λαβε
ἀληθ
δεμία
δὲ τὸ
ταῦτ
μα εἰ
δρας
τίης
κῆνᾶ
λομῶ
γε ἔκ
φωνῶν
μῦ·
ἔδεν
ρον ἔ
κοί,
λὼν ο

εἶναι. ταῦτ' ἔν τίνα ἐσὶ ; γράμματά,
 ἔφη, καὶ τῶν ἄλλων μαθημάτων, ἃ καὶ
 πλάτων φησὶν, ὥσανεὶ χαλινῷ τινος δύ-
 ναμιν ἔχειν τοῖς νέοις, ἵνα μὴ εἰς ἕτερα
 περιπαῶν. πότερον δὲ ἀνάγκη ταῦτα
 λαβεῖν, εἰ μέλλοι τίς ἥξειν πρὸς τὴν
 ἀληθινὴν παιδείαν, ἢ ὐ ; ἀνάγκη μὲν ὐ-
 δεμία, ἔφη· χρήσιμα μὲν τοι ἐσὶ. πρὸς
 δὲ τὸ βελτίως ἡμέδα, ὕδεν (συμβάλλει)
 ταῦτα. ὕδεν ἄρα λέγεις ταῦτα χρήσι-
 μα εἶναι, πρὸς τὸ βελτίως ἡμέδα, ἄν-
 δρας ; ὕδεν· ἐστὶ γὰρ καὶ ἀνὰ τῶν βελ-
 τίως ἡμέδα· ὅμως δὲ ὅκ' ἀχρηστὰ κα-
 κεινὰ ἐσιν. ὡς γὰρ δι' ἐρμηνέως (συμβάλ-
 λομεν τὰ λεγόμενά ποτε, ὅμως μὲν τοι
 γὰρ ὅκ' ἀχρηστοὶ ἦν καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τὴν
 φωνὴν ἀκριβεστέρα ἔχειν, ἂν τι (συνήκα-
 μεν· ὕτω ἀνὰ τῶν τῶν μαθημάτων
 ὕδεν κωλύσι βελτίως ἡμέδα. πότε-
 ρον ὕδεν παρέχουσιν ὅτοι οἱ μαθηματι-
 κοί, πρὸς τὸ βελτίως ἡμέδα τῶν ἄλ-
 λων ἀνθρώπων ; πῶς μέλλουσι παρέχειν,

ἐπειδὴν φαίνω) ἡπάνημένοι περὶ ἀγα-
θῶν ἢ κακῶν, ὥς περ οἱ ἄλλοι, ἢ ἔτι
κατεχόμενοι ὑπὸ πάσης κακίας; ἔδεν
ῥ' κωλύει εἶδεναι μὲν γράμματα, ἢ κα-
τέχειν τὰ μαθήματα πάντα, ὁμοίως
δὲ μέθυσον ἢ ἀκρατῇ εἶναι, ἢ φιλάρτυ-
ρον, ἢ ἄδικον, καὶ περδοτῇ, ἢ τὸ πεί-
ρας, ἄφρονα. ἀμέλει πολλὰς τοιούτους ἔ-
στιν ἰδεῖν. πῶς ἔν ἑτοί περὶ ἔχουσιν, ἔφη,
εἰς τὸ βελτίους ἀνδρας ἡμέδα, ἔνεκα
τῶν τῶν μαθημάτων; ὑδαμῶς φαίνε)
ἐκ τῶν τῶ λόγῳ. ἀλλὰ τί ἐστίν, ἔφη
ἐγώ, τὸ αἴτιον; ὅτι ἐν τῷ δατέρῳ πε-
ριβόλῳ διαίριβουσιν, ὥς περ ἐγγίζοντες
πρὸς τὴν ἀληθινὴν ἀμαρτίαν. ἢ τί τῶ-
το ὠφελεῖ αὐτὸς, ἔφη; ὅταν πολλακίς
ἐστίν ἰδεῖν παραγιγνομένης, ἐκ τῶ πρώτῳ
περιβόλῳ, ἀπὸ τῆς ἀκρασίας, ἢ τῆς
ἄλλης κακίας εἰς τὸν τρίτον περιβό-
λον, πρὸς τὴν ἀμαρτίαν τὴν ἀληθινὴν,
οἱ τῶν τῶ μαθηματικὴς παραλλάτ-
τουσιν· ὥς τε πῶς ἔτι περὶ ἔχουσιν; ἄρα
ἢ α-

bon
esse
huc
scin
quē
esse,
tore
di s
gitu
ut m
nas i
mod
sae e
cund
rae L
hoc,
viden
nenti
Discip
plinis
potior
aut di

bonis et malis, aequè ac alios, deceptos esse adpareat, et ab omni pravitate adhuc detineri? Nihil enim vetat literas scire, et doctrinam omnem percepisse, aequè tamen ebriosum, et incontinentem esse, et avarum, et injustum, et proditorem, et denique amentem. Cujusmodi sanè multos videre est. Quomodo igitur, inquit, illorum potior conditio sit, ut meliores viri evadant ob has disciplinas? Ex hac quidem oratione id nullo modo fieri posse adparet. Sed quid causae est? inquam ego. Quoniam in secundo septo tempus terunt, tanquam verae Disciplinae adpropinquantes. Et quid hoc, inquit, eos juvat? Quando saepe videre est, ex primò septo, ab Incontinentia, et reliqua pravitate, ad veram Disciplinam perveniētes, qui hos disciplinis addictos praetereunt. Quî igitur potiore conditione esse possint? Quare aut difficiliùs moventur, aut aegriùs ad-
discunt.

discunt. Quomodo hoc? inquam ego. Quoniam qui sunt in secundo septo, si nihil aliud, saltem prae se ferunt, se ea scire, quae nesciunt. Donec autem hanc opinionem retinent, necesse est eos moveri non posse, ut ad veram Disciplinam contendant. Deinde alterum illud non vides, similiter quoque Opiniones è primo septo ad eos ingredi? Quare hi nihilo illis sunt meliores, nisi quoque his adsit Poenitentia, et persuadeatur, non Disciplinam se habere; sed falsam Disciplinam, à qua seducantur. Dum autem ita sunt animati, non possint unquam servari. Et vos igitur, ô hospites, inquit, ita agite, et immoramini iis quae dicuntur, donec habitum comparaveritis. Quin de iisdem saepius considerationes sunt suscipiendae, ac sine intermissione: caetera autem supervacanea sunt ducenda. sin minus, nulli usui erunt, quae modò auditis. Faciemus. Hoc verò explicata, quomodo bona non sint, quae homines,

ἢ
 πῶ
 δὲ
 ποῦ
 ὡς
 ἡντ
 μᾶν
 τὸ ἔ
 πρῶ
 τὸς
 τίς
 μέλει
 ἔχουσιν
 πατῶ
 τε (ὡ
 ἔφη,
 λεγομ
 λὰ πε
 κοπεῖν
 πᾶρερ
 λος ἔσ
 τῦτο δ

ἢ ἀκινήτοτεροι, ἢ δυσμαθέστεροί εἰσι;
 πῶς, ἔφη, τῦτο, ἐγώ; ὅτι οἱ ἐν τῷ
 δατέρῳ περιβόλῳ, εἰ μηδὲν ἄλλο, προσ-
 ποιῶνταί γε ἐπίστασθαι, ἃ ἔκ οἶδασιν. ἔ-
 ως δ' ἂν ἔχῃσι ταύτην τὴν δόξαν, ἀκι-
 νήτους αὐτὺς ἀνάγκη εἶναι, πρὸς τὸ ὁρ-
 μᾶν πρὸς τὴν ἀληθινὴν παιδείαν. εἶτα
 τὸ ἕτερον ἔχ' ὁρᾷς, ὅτι καὶ αἱ δόξαι ἐκ τῆ
 πρώτης περιβόλου εἰσπορεύουσι πρὸς αὐ-
 τὺς ὁμοίως. ὥςτε ὕδεν ὕτοι ἐκείνων βελ-
 τίους εἶπιν, εἰ μὴ καὶ τέτοις (ὕνῃ μεία-
 μέλεια, καὶ πειρῶσιν, ὅτι ὡς παιδείαν
 ἔχουσιν, ἀλλὰ ψάδοπαιδείαν, δι' ἣν ἀ-
 πατῶν). ὕτω δὲ διακείμενοι, ἔκ ἂν πο-
 τε (ωθεῖεν. καὶ ὑμεῖς τοίνυν, ὡς ξένοι,
 ἔφη, ὕτω ποιεῖτε, καὶ ἐνδιαφρίβετε τοῖς
 λεγομένοις, μέχρις ἂν ἔξιν λαβεῖν. ἀλ-
 λά περὶ τῆς αὐτῆς πολλάκις δεῖ ἐπισ-
 κοπεῖν, καὶ μὴ διαλείπειν. τὰ δὲ ἄλλα
 πᾶρερτα ἠγήσασθαι. εἰ δὲ μὴ, ὕδεν ὄφε-
 λος ἔσται, ὧν νῦν ἀκύνετε. ποιήσομεν.
 τῦτο δὲ ἐξηγήσας, πῶς ἔκ ἐστιν ἀγαθὰ,
 ὅσα,

ὅσα λαμβάνουσιν οἱ ἄνθρωποι παρὰ τῆς
τύχης; οἷον, τὸ ζῆν, τὸ ὑγιαίνειν, τὸ
πλετεῖν, τὸ ἄδοξεῖν, τὸ τέκνα ἔχειν,
τὸ νικᾶν, καὶ τὰ λοιπὰ, ὅσα τέτοις πα-
ραπλήσια· ἢ πάλιν τὰ ἐναντία, πῶς
ἔστι κακά; πάντῃ γὰρ ἡμῖν παραδόξ-
ον, καὶ ἄπιστον δοκεῖ τὸ λεγόμενον. ἄγε
τοινοῦν, πειρῶ, ἔφη, ἀποκρίνασθαι τὸ
φαινόμενον, περὶ ὧν ἂν (εἰ ἐρωτῶ. ἀλ-
λὰ ποιήσω τῆτο, ἔφην ἐγώ. πότερον
ἔν, καὶ κακῶς τις ζῇ, ἀγαθὸν ἐκείνῳ;
ἢ μοι δοκεῖ, ἀλλὰ κακὸν, ἔφην ἐγώ.
πῶς ἔν ἀγαθὸν ἐστὶ τὸ ζῆν, ἔφη, εἰ περ
τῆτῳ ἐστὶ κακόν; ὅτι τοῖς μὲν κακῶς
ζῶσι, κακόν μοι δοκεῖ εἶναι· τοῖς δὲ
καλῶς, ἀγαθόν. καὶ κακὸν ἄρα λέγεις τὸ
ζῆν, καὶ ἀγαθὸν εἶναι; ἔγωγε. μὴ ἔν ἀ-
πιθάνως λέγε. ἀδύνατον γάρ, τὸ αὐτὸ
πρᾶγμα, καὶ κακὸν, καὶ ἀγαθὸν εἶναι. ἔτω
μὲν γὰρ καὶ ὠφέλιμον, καὶ βλαβερὸν ἂν εἴη.
καὶ αἰρετὸν, καὶ φακλὸν ἅμα αἰεὶ. ἀπίθανον
μὲν. ἀλλὰ πῶς, εἰ τὸ κακῶς ζῆν, ὧ
^{δὲν}

hes
tud
caet
con
nè
detu
ram
tur
At f
igitu
ipfi
malu
viver
lum
malu
tibus
dicis
li abs
ut ea
enim
simul
absur
vere,

ñes á Fortuna accipiunt? ut, vita, valetudo, divitiae, gloria, liberi, victoria, et caetera, quae his similia sunt: aut rursus contraria, quomodo non sint mala? Planè enim mirabile nobis, et incredibile videtur quod dicis. Age igitur, da operam, inquit, ut respondeas, quid videatur de iis, quae tibi sum propositurus. At faciam hoc, inquam ego. Numquid igitur, quamvis malè quis vivat, vivere ipsi bonum est? Non videtur mihi, sed malum, inquam ego. Quomodo igitur vivere bonum est, inquit, si huic est malum? Quare malè quidem viventibus; malum mihi esse videtur; at bene viventibus, bonum. Ergone et malum esse dicis vivere, et bonum? Ego certè. Noli absurda proferre. Fieri enim nequit, ut eadem res et mala sit, et bona. Ita enim et utilis, et perniciofa simul fuerit; simul expetenda, et fugienda. quod est absurdum. Sed qua ratione, si male vivere, cui quidem contigerit, malum quid ipsi

ipsi est, non ipsum vivere malum est?
 At non idem, inquit, est, vivere, et ma-
 lè vivere. an non tibi videtur? Profec-
 to nec mihi idem esse videtur. Ergo vi-
 vere non est malum: quoniam si malum
 foret, viventibus bene, malum existeret,
 quoniam viverent; id quod malum est.
 Vera mihi dicere videris. Quoniam igi-
 tur utrisque accidit vivere, et malè vi-
 ventibus, et bene; nec bonum fuerit vi-
 vere, nec malum: sicut nec secare, et
 urere, in aegrotis est morbosum, aut sa-
 lubre. Sic ergo et res se habet, cum, an
 vivere bonum sit, aut malum, quaeritur.
 Tu verò ita haec considera, utrum ma-
 lis; vivere malè, an bene et fortiter mo-
 ri? Mori equidem bene. Ergo nec mo-
 ri malum est, siquidem saepe magis ex-
 petendum est mori, quàm vivere. Ita
 est. Idem dicendum est, cùm quaeri-
 tur, num bonum sit valere; et malum,
 aegrotare. Saepe enim non conducit va-
 lere, sed contrà aegrotare, cum ita casus
 tulerit.

ἀνὴρ
 κακὸς
 ἔφη,
 τοῖς φ
 εἶναι.
 κακὸς
 χεν,
 ἐστὶ κα
 περὶ τ
 ἡ τοῖ
 ἂν εἴη
 κόν.
 ἐν τοῖ
 νόμ.
 ὁ το
 βύλοιο
 ἡ ἀνδ
 ἔκων
 ἀρετῶν
 ζῆν.
 περὶ τ
 γὰρ ὁ
 ἔκων

ἂν ὑπάρχῃ, κακόν τι ὑπάρχει αὐτῷ, ἢ
 κακὸν αὐτὸ τὸ ζῆν ἐστίν; ἀλλ' ἢ τὸ αὐτὸ,
 ἔφη, ὑπάρχει τὸ ζῆν τῷ κακῶς ζῆν. ἢ ἢ
 (οἱ φαίνε); ἀμέλει ὃδ' ἐμοὶ δοκεῖ τὸ αὐτὸ
 εἶναι. τὸ τοίνυν ζῆν ἢ κακόν ἐστιν. ἐπεὶ εἴην
 κακὸν, τοῖς ζῶσι καλῶς κακὸν δὴ ὑπῆρ-
 χεν, ἐπεὶ τὸ ζῆν αὐτοῖς ὑπῆρχεν. ὅπερ
 ἐστὶ κακόν. ἀληθῆ μοι δοκεῖς λέγειν. ἐ-
 πεί τοίνυν ἀμφοτέροις συμβαίνει τὸ ζῆν,
 καὶ τοῖς κακῶς ζῶσι, καὶ τοῖς καλῶς. ἔκ-
 ἂν εἴη ὅτε ἀγαθὸν εἶναι τὸ ζῆν, ὅτε κα-
 κόν. ὥς περ ὃδ' ἐπὶ τὸ τέμνειν, καὶ καίειν,
 ἐν τοῖς ἀρρώστουσιν ἐστὶ νοσερὸν, καὶ ὑγιει-
 νόν. ἔκἂν ὅτω καὶ ἐπὶ τῷ ζῆν ἐστὶ ταῦτα.
 Ὡς τοίνυν ὅτω θεωρήσῃς, πότερον ἂν
 βύλοις, ζῆν κακῶς, ἢ ἀποθανεῖν καλῶς
 καὶ ἀνδρείως; ἀποθανεῖν ἔγωγε καλῶς.
 ἔκἂν ὃδ' ἐπὶ τὸ ἀποθανεῖν κακόν ἐστιν, ἐπεὶ
 ἀνδρείωτερόν ἐστι πολλάκις τὸ ἀποθανεῖν τῷ
 ζῆν. ἐστὶ ταῦτα. ἔκἂν ὁ αὐτὸς λόγος καὶ
 περὶ τῷ ὑγιαίνειν, καὶ νοσεῖν. πολλάκις
 γὰρ ἢ συμφέρει ὑγιαίνειν, ἀλλὰ τῷναντίον,

P

ὅταν

ὅταν ἢ περὶ τῶν τοιαύτων. ἀληθῆ λέ-
 γεις. ἄγε δὴ, (σεφάμεθα καὶ περὶ τῷ
 πολυτεῖν ὅπως, εἴγε θεωρεῖν ἐσιν, ὡς πολ-
 λάκις ἐσιν ἰδεῖν ὑπάρχοντά τινι πλεον,
 κακῶς δὲ ζῶντα τὸν καὶ ἀθλίως. νῦν δὲ αὖ,
 πολλὰς γε. ὑκὺν ὕδεν τῷ τοις ὁ πλεοντος
 βοηθεῖ εἰς τὸ ζῆν κακῶς; ὑφαίνε). αὐ-
 τοὶ γὰρ φαῦλοι εἰσιν. ὑκὺν τὸ (πλεοντος
 εἶναι ὕχ ὁ πλεοντος ποιεῖ, ἀλλὰ ἢ πα-
 ρεία. εἰκός γε. ἐκ τούτου ἄρα τῷ λόγῳ,
 πῶς ὁ πλεοντος ἀγαθὸν ἐσιν, εἴπερ ὁ βο-
 ηθεῖ τοῖς ἔχουσιν αὐτόν, εἰς τὸ βελτίους
 εἶναι; φαίνε). ὅπως ὕδεν (συμφέρει ἄρα
 ἐνίοις πολυτεῖν, ὅταν μὴ ἐπίσταται τῷ
 πλεοντῷ χρῆσθαι. δοκεῖ μοι. πῶς ὅτι τῷ
 τοῦ ἄν τις κρίνει ἀγαθὸν εἶναι, ὁ πολ-
 λάκις καὶ (συμφέρει ὑπάρχειν; ὑφαίνε),
 ὑκὺν εἰ μὴ τις ἐπίσταται πλεοντῷ χρῆσθαι
 κακῶς καὶ ἐρπαίρας, εὖ βιώσει). εἰ δὲ
 μὴ, κακῶς. ἀληθές ἐστί μοι δοκεῖς τούτο
 λέγειν. καὶ τὸ (ὕνολον δὲ, τὸ τιμᾶν ταῦ-
 τα, ὡς ἀγαθὰ ἔσθαι, ἢ ἀτιμάζειν, ὡς κα-
 κα,

tuler
 vitiu
 ctare
 liqu
 et m
 Ergo
 dum
 enim
 ciplin
 le ho
 diviti
 tibus
 melio
 cond
 iis ut
 Quon
 dicab
 cond
 diviti
 vivet
 mihi
 brevi
 habet

tulerit. Vera dicis. Age verò, de divitiis eodem modo inquiramus, si id spectare possumus: uti saepe videre est, aliquem divitiis adfluentem, male itidem et miserè vivere. Per Jovem, multos, Ergo nihil ipsis divitiae ad bene vivendum profunt? Non videtur. Improbi enim sunt. Quare non divitiae, sed disciplina, ut probi simus, efficit. Probabile hoc est. Hoc igitur argumento quì divitiae bonum sint, siquidem possidentibus ipsas eò auxilii nihil adferunt, ut meliores fiant? Adparet. Sic ergo nec conducit quibusdam divitiis adfluere, cum iis uti nesciunt. Id mihi quoque videtur. Quomodo igitur id quis bonum esse judicabit, quod saepe ne existere quidem conducit? Nullo modo. Quare si quis divitiis bene et solerter uti norit, bene vivet: sin minus, malè. Verissime hoc mihi dicere videris. Atque ut omnia breviter comprehendam, haec in pretio habere, ut quae bona sint; aut contem-

nere, ut quae mala, hoc est quod turbat homines, et damno adficit : cum ista colunt, et iis solis se felices esse putant ; et consequenter horum causâ omnia agunt, etiam quae impiissima esse videntur. Haec autem propter boni ignorance[m] ipsis usu veniunt.

PRO-

καὶ τὴν ἐξί τὸ ταράττον τὴν ἀνθρώπων,
καὶ βλάβη, ὅταν τιμῶσι τε αὐτὰ,
καὶ οἶον διὰ τῶν μόνων ἀδαιμονεῖν.
καὶ πάνθ' ἐπομῶς πρᾶττεσιν ἕνεκα τῶ-
των, καὶ τὰ ἀδεῖα ἡ δὲ κῆν ἔιναι.
ταῦτα δὲ πᾶσι διὰ τὴν τῶ ἀγαθῶ
ἡγοίαν.

ΠΡΟΔΙΚΟΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

ΦΗΣΙ (πρόδικος,) ἡρακλῆα, ἐ-
πει ἐκ παίδων εἰς ἤβην ὠρμά-
το, ἐν ᾗ οἱ νέοι, ἤδη αὐτοκράτορες γίγ-
νονται, δηλοῦσιν, εἴτε τὴν δι' ἀρετῆς ὁ-
δὸν τρέψον· ἐπὶ τὸν βίον, εἴτε τὴν διὰ
κακίας, ἐξεληθόντα εἰς ἡσυχίαν καθῆσθαι,
ἀπορῶντα ὁποτέραν τῶν ὁδῶν τράπηται.
καὶ φανῆναι αὐτῷ δύο γυναῖκας προΐεναι
μεγάλας· καὶ τὴν μὲν ἑτέραν ἀπρεπῆ τε
ἰδεῖν, καὶ ἐλδθέριον, φύσι κεκοσμημένην,
τὸ μὲν ὥμα καθαρότητι, τὰ δὲ ὀμ-
μάλα αἰδοῖ, τὸ δὲ χῆμα (ωφροσύνη, ἐσ-
θῆτι δὲ λακῇ. τὴν δ' ἑτέραν τέτραμ-
μένην μὲν εἰς πολυσαρκίαν τε καὶ ἀπα-
λότῃα,

PRODICUS

DE

HERCULE

HERCULEM (Prodicus) ait, postea-
 quam exactâ pueritiâ pubertatis in-
 iret cursum, in quâ jam adulescentes sui
 juris sunt, ac indicia præbent, Virtu-
 tisne viâ perfecturi sint ad vitam, an ve-
 rò ignaviae, egressum in tranquillum lo-
 cum ibidem confedissee; ambigentem, ad
 utram se viam converteret. Tum muli-
 eres duas, easque grande staturâ, esse vi-
 sas ad ipsum accedere; quarum altera
 esset eleganti ac liberali vultu prædita,
 cujusque corpus à natura munditie orna-
 tum esset, oculi verecundiâ, gestus mo-
 destiâ, veste candidâ: altera educatione
 reddita obesa et tenera, sic ornata, colo-
 rem

rem quod adtineret, ut candidior ac rubicundior videretur, quàm esset; formâ procerior visâ, quàm esset à natura; oculis apertis; veste tali, ex qua venustas maximè pelluceret. Eandem saepius se contemplatam esse, ac num aliquis ipsam spectaret, considerasse; saepenumero ad umbram quoque suam respexisse. Posteaquam ad Herculem venissent propius, incessisse illam, de qua prius diximus, eodem modo: alteram verò, quae vellet hanc antevertere, cursu ad Herculem se contulisse, ac verbis his eum compellasse. Video te, mi Hercules, ambigere, quânam viâ te ad vitam conferas. Quapropter si me tibi amicam adjunxeris, ducam te ad iter jucundissimum ac facillimum; ut eorum, quae suavia sunt, nihil non gustes, simulque omnis expertem molestiae vitam exigas. Nam primum tibi neque bella, neque negotia curanda erunt; sed dispicies, quemnam tibi gratum vel cibum, vel potum invenire possis:

λὸ
Χ
ρα
μα
κα
μέν
δια
αυτ
αυτ
εαυτ
ωλη
θεν
την
δραμ
ὁ ἥρ
τὸν β
ήσης,
ἄξω
γὰρ
διαβίω
ἔδε
ἐμμε

λότῃα, κεκαλλωπισμένην δὲ τὸ μὲν
 χρῶμα, ὥς ἐλακότεραν τὴν καὶ ἐρυθροτέ-
 ραν τῷ ὄντι δοκεῖν φαίνεσθαι· τὸ δὲ χη-
 μα, ὥς ἐδοκεῖν ὀρθότεραν τῆς φύσεως εἶ-
 ναι· τὰ δὲ ὄμματα ἔχειν ἀναπεπλά-
 μενα· ἐοδῆτα δὲ, ἐξ ἧς ἂν μάλιστα ὥρα
 διαλάμποι· καλῶς σκοπεῖσθαι δ' ἄμα ἐ-
 αὐτήν, ἐπισκοπεῖν δὲ καὶ εἰ τις ἄλλος
 αὐτὴν θεῖται. πολλὰ γὰρ καὶ εἰς τὴν
 ἑαυτῆς χεῖρα ἀποβλεπεῖν. ὥς δ' ἐλθὲν
 πλεονέστερον τῷ Ἡρακλεῖ, τὴν μὲν πρὸς-
 θέν ῥηθεῖσαν ἰεῖναι τὸν αὐτὸν τρόπον·
 τὴν δ' ἐτέραν, φθάσαι βελομένην, προσ-
 δραμεῖν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ εἰπεῖν. ὁρῶ σε,
 ὦ Ἡράκλεις, ἀπορῆναι ποῖαν ὁδὸν ἐπὶ
 τὸν βίον τράπη· εἰ μὲν ἐμὲ φίλην ποι-
 ῆς, ἐπὶ τὴν ἡδίστην τὴν καὶ ῥάστην ὁδὸν
 ἄξω σε, καὶ τῇ μὲν τερπνῶν ὕδενος ἄ-
 γαθος ἔσῃ· τῇ δὲ χαλεπῶν ἀπειρος
 διαβιώσῃ. πρῶτον μὲν γὰρ ὁ πολέμων,
 ὃς δὲ πραγμάτων προηγεῖς, ἀλλὰ χρὴ
 σὺ μὲν δὴ ἔσῃ, τί ἂν κεχαρισμένον ᾖ
 (ιτίον.

(τίον, ἢ ποτὸν εὖροις, ἢ τι ἂν ἰδῶν, ἢ
 τί ἀκύντας τερφθείης, ἢ τίνων ὀσφρανό-
 μενος, ἢ ἀπλόμενος ἠδεύης, τίσι δὲ παι-
 δικαῖς ὁμιλῶν μάχης ἂν ἀφρανθείης, καὶ
 πῶς ἂν μαλακώτατα καθάδοις, καὶ πῶς
 ἂν ἀπονώτατα τέτων πάλων τυγχάνοις,
 εἰάν δέ ποτε γῆναι τις ὑποψία (πάντως,
 ἀφ' ὧν ἔσαι ταῦτα, καὶ φόβος, μή σε ἀ-
 γάγω ἐπὶ τὸ πονῆναι καὶ ταλαπωρῆναι
 τῷ σώματι καὶ τῇ ψυχῇ ταῦτα παρί-
 ζεσθαι· ἀλλ' οἷς ἂν οἱ ἄλλοι ἐργάζωνται),
 τέτοις (ὅς) χρήσι, ὑδενὸς ἀπεχόμενος,
 οὔτε ἂν δυνατὸν ἢ τι κερδάναι. παντα-
 χόθεν γὰρ ὠφελεία τοῖς ἐμοὶ ζυνῶσιν
 ἐκασίαν ἔγωγε παρεχω. καὶ ὁ Ἡρακλῆς
 ἀκύντας ταῦτα· ὦ γύναι, ἔφη, ὀνομαδέ-
 ραι τί ἐσιν; ἡ δὲ, οἱ μὲν ἐμοὶ φίλοι, ἔ-
 φη, καλῶσί με ἀδελφοποιῶν· οἱ δὲ μι-
 σῶντές με, ὑποκοριζόμενοι ὀνομάζουσίν με
 κακίαν. καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἑτέρα γυνὴ παρ-
 σελθῆσα εἶπεν· καὶ ἐγὼ ἤκω πρὸς σε, ὦ
 Ἡρακλῆς, αἰδῶμαι τὴν γυναικίαν. (καὶ καὶ
 τὴν

sis: quid vel adspectu, vel auditu, vel odoratu, vel tactu, te delectare possit; quibus amoribus fruens, plurimum gaudeas; quo pacto quàm molissime dormias; quàm absque labore minimo possis haec omnia consequi. Quod si aliquando illa defectura, de quibus haec percipies, suspicio sit; nihil est quod metuas, ne eò te deducam, ut haec tibi laborando, variisque tum animi tum corporis aerumnis perferendis, paranda sint; sed aliorum laboribus tu frueris, nec ab ulla re abstinebis, de qua capi aliquid lucri possit. Nam equidem is, qui mea utuntur consuetudine, potestatem facio, ut undecunque possint, utilitatem capiant. Haec quum audisset Hercules; Quod est, inquit, tibi nomen mulier? Illa verò; Amici mei, ait, Felicitatem me adpellant: at qui oderunt obtrectando, vocant Ignaviam. Quum interim altera mulier accessisset; Ego quoque, inquit, ad te venio, mi Hercules, quae et parentes tuos novi, et quae tua esset

esset natura, in institutione animadverti. De quibus equidem in eam spem venio, ut si ea, quae ad me ducit, via incesseris; egregie tu praeclaras et honestas res geras, atque ego longè honoratior, bonorumque gratiâ illustrior videar. Neque verò te decipiam voluptatis prooemiis, sed ex instituto divino res ipsas verè commemorabo. Nam quaecunque bona sunt ac praeclara, eorum nihil sine labore ac studio Dii hominibus largiti sunt; omninoque sive Deos esse propitios tibi vis, colendi sunt tibi: seu ab amicis vis diligere, beneficiis amici sunt adficiendi: sive ab urbe aliqua vis honorem consequi, necesse est aliquid illi utilitatis adferas: seu apud universam Graeciam virtutis nomine vis esse in admiratione, de hac ut bene promerere, conandum erit: sive terram tibi fructus uberes ferre vis, colenda erit: seu à jumentis opes tibi quaerendas putas, necesse est jumentorum curam habeas: sive bello res tuas amplificare desideras,

τ
μ
μ
λ
χ
γα
πα
ἡπ
γῆς
ἀγο
μελ
εἶτε
ραπ
ἐθέλε
τέον
τιμᾶ
ὑπὸ
ρετῆ
τέον
βῆλ
τέον
ωλυτ

τὴν φύσιν τὴν σὴν ἐν τῇ παρδείᾳ καλὰ
μαθῆσα· ἐξ ὧν ἐλπίζω, εἰ τὴν πρὸς ἐ-
μὲ ὁδὸν τράποιο, (φόδρ' ἂν (εἴ τίς κα-
λῶν καὶ σεμνῶν ἐργάτην ἀγαθὸν γνέσθαι,
καὶ ἐμὲ ἔτι πολὺ ἐνιμώτερον, καὶ ἐπ' ἀ-
γαθοῖς διαπρεπετέραν φανῆναι. ὅκ' ἐξα-
παλίσσω δέ (εἰ προοιμίῳ ἡδονῆς, ἀλλ'
ἤπερ οἱ θεοὶ διέθεσαν, τὰ ὄντα διη-
γήσομαι μετ' ἀληθείας. τίς γὰρ ὄντων
ἀγαθῶν καὶ καλῶν ὕδεν, ἄνδ' ὄντων καὶ ἐπι-
μελείας θεοὶ διδόασιν ἀνθρώποις· ἀλλ'
εἴτε τὸς θεὸς ἴλεως εἶναι (οἱ βέλτ', θε-
ραπείῳ τὸς θεός· εἴτε ὑπὸ φίλων
ἐθέλεις ἀγαπᾶσθαι, τὸς φίλους ἀερίετη-
τόν· εἴτε ὑπὸ τινος πόλεως ἐπιθυμῆς
τιμᾶσθαι, τὴν πόλιν ὠφελήτεον· εἴτε
ὑπὸ τῆς ἐλλάδος πάσης ἀξιοῖς ἐπ' ἀ-
ρετῇ θαυμάζεσθαι, τὴν ἐλλάδα περὶ-
τέον εὖ ποιεῖν· εἴτε τὴν γῆν φέρειν (οἱ
βέλτ' καρπὸς ἀφθόνως, τὴν γῆν θέραπεί-
τεον· εἴτε ἀπὸ βοσκημάτων οἶε δειν
πλετίζεσθαι, τίς βοσκημάτων ἐπιμελη-
τέον·

Q

τέον· εἴτε διὰ πολέμου ὁρμῆς αὖξομαι,
 καὶ βύλης δύνασθαι τὰς τε φίλους ἐλευθερῶν,
 καὶ τὰς ἐχθρὰς χειρῶν, τὰς πολεμι-
 κὰς τέχνας αὐτὰς τε παρὰ τοῦ ἐπι-
 σαμῶν μαθητέον, καὶ ὅπως αὐταῖς δεῖ
 χρῆσθαι, ἀσκητέον. εἰ δὲ καὶ τῷ σώματι
 βύλη δύναλος εἶναι, τῇ γνώμῃ ὑπηρετεῖν
 ἐθιστέον τὸ σῶμα, καὶ γυμνασέον σὺν πό-
 νοις καὶ ἰδρώτι. καὶ ἡ κακία ὑπολαβῆσα εἴ-
 πειν, ὥς φησι πρόδικος· ἐννοεῖς ὧν ῥά κλεις,
 ὥς χαλεπὴν καὶ μακρὰν ὁδὸν ἐπὶ τὰς
 ἀφροσύνας ἡ γυνὴ τοι αὕτη διηγείται;
 ἐγὼ δὲ ῥαδίαν καὶ βραχεῖαν ὁδὸν ἐπὶ τὴν
 ἀδαμονίαν ἄξω σε. καὶ ἡ ἀρετὴ εἶπεν·
 ὦ τλήμων, τί δὲ σὺ ἀγαθὸν ἔχεις; ἡ
 τί ἡδὺ οἶδα, μηδὲν τούτων ἕνεκα πράτ-
 τειν ἐθέλῃσα; ἥ τις ἕδὲ τὴν τοῦ ἡδέων
 ἐπιθυμίαν ἀναμύει, ἀλλὰ πρὶν ἐπιθυ-
 μῆσαι, πάντων ἐμπίπλασαι. πρὶν μὲν
 πεινῆν, ἐδίψα· πρὶν δὲ διψῆν, πί-
 νυσα. καὶ ἵνα μὲν ἡδέως φάγῃς, ὀψοποι-
 ῖς μηχανωμένη· ἵνα δὲ ἡδέως πίνῃς,
 οἶνος

De HERCULE. 77

sideras, eamque potestatem consequi vis, ut et amicos in libertatem vindices, et hostes tibi subicias, non solum artes bellicae tibi ab earum peritis discendae sunt, sed etiam percipiendum exercitatione, quo pacto sit iis utendum. Denique si etiam corpore vis esse robustus, necesse est corpus adsuafacias ad parendum animo, perque labores ac sudorem exerceas. Tum ejus sermonem excipiens Ignavia, quemadmodum Prodicus ait: Vidēsne, inquit, mi Hercules, quam longam ac difficilem viam ad delectationes haec tibi mulier exponat? ego verò facili brevique ad beatitudinem itinere te ducam. Et Virtus: Misera verò tu, ait, quid boni habes? quam delectationem nōsti, quum nihil horum causā facere velis? quum jucundorum adpetitum non expectes, sed prius etiam quā adpetas, omnibus repleare? Priusquam esurias, comedis: priusquam sitias, bibis: atque ut suaviter comedas, obsoniorum structores excogitas: ut suavi-

ter bibas, magno sumtu vina tibi compa-
 ras, ac per aestatem nivis quaerendae
 causâ circumcurfitas : ut suaviter somnum
 capias, non stragula tantum mollia, sed
 etiam lectulos, lectulorumque fulcra pa-
 ras. Non enim propter labores somnum
 adpetis, sed quia nihil est tibi quod agas.
 Venerem verò prius, quàm eâ indigeas,
 omni conatu et arte impellis, et tam fe-
 minarum ad hoc operâ, quàm virorum
 uteris. Sic enim amicos tuos instituis,
 noctu stupris polluens ; et utilissima dici
 parte somno obruens. Quumque sis im-
 mortalis, à diis quidem rejecta es, ab ho-
 nestis autem hominibus probro adficeris.
 Jam quod omnium auditu jucundissimum
 est, tuam ipsius laudem nullam audis ;
 nec quod spectaculum jucundissimum est,
 spectare potes. Quippe nullum unquam
 honestum facinus tuum vidisti. Quis ve-
 rò tibi aliquid dicenti fidem habeat ?
 Quis rei alicujus egenti quidquam suppe-
 ditet ? Quis mentis compos tuae sode-
 litatis coetu contineri audeat ? quum tui,
 si juvenes sint, corporibus sint debiles ;
 provec-

οἶνε· τὲ ποκυλεῖς παρὰ σκιάζει, καὶ
τῷ θέρει χιόνα περιθέουσα ζητεῖς. ἵνα
δὲ καθυπνώσῃς ἡδέως, ὃ μόνον τὰς τραυ-
τὰς μαλακᾷς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας, καὶ τὰ
ὑπόβαθρα τὰς κλίνας παρασκαλεῖς.
ὃ γὰρ διὰ τὸ ποτεῖν, ἀλλὰ διὰ τὸ μηδὲν
ἔχειν ὅ, τι ποῖς, ὕπνῳ ἐπιθυμεῖς. τὰ
δ' ἀφροδίσια πρὸ τῷ δεῖσθαι ἀναγκάζεις,
πάντα μηχανορῶν, καὶ γοναξί καὶ ἀνδρά-
σι χρωρῶν. ὕτω γὰρ παρὰ δέεις τὴν (αὐτῆς
φίλος· τῆς μὲν τοκλὸς ὑβρίζουσα, τῆς
δ' ἡμέρας τὸ χρησιμώτατον κατακοιμί-
ζουσα. ἀθάνατος δὲ εἶσα, ἐκ θεῶν μὲν ἀ-
πέριψα· ὑπὸ δὲ ἀνθρώπων ἀγαθῶν ἀ-
τιμάζει. τῷ δὲ πάντων ἡδίστον ἀκύνμα-
τος, ἐπαρῶν ἑαυτῆς, ἀνήμερος εἶ· καὶ τῷ
πάντων ἡδίστον θεάματος, ἀθέατος. ὕδεν
γὰρ πώποτε (αὐτῆς ἔργον κακὸν τεθέα-
σαι. τίς δ' ἂν (οἱ μεγάλῃ τι περὶ δέσσει;
τίς δ' ἂν θεωρῶν τινὸς ἐπαρκέσειεν; ἢ
τίς ἂν εὖ φρονῶν τῷ σὺ θιάσῳ τοκμή-
σειεν εἶναι; οἱ γὰρ μὲν ὄντες, τοῖς (ὡ-

μασιν ἀδύνατοί εἰσι· πρεσβύτεροι δὲ
 θρόμβοι, ταῖς ψυχαῖς ἀνόητοι. ἀπό-
 νως μὲν λιπαροὶ διὰ νεότητος τρεφόμε-
 νοι, ἐπιπόνως δὲ αὐχμηροὶ διὰ γήρας
 σερῶντες· τοῖς μὲν πεπραγμένοις ἀσ-
 χυνόμβοι, τοῖς δὲ πρᾶττομένοις βαρυ-
 νόμβοι· τὰ μὲν ἡδέα ἐν τῇ νεότητι δια-
 δραμόντες, τὰ δὲ χαλεπὰ εἰς τὸ γῆρας
 ἀποθέμενοι. ἐγὼ δὲ ζῦναιμι μὲν θεοῖς,
 ζῦναιμι δὲ ἀνθρώποις τοῖς ἀγαθοῖς. ἔρ-
 γον δὲ καλὸν, ἔτε θεῖον, ἔτε ἀνθρώπι-
 νον, χωρὶς ἐμὲ γίγνεται. τιμῶμαι δὲ μά-
 λιστα πάντων καὶ παρὰ θεοῖς, καὶ παρὰ
 ἀνθρώποις, οἷς προσήκει. ἀγαπητὴ μὲν
 ζυνεργὸς τεχνίτης, πιστὴ δὲ φύλαξ οἰ-
 κων δεσπότης· ἀμελής δὲ παρασάτης
 οἰκέτης, ἀγαθὴ δὲ συλλήπρια καὶ ἐν
 εἰρήνῃ πόνων, βεβαία δὲ καὶ ἐν πολέμῳ
 σύμμαχος ἔργων· ἀρίστη δὲ φιλίας κοι-
 νῶνος. ἔστι δὲ τοῖς μὲν ἐμοῖς φίλοις ἡ-
 δεῖα μὲν καὶ ἀπραγμων σίτων καὶ ποτῶν
 ἀπόλαυσις. ἀνέχοιτο γὰρ, ἕως ἂν ἐπιθυ-
 μήσωσιν

proveciores facti, animis desipiant. Dum juvenilis aetas adest, absque labore nitidi victitant; cum labore squalidi, senectam aetatem transeunt: anteaactorum eos pudet, agendorum onus haud sustinent: jucundis in juventute cursu quasi peragratis, in senectutem molesta referant. Ego verò cum diis versor, cum hominibus honestis versor: nec ullum praeclarum facinus, sive divinum, seu humanum, absque me perpetratur. Maximum omnium à diis, et hominibus quibus parest, honoribus adficio: artificibus cara laborum socia, fida domorum custos heris, opitulatrix benigna servis, in laboribus pace curandis adiutrix egregia, constans in negotiis bellicis auxiliatrix, amicitiae consors optima. Perceptio cibi et potus ut amicis meis delectationem adfert, sic elaborati nihil habet. Expectant enim, donec adpetant. Iidem somnum capiunt suaviorem, quam otiosi; ac neque excitatos se molestè ferunt, neque

neque somni causa, quae agenda necessario sunt, omittunt. Juvenes senum laudibus gaudent, senes juvenum honoribus delectantur. Idem rerum olim gestarum memoriam jucundè repetunt, nec minori cum voluptate praesentia curant, quum quidem meâ causâ diis accepti sint, amicis cari, magno apud suam quisque patriam in pretio. Denique quum finis à fato praestitutus adest, non inhonorati jacent, oblivioni traditi: sed ita florent, ut cum memoria sui posteritatis aeternae laudibus fruantur, perpetuâ sui memoriâ celebrati florent. Hujusmodi, mi Hercules, parentum suboles fortium, laboribus exanclatis; licet ea felicitate potiaris, quae ab omnibus tantopere praedicatur.

P R O-

μήσωσιν αὐτῷ. ὕπνος δ' αὐτοῖς πᾶρ-
 εῖν ἡδίων, ἢ τοῖς ἀμόχθοις. καὶ ὅτε ἀ-
 πολιπόντες αὐτὸν ἄχθον), ὅτε διὰ τῆτον
 μεθιᾶσι τὰ δέοντα πράττειν. καὶ οἱ μὲν
 νέοι τοῖς τῶν πρεσβυτέρων ἐπαύνοις χαί-
 ρουσιν, οἱ δὲ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τι-
 μαῖς ἀγάλλονται. καὶ ἡδέως μὲν τῷ πα-
 λαῶν πράξεων μέμνην). εὐ δὲ τὰς
 παρῆστας ἡδονὴν πράττοντες. δι' ἐμὲ φί-
 λοι μὲν θεοὶ ὄντες. ἀγαπήσοι δὲ φί-
 λους, τίμιοι δὲ πατρίσιν. ὅταν δ' ἔλθῃ
 τὸ πεπρωμένον τέλος, καὶ μετὰ λήθης ἀ-
 στιμοὶ κείν), ἀλλὰ μετὰ μνήμης τὸν αἰ-
 χρόνον ὑμνέμενοι θάλλουσι. τοιαῦτά
 σοι, ὦ πάτερ, τοκέων ἀγαθὸν ἠράκλεις,
 ἔξεσι διαπονησαμένῳ, τὴν μακαριστά-
 τιν ἀδαμνοίαν κεκλήσθαι.

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ

ΥΜΝΟΣ

ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΕΟΝ.

ΚΥΔΙΣ' ἀθανάτων, πολυνύμφε, παλ-
 κρατὲς αἰεὶ,
 ζῆς, φύσεως ἀρχηγέ, νόμῳ μείλ' ἀπάντα
 κυβερνῶν,
 χαῖρε. σὲ γὰρ πᾶσι δέμιν θνητοῖσι προ-
 σαυδᾶν.
 ἐκ σὺ γὰρ γένος ἐσμεν, ἦχ' ἔμμημα κα-
 χόντες
 μῦνον, ὅσα ζῶει τε καὶ ἔρχεθ' ἐπὶ
 γαῖαν.
 τῷ σε καθυμνήσω καὶ σὸν κράτος αἰὲν ἀ-
 εῖσω.
 ῥοὶ δὲ πᾶς ὀδικόσμος ἐλυσόμενος περὶ
 γαῖαν

πειθεῖ),

CLEANTHIS HYMNUS

A D

DEUM.

MAgne Pater Divûm, cui nomina multa,
sed una

Omnipotens semper Virtus, tu Jupiter
Autor

Naturae, certa qui singula lege gubernas!

Rex salve. Te nempe licet Mortalibus
aegris

Cunctis compellare ; omnes tua namque
propago

Nos sumus, aeternae quasi Imago vocis
et Echo

Tantum, quotquot humi spirantes repimus ; Ergo

Te

Te cantabo, tuum et robur sine fine ce-
lebrans.

Quippe tuo hic totus, terram qui circuit,
orbis

Paret (quoque agis) imperio, ac obtem-
perat ultro

Inviſtis Telum manibus tibi tale mini-
ſtrum,

Anceps, ignitum, haud moriturum de-
nique fulmen.

Ictu etenim illius tota et natura tremiſ-
cit ;

Illo et Communem Rationem dirigis, et
quae

Mundi agitat Molem, magno ſe corpore
miſcens :

Tantus Tu rerum Dominus, Reſtorque
Supremus.

Nec ſine Te factum in terris, Deus, aut
opus ullum,

Eethere nec dio ſit, nec per caerula
ponti,

Errore

πείθε), ἦκεν ἄγης, καὶ ἐκὼν ὑπὸ σείῃ
κρατεῖται,

τοῖον ἔχεις ὑποεργὸν ἀνικὴ τοῖς ὑποχερ-
σιν

ἁμφήκη πυρόεντα, αἰζώοντα κεραυνόν·
τὸ γὰρ ὑπὸ πλήγης φύσεως πάντ' ἐρρί-
γασι,

ὧ σὺ κατὰ θύεις κοινὸν λόγον, ὃς διὰ
πάντων

φοιτᾷ μιγνύμενος· μεγάλων μικροῖσι
φαιεσι,

ὃς τόσος γελαῶς ὑπάλος βασιλᾶς διὰ
παντός,

ὃδὲ τι γίγνεται ἔρπον ἐπὶ χθονὶ σὺ δίχα
δαίμων,

ἔτε κατ' αἰθέριον θεῖον πόλον, ἔτ' ἐπὶ
πόντῳ,

πλὴν ὅποσα ῥέζουσι κακοὶ σφετέρῃσιν ἀ-
νοίαις.

καὶ κοσμεῖς τὰ ἄκοσμα καὶ ὧ φίλα τοῖ
φίλα ἔσιν.

ὧ δὲ ῥ' εἰς ἕν πάντῃα (υγῆρμονας ἐοδλὰ
κακοῖσιν,
ὧδ' ἕνα γένεσθαι πάντων λόγον αἰὲν ἐ-
όντων.

ὅν φάγοντες ἐῷσιν ὅσοι θνητῶ' κακοὶ εἰ-
σιν;

δύσμοροι, ὅτ' ἀγαθῶν μὲν αἰὲ κίῃσιν
παθεόντες,

ἔτ' ἐσορῶσι θεῶ κοινὸν νόμον, ἔτε κλύ-
ουσιν.

ὧ κεν πειθόμενοι σὺν νῶ βίον ἐοδκὸν ἔ-
χοεν.

αὐτοὶ δ' αὖ ὁρμῶσιν ἀνὰ καλῷ ἄλλος ἐπ'
ἄλλα

οἱ μὲν ὑπὲρ δόξης σπουδὴν δυσέριτον ἔ-
χοντες,

οἱ δ' ἐπὶ κερδοσύνας τέτραμμένοι ἔδενι
κόσμῳ,

ἄλλοι δ' εἰς ἀνεσιν, ἢ σώματος ἡδέα ἔργα,
*** ἐπ' ἄλλοι δ' ἄλλα φέροντες,

(πα' δοντες μάλα πάμπαν ἐναντία τῶνδε
γενέσθαι

ἀλλὰ

MANUALE. 89

Errore acta suo, nisi quae gens impia patrat.

Confusa in sese, Tu dirigis ordine certos;
Auspice Te ingratis et inest sua gratia rebus;

Foelice harmonia, Tu scilicet, omnia in
Unum

Sic Bona mixta Malis compingis, ut una
refurgat

Cunctorum Ratio communis et usque perennans:

Quam refugit, spernitque hominum mens
laeva malorum.

Heu Miseri! bona qui quaerunt sibi semper et optant,

Divinam tamen hanc Communem et denique Legem,

Nec spectare oculis, nec fando attendere curant:

Cui si parerent poterant traducere vitam
Cum ratione et mente bonam; nunc sponte feruntur

R 2. In

In mala praecipites, trahit et sua quem-
que voluptas.

Hunc agit ambitio, laudisque immensa
cupido,

Illum et avarities, et amor vefanus ha-
bendi,

Blanda libido alium, Venerisque licentia
dulcis :

Sic aliò tendunt alii in diverfa ruentes.

At tu, Jupiter alme, tonans in nubibus
atris,

Da fapere, et mentem miseris mortali-
bus aufer

Infanam, hanc Tu pelle Pater ; da ap-
prehendere poffe

Confilium, fretus quo Tu omnia rite gu-
bernas :

Nos ut honorati pariter, tibi demus ho-
norem,

Perpetuis tua facta hymnis praeclara ca-
nentes,

Ut fas eft homini ; nec enim mortalibus
ullum,

Nec Superis, majus poterit contingere
donum,

Quam canere aeterno Communem car-
mine Legem.

F I N I S.

ἀλλὰ Ζεὺς πάνδωρε, κελαηγεφές, ἀρχι-
 κέραυνε,
 ἀνθρώποις ρύε ἀπειροσύνης ἀπὸ λυγρῆς,
 ἦν σὺ πάτερ χέδασον ψυχῆς ἄπο, δὸς
 δὲ κυρῆσαι
 γνώμης, ἣ πείσυνος σὺ δίκης μέτα πάντα
 κυβερνᾷς·
 ὅφρ' ἂν τιμηθέντες ἀμειβώμεθα σε τιμῇ,
 ὑμῶν γὰρ τὰ σὰ ἔργα διηγεκῆς, ὥς ἐπέοικε
 Διητὸν ἐόντα· ἐπεὶ ἔτε βροτοῖς γέρας
 ἄλλοτε μείζον,
 ἔτε θεοῖς, ἣ κοινὸν αἰὲ νόμον ἐν δίκῃ
 ὑμνεῖν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

1970

1997-2000

and the other in the same way.

